FOD Werkgelegenheid Arbeid en Sociaal Overleg

Ernest Blerotstraat, 1
1070 BRUSSEL
Tel : 02/233.41.11
www.werk.belgie.be
e-mail : tsw@werk.belgie.be

. be

Inhoudstafel

Inhoudstafel **3**
Voorwoord **7**
Inleiding **9**

Wie zijn we ? 9

Kantoren 10
Centraal bestuur 10
De gewestelijke kantoren 11
EERSTE DEEL : Opdrachten – Bevoegdheden –Doelstellingen - Middelen **15**

Hoofdstuk 1 : Opdrachten van de dienst 15
1.1. Algemene opdrachten 15
1.1.1. Informatie en advies verstrekken aan de werknemers, de werkgevers en de beroepsorganisaties over de arbeidsreglementering en de collectieve arbeidsovereenkomsten 15
1.1.2. Het toezicht op de naleving van de arbeidsreglementering en de collectieve arbeidsovereenkomsten 17
1.1.3. De overheid informeren over de gebreken in de reglementering en over de misbruiken die niet of onvoldoende bestreden worden door de huidige reglementering 17
1.2. Bijzondere opdracht : Samenswerkingsprotocollen met andere diensten 17
1.2.1. Samenwerkingsprotocol van 1993. 17
1.2.2. Samenwerkingsakkoord tussen het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding en Toezicht op de sociale wetten. 18
1.2.3. Versterking van de strijd tegen de sociale fraude 19

Hoofdstuk 2 : Bevoegdheden en plichten van de dienst 22
2.1. Bevoegdheden van de inspecteurs 22
2.1.1. De beoordelingsbevoegdheid 22
2.1.2. Onderzoeksbevoegdheden 23
2.2. Bijzondere plichten die worden opgelegd aan de arbeidsinspecteurs bij het uitvoeren van hun professionele activiteiten 30
2.2.1. Het beroepsgeheim 30
2.2.2. De plicht tot discretie 30
2.2.3. Het directe of indirecte belang in de ondernemingen 30
2.2.4. Respect voor de regels van de deontologie 31
2.3. Gevolgen die kunnen worden gegeven aan het proces-verbaal 31
2.3.1. Strafrechtelijke en administratieve gevolgen 31
2.3.2. Strafrechtelijk aansprakelijkheid van rechtspersonen 32
2.4. Ondernemingen die moeten worden gecontroleerd - werkterrein 33

Hoofdstuk 3 : Bevoegdheden 35
3.1. Wettelijke en reglementaire bestaande bepalingen 35
3.2. Nieuwe bepalingen voor 2010 35

Hoofdstuk 4 : Middelen 42
4.1. Financiële Middelen voor 2008 tot 2010 42
4.2. Technische middelen 42
4.2.1. Materieel 43
4.2.2. Portaalsite van de sociale zekerheid 43
4.2.3. e-Government 44
4.2.4. Informaticaontwikkelingen 45
4.3. Opleidingen in 2010 45
4.3.1. Opleiding van de stagedoende sociaal controleurs 45
4.3.2. Permanente vorming 45
4.3.3. Informaticavorming 46
4.3.4. Vorming door OFO (Opleidingsinstituut van de Federale Overheid) 46

Hoofdstuk 5 : Doelstellingen 2010 47
5.1. Algemene doelstellingen 47
5.1.1. Statistieken 47
5.1.2. Termijnen voor de afhandeling van dossiers 47
5.1.3. Verdeling van de dossiers 47
5.1.4. Andere doelstellingen in 2010 47
5.1.5. De strijd tegen de sociale fraude 47
5.2. Bijzonder doelstellingen 49
5.2.1. Contacten met de buitenlandse inspectiediensten met de bedoeling de controles op de grensoverschrijdende arbeid te verbeteren 49
5.2.2. Bilaterale samenwerkingsakkoorden 50
TWEEDE DEEL : Specifieken activiteiten 56
Hoofdstuk 1 : De coördinatiecentra 56
Hoofdstuk 2 : Kinderarbeid 58
Hoofdstuk 3 : De tewerkstelling van studenten 61
Hoofdstuk 4: Het arbeidsreglement 62
4.1. Het opstellen van een arbeidsreglement 62
4.2. Maatregelen tot bekendmaking 63
Hoofdstuk 5 : De registratie van aannemers 64
5.1. Definities 64
5.2. Principe 64
5.3. Verplichting tot inhouding en hoofdelijke aansprakelijkheid 65
5.4. De registratiecommissie 66
5.5. Schrapping van de registratie 66
Hoofdstuk 6 Vervoer van goederen en personen 68
6.1. Situatie 68
6.1.1. Oprichting van de directies “Vervoer” bij Toezicht op de Sociale Wetten 68
6.1.2. Opdracht 68
6.2. Actieplan 69
6.3. Controles en Resultaten 71
6.3.1. Controles 71
6.3.2. Het identificatieblad controles vervoer 72
6.3.3. Aantal ondernemingen in de vervoersector 72
6.3.4. Resultaten 72
Hoofdstuk 7 De Modernisering van de Sociale Zekerheid 77
Hoofdstuk 8 De strijd tegen de mensenhandel 78
Hoofdstuk 9 : Cel bedrijfsorganisatie 80
9.1. Algemeen 80
9.1.1. Opdracht van de cel Bedrijfsorganisatie 80
9.1.2. Preventieve controles 80
9.1.3. Controles na klacht 81
9.1.4. Informatie en advies 81
9.2. Aantal uitgevoerde controles 81
9.2.1. In bedrijven met een ondernemingsraad 81
9.2.2. In ondernemingen met CPBW 82
9.2.3. Andere controles 82
9.3. Aantal ondernemingsraden 82
9.4. Ondernemingsraden: aantal controles en bezoeken 83
9.4.1 Aantal controleopdrachten 83
9.4.2. Ondernemingsraden volgens datum laatste bezoek 83
9.4.3. Aantal bezoeken 84
9.5. Toepassing KB van 27 november 1973 84
9.5.1. Algemene beoordeling 84
9.5.2. Basisinformatie 85
9.5.3. Jaarlijkse informatie 88
9.5.4. Periodieke informatie 92

9.5.5. Occasionele informatie 94
9.5.6. Vertrouwelijkheid en informatie van het personeel 95
9.6. Optreden van de revisor 95
9.7. Andere opmerkingen op de werking van de ondernemingsraden 97
9.8. Klachten 98
9.9. Opvolging van dossiers 100
9.10. Ondernemingsraden: algemene controleresultaten 100
9.11. Aanvullende bevoegdheden CPBW 102

Hoofdstuk 10 : Controle van de buitenlandse ondernemingen (COVRON) 114
10.1. NETWERK 114
10.1.1. Doelstelling van de cel: 114
10.1.2. Hoe werd de doelstelling gerealiseerd en georganiseerd? 114
10.1.3. Wat wordt vastgesteld? Welke zijn de knelpunten? 115
PV 116
10.1.4. omvang van de “buitenlandse tewerkstelling” 122
10.1.5. Controleactiviteiten en analyse van de resultaten 122
TOTAAL 124
10.1.6. De Limosa cijfers voor 2010 125
10.1.7. Wat met de zelfstandigen? 126
10.1.8. De vordering van tolken 127
TOTAAL 127
10.1.9. Toepassing handleiding en resultatenblad 127
10.2. Andere activiteiten van het netwerk 128
10.3. Samenwerking met andere diensten 130
10.3.1. Buitenlandse inspectiediensten 130
10.3.2. Samenwerking met Belgische diensten 130
10.4. Wat is de meerwaarde van het netwerk? 131
10.4.1. Knowhow 131
10.4.2. Resultaten 131
10.4.3. Eindbalans 131

Hoofdstuk 11: Partnerschapsovereenkomsten 133

Hoofdstuk 11: Partnerschapsovereenkomsten ..... **Erreur ! Signet non défini.**
DERDE DEEL : Statistieken en bijlagen 139

Hoofdstuk 1 : Uitvoering van de algemene controleopdracht 139
Tabel 1 : Aard van de onderzoeken 139
Tabel 2 : Aantal vastgestelde onregelmatigheden en andere gevolgen gegeven aan de onderzoeken 140
Tabel 3 : Onregelmatigheden per wetgeving 141
Tabel 4 : Gevolgen gegeven aan de vaststellingen 142
Tabel 5 : Onregelmatigheden en gegeven gevolgen (sociale fraude) 142
Tabel 6 : Onregelmatigheden en gegeven gevolgen (specifieke materies TSW) 142
Tabel 7: Geldelijke regularisaties in verschillende materies 143
Tabel 8 : Aard van de bezoeken 144
Tabel 9 : Klachten volgens wetgeving 144
Tabel 10: Overzicht van de resultaten in de drie belangrijkste wetgevingen die tot de bevoegdheid van de TSW behoren 145
Tabel 11: Inbreuken op drie specifieke materies die tot de bevoegdheid van de TSW behoren en de eraan gegeven gevolgen 146

Hoofdstuk 2: Controles in het kader van de strijd tegen de sociale fraude 148
Tabel 1 : Onderzoeken (in het algemeen) - verdeling per activiteitssector 148
Tabellen 2 en 3 : Specifieke onderzoeken “sociale fraude” - Sociale documenten 148
Tabellen 4 en 5: Specifieke onderzoeken “sociale fraude” - buitenlandse werknemers 149
Tabellen 6 en 7: Specifieke onderzoeken “sociale fraude” – deeltijdse tewerkstelling werknemers 150
Commentaar: Sociale fraude 152

Hoofdstuk 3: Resultaten van de controles in het kader van het samenwerkingsprotocol 153
Gemeenschappelijk behandelde dossiers 153

Hoofdstuk 4: Gevolgen gegeven aan de processen-verbaal van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten 154
Verdeling per gerechtelijk arrondissement van de inbreuken meegedeeld aan de Arbeidsauditoraten en de Studiedienst 154
Overzicht van het aantal inbreuken medegedeeld door TSW aan de Arbeidsauditoraten en de Studiedienst en de eraan gegeven gevolgen 154
Bijlage 1: Toezicht op de Sociale Wetten in cijfers 157
Overzicht van de opdrachten naar wetgeving en aard 157
Overzicht van de klachten volgens oorsprong 159
Overzicht van de andere opdrachten naar wetgeving en oorsprong 161
Aantal opdrachten per activiteitssector 163
Overzicht van de vaststellingen naar wetgeving en gevolgen 165
Overzicht van de regularisaties per wetgeving 167
Overzicht van de bezoeken 168
Overzicht van de systematische controlebezoeken naar wetgeving en oorsprong 169

Voorwoord

De dienst Toezicht op de Sociale Wetten heeft als belangrijkste opdracht de verdediging van de individuele en collectieve rechten van de werknemers. Deze opdracht past in het grotere geheel van het behoud van de leefbaarheid van onze sociale zekerheid.

De eisen die door het publiek en de politieke overheid aan onze dienst gesteld worden nemen niet af en stellen ons voor steeds nieuwe uitdagingen.
De dienst Toezicht op de Sociale Wetten heeft de opdracht de efficiëntie van zijn acties te verbeteren en de financiële en menselijke middelen die ter beschikking van de dienst worden gesteld optimaal te gebruiken.
Dit betekent dat de dienst zich niet kan beperken tot de inning van sociale bijdragen of de strijd tegen fraude met vervangingsinkomens, maar dat hij zijn essentiële opdracht meer moet benadrukken en zichtbaarder maken: de bescherming van werknemers en hun arbeidsvoorwaarden in een sociaal gerichte economie, waarin werkgelegenheid wordt gecreëerd, met behoud van eerlijke concurrentie en de promotie van een goed evenwicht tussen flexibiliteit en veiligheid.
Zo werd onze controleactie van de arbeidsvoorwaarden van gedetacheerde werknemers zeer op prijs gesteld door onze minister en door de sociale partners.

In 2010 werden verschillende projecten verwezenlijkt:

Eerst en vooral de afronding van het E-pv. Eind 2010 werden er opleidingssessies georganiseerd. Het E-pv zal toelaten de periode tussen de vaststelling van een inbreuk en de sanctie te verminderen. Het zal onze kennis in het ontwikkelen van informaticatoepassingen versterken en tevens de kwaliteit van de pro justitia's verbeteren en bijdragen tot een efficiëntere opvolging van onze acties.

Tenslotte was er dit jaar ook de publicatie van een nieuw sociaal strafwetboek. Deze nieuwe tekst, resultaat van een lang hervormingsproces, voert een vereenvoudigd sociaal strafrecht in en sancties die beter zijn aangepast aan de ernst van de inbreuken. Dit wetboek wordt gezien als een belangrijk instrument in het kader van de strijd tegen de zware en georganiseerde vormen van sociale fraude. Het treedt in principe in werking op 1 juli 2011.

Het tweede semester van 2010 was gewijd aan het Europese voorzitterschap.
Eén van de thema's van het voorzitterschap was het recht van werknemers die zich in een onzekere of clandestiene situatie bevinden op fatsoenlijk werk, veiligheid, welzijn en correcte arbeidsvoorwaarden. Onze dienst speelt een belangrijke rol in het doen toepassen van deze arbeidsvoorwaarden, wat tot haar kerntaken behoort.

Zonder de inzet en de samenwerking van allen, zowel technisch als administratief personeel, attachés, sociaal controleurs en inspecteurs, zou onze dienst zijn goede naam bij werknemers, werkgevers, sociale partners, politieke, administratieve en gerechtelijke overheden niet kunnen behouden, noch kunnen verdergaan met het verbeteren van zijn prestaties en de doelgerichtheid van zijn acties.

Michel Aseglio
Directeur-generaal

Dit verslag kan worden gedownload van de internetsite van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg:

www.werk.belgie.be

Inleiding

Wie zijn we ?

De AD Toezicht op de sociale wetten is tegelijkertijd een gecentraliseerde en een gedeconcentreerde dienst van de federale overheid die ressorteert onder de Minister van Werk

De dienst staat onder het gezag van de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de sociale wetten en wordt geleid door een adviseur-generaal, die de activiteiten superviseert van het centraal bestuur en van de 36 directies verdeeld over 22 gewestelijke kantoren, de buitendiensten.

De buitendiensten (directies) worden geleid door zeven adviseurs. Zij houden toezicht op het onder hun gezag staand technische en administratieve personeel en coördineren hun activiteiten.

Het ambtsgebied van de directies stemt, op enkele uitzonderingen na, overeen met dit van de arbeidsrechtbanken.

Elk district wordt geleid door één of meer adjunct-adviseurs die over een ploeg technisch deskundigen beschikken. Deze zijn belast met het uitvoeren van onderzoeken, elkeen in een welbepaalde geografische sector. De verdeling van het personeelsbestand over de verschillende districten gebeurt op basis van het aantal te controleren werkgevers..

Het personeel van de Algemene directie is als volgt verdeeld :

- Centraal Bestuur

Functie	Effectief		
	2008	2009	2010
Directeur generaal	1	1	1
Adviseur-generaal	1	1	1
attache	8	8	8
Technisch deskundigen	7	6	7
Administratief personeel	22	22	22

- Buitendiensten

Functie	Effectief		
	2008	2009	2010
Adviseurs	8	9	7
attache	43	43	32
Technisch deskundigen	255	255	267
Administratief personeel	94	91	89

Kantoren

Centraal bestuur

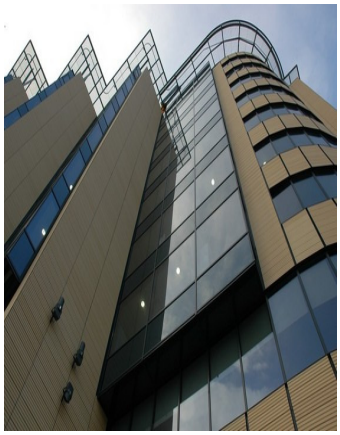

Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel

☎ 02/233 41 11 - 🖷 02 233 48 27
tsw@werk.belgie.be

De kantoren van het centraal bestuur zijn gelegen te Brussel, net naast het Zuidstation.

De gewestelijke kantoren

De ligging van de 22 gewestelijke kantoren wordt hieronder weergegeven :

Opdrachten
Bevoegdheden
Doelstellingen
Middelen

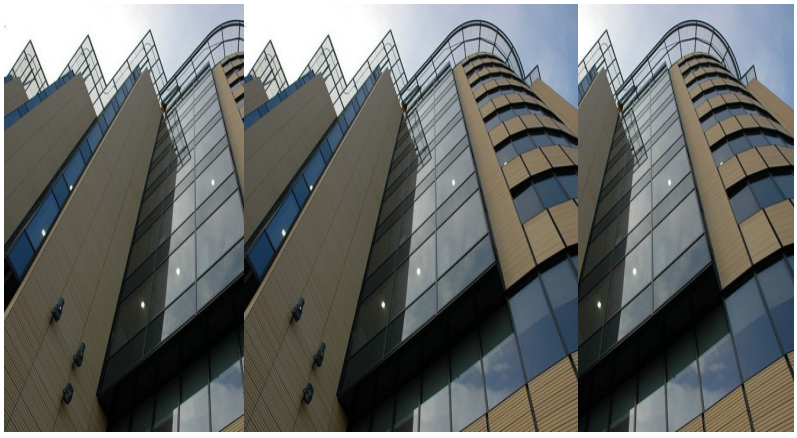

Eerste deel

EERSTE DEEL :
Opdrachten – Bevoegdheden – Doelstellingen - Middelen

Hoofdstuk 1 : Opdrachten van de dienst

1.1. Algemene opdrachten

Volgens de Verdragen nr. 81 en 129 betreffende de Arbeidsinspectie, aangenomen door de Internationale Arbeidsorganisatie en door België geratificeerd, kan men in de controleopdracht van de inspectie drie deeltaken onderscheiden:

- Informatie en advies verstrekken aan werkgevers en werknemers over de juiste en meest efficiënte wijze om de sociale wetgeving na te leven;

- Toezicht uitoefenen op de naleving van de sociale wetgeving in de arbeidsplaatsen;

- Informatieplicht tegenover de overheid aan wie zij de onvolkomenheden en misbruiken moet meedelen die niet op specifieke wijze geregeld worden door de bestaande wettelijke bepalingen en voorstellen formuleren ter verbetering van de sociale wetgeving.

1.1.1. Informatie en advies verstrekken aan de werknemers, de werkgevers en de beroepsorganisaties over de arbeidsreglementering en de collectieve arbeidsovereenkomsten

Alhoewel de algemene opdracht van de AD Toezicht op de sociale wetten (TSW) bestaat uit het informeren, het controleren en het beteugelen, besteedt zij toch bijzondere aandacht aan haar rol als raadgever en dienstverlener t.o.v. de ondernemingen en de werknemers, meer in het bijzonder ter voorkoming van individuele en collectieve conflicten.

Dit verklaart waarom de inspecteurs veelvuldig optreden bij de toepassing van materies die tot het burgerlijk arbeidsrecht behoren, waaronder de verplichtingen die voortspruiten uit de individuele arbeidsovereenkomsten, alsmede uit collectieve arbeidsovereenkomsten die bij koninklijk besluit niet algemeen verbindend verklaard zijn.

De inspecteurs en het administratief personeel van de 36 kantoren in 22 verschillende locaties vervullen deze opdracht tijdens de telefonische permanentie en de ontvangst van het publiek.

Bezoekerspermanentie

De AD Toezicht op de sociale wetten organiseert, in elk van haar regionale kantoren, zitdagen of permanentie om de bezoekers te woord te staan en zo haar informatieve en preventieve taak te vervullen.

Tijdens deze permanentie worden inlichtingen en adviezen verstrekt op het gebied van de sociaalrechtelijk materies die de dienst controleert, maar ook over een aantal burgerrechtelijke beschikkingen, in hoofdzaak de arbeidsovereenkomsten. Werknemers kunnen er eventueel klacht neerleggen tegen hun werkgevers. Zij kunnen er ook inlichtingen inwinnen over de beroepsmogelijkheden op vlak van de burgerlijke arbeidsrechtspraak, over de uitvoerders van de rechtsbedeling - de advocaten - en over de structuren die door de vakverenigingen werden opgezet met de bedoeling rechtsbijstand te verschaffen.

Deze permanentie worden wekelijks verzekerd door elk van de 36 kantoren, de woensdag de hele dag, zonder onderbreking, van 9.00 tot 17.00 uur, plus minimum twee andere halve dagen per week.

Om te verre verplaatsing te vermijden, organiseert het regionale kantoor van Doornik, twee maal per maand, een bijkomende permanentie te Moeskroen.

In totaal worden er wekelijks, door de 36 kantoren in 22 verschillende locaties tezamen, 150 halve permanentiedagen gewaarborgd, hetgeen overeenstemt met de arbeidsduur van 17 sociaal inspecteurs. Dit vertegenwoordigt meer dan 6% van de werkzaamheden van het controlepersoneel.

Vragen om inlichtingen per telefoon

Ook in 2010 ontvingen de regionale kantoren talrijke vragen om inlichtingen per telefoon.

Tijdens de bezoekerspermanentie is het in principe de sociaal inspecteur, belast met deze permanentie, die ook de telefonische oproepen beantwoordt.

Nochtans is het in bepaalde regionale kantoren, bijvoorbeeld te Brussel, onmogelijk om tegelijkertijd de bezoekerspermanentie en de telefonische oproepen te verzekeren gezien hun groot aantal. Daarom worden hier bijkomende ambtenaren belast met de telefonische permanentie.

Buiten de uren van de bezoekerspermanentie, beantwoorden de regionale kantoren eveneens de telefonische oproepen.

Het is moeilijk om de tijd besteed aan het beantwoorden van de telefonische oproepen te kwantificeren maar het is zeer zeker dat deze activiteit een niet te verwaarlozen gedeelte van de werkdruk vormt.

Controlebezoeken

Anderzijds verstrekken de inspecteurs ook informatie en adviezen tijdens hun informatie - en controlebezoeken in de ondernemingen, aan de beroepsorganisaties, de sociale secretariaten, werknemers, ...

Brieven en e-mails

De inspecteurs beantwoorden ook de talrijke verzoeken om inlichtingen die schriftelijk maar steeds meer via e-mail tot hen werden gericht. Het merendeel van deze brieven, mails, enz.. betreffen vragen over arbeidsovereenkomsten, arbeidsduur (overwerk) of de bescherming van het loon. Een klein percentage van deze vragen vereist verder opzoekwerk bij bepaalde instanties of worden omgezet in een onderzoeksdossier.

Bovendien wordt dikwijls door andere administraties en door werkgevers- of werknemersorganisaties een beroep gedaan op de leidinggevende ambtenaren of op de inspecteurs om deel te nemen aan informatievergaderingen of om uiteenzettingen te geven over materies die tot de bevoegdheid van de inspectie behoren. Zij nemen ook deel aan opdrachten in het buitenland in het kader van bilaterale bijstandsakkoorden en aan conferenties georganiseerd door het Internationaal Arbeidsbureau.

1.1.2. Het toezicht op de naleving van de arbeidsreglementering en de collectieve arbeidsovereenkomsten

Om deze controleopdracht uit te oefenen, verricht de dienst de onderzoeken die haar worden opgelegd (klachten, onderzoeksopdrachten van de gerechtelijke macht, verzoeken om toelatingen, afwijkingen, advies, bemiddeling, ...) evenals controles op eigen initiatief of in het kader van bijzondere acties zoals zondagarbeid, studentenwerk, arbeid buiten de voorziene uurroosters, het goederenvervoer, ... of nog in het kader van de prioritaire doelstellingen zoals de strijd tegen het zwartwerk.

1.1.3. De overheid informeren over de gebreken in de reglementering en over de misbruiken die niet of onvoldoende bestreden worden door de huidige reglementering

In het algemeen kan de administratie weinig invloed uitoefenen bij het uitwerken van de sociale reglementering. Talrijke bepalingen vinden immers hun oorsprong in Europese richtlijnen of in akkoorden gesloten tussen de sociale partners. In de meeste gevallen dient de administratie zich tevreden te stellen met het omzetten van beslissingen, die buiten haar om werden genomen, in reglementaire teksten, zonder dat zij bij de voorbereiding werd betrokken.

Hierbij dient echter onderstreept te worden dat in een recent verleden een aantal maatregelen op het gebied van de reglementering werden genomen op basis van voorstellen geformuleerd door de inspectiediensten. Het ging vooral om maatregelen in het kader van de strijd tegen de sociale fraude (bijhouden van nieuwe sociale documenten door de werkgevers, gedeelde verantwoordelijkheid van de aannemers, verzwaring van de strafsancties en de administratieve geldboeten voor de zware inbreuken: illegale vreemde werknemers, niet-aangifte van werknemers, tewerkstelling van deeltijdse werknemers buiten de voorziene uurroosters en verhindering van toezicht).

1.2. Bijzondere opdracht : Samenswerkingsprotocollen met andere diensten

1.2.1. Samenwerkingsprotocol van 1993.

Het samenwerkingsprotocol , ondertekend op 30 juli 1993 door de Ministers van Tewerkstelling en Arbeid, van Verkeerswezen en infrastructuur, van Justitie, van Economische Zaken, van Financiën, van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, van Middenstand, van sociale Zaken, van sociale Integratie, van Volksgezondheid en Leefmilieu, en op 31 maart 1995 vervolledigt met een gelijkaardig akkoord gesloten tussen de Federale regering en de Deelregeringen, organiseert nog steeds een gestructureerde en geïnstitutionaliseerde coördinatie tussen de verschillende sociale inspectiediensten. De bedoeling hiervan is een doeltreffend optreden tegen de sociaalrechtelijke inbreuken .

Op basis van het protocol werden volgende organen ingesteld:
- een stuurgroep
- een bestuurscomité
- arrondissementele cellen.

De arrondissementele cellen blijven maandelijks ten minste twee gemeenschappelijke controles organiseren om op een zo efficiënt mogelijke wijze de reglementeringen te controleren inzake de sociale documenten (regelmatige inschrijving van werknemers en het correct bijhouden van de documenten), de deeltijdse arbeid, de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit, het ter beschikking stellen van werknemers, de detachering van buitenlandse werknemers, de reglementering van toepassing op werklozen, de maatregelen tegen frauduleuze praktijken van koppelbazen en de tewerkstelling van schijnzelfstandigen.

Wanneer de diensten van de Fiscale Administraties, Middenstand en Economische Zaken deelnemen aan de acties, controleren zij de materies die tot hun bevoegdheid behoren

In 2010 werd het voorzitterschap van de arrondissementele cellen waargenomen door de Arbeidsaudiitoraten en verzorgde Toezicht op de Sociale Wetten het secretriaat en de verzameling van de resultaten.

Door de samenwerking in het kader van het Protocol kan men bij sommige controles over een voldoende groot personeelseffectief beschikken. Hierdoor wordt de efficiëntie vergroot, gezien elke deelnemende dienst onmiddellijk de vaststellingen doet waarvoor hij bevoegd is. Wanneer de aard van de controles het vereist, kunnen de inspectiediensten ook beroep doen op de bijstand van de politiediensten.

1.2.2. Samenwerkingsakkoord tussen het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding en Toezicht op de sociale wetten.

De arbeidsinspectiedienst “Toezicht sociale wetten” (TSW) van de FOD WASO is de enige inspectiedienst die bevoegd is voor het toezicht op de naleving van de federale discriminatiewetten en de wijziging van de antiracismewet van 10 mei 2007.
Het lag dus enigszins in de lijn van de verwachtingen dat het Centrum en TSW bondgenoten zouden worden in de strijd tegen de discriminatie, elk vanuit hun eigen invalshoek en bevoegdheid.

Een samenwerkingsakkoord werd afgesloten op 22 oktober 2010. In dit akkoord engageren beide partijen zich tot het maken van praktisch werkafspraken voor de behandeling van arbeidsgerelateerde discriminatieklachten. Het doel is de problemen aan te pakken die zich afspelen op de werkvloer en bij het aanwervingsproces. Alle communicatie tussen het Centrum en TSW verlopen via centrale contactpunten.
Sociaal inspecteurs zijn niet zozeer vertrouwd met deze materie. Voor TSW vormt de vooraf gefilterde intake van klachten door het Centrum een belangrijke hulp om beter de aard van de discriminatie, de best geschikte aanpak en de juridische valkuilen te onderkennen.

De knowhow van de contactpersonen van het Centrum biedt aan de inspecteurs een belangrijke meerwaarde, niet enkel voor de behandeling van klachten die het Centrum hen overmaakt , maar tevens voor alle discriminatieproblemen waarmee TSW in de praktijk geconfronteerd wordt,
De inspecteurs die met een onderzoek belast worden kunnen steeds bij de contactpersonen van het Centrum terecht voor bijkomend advies en ondersteuning van de oriëntatie van het onderzoek.

Het Centrum, van zijn kant, vindt in de inspectie TSW een partner die door het uitvoeren van onderzoeken bij werkgevers belangrijke bewijselementen kunnen verzamelen in dossiers waar het Centrum de belangen van benadeelden behartigt.
De inspectie kan de uitslag van de onderzoeken aan het Centrum overmaken indien de klager daar geen bezwaar tegen maakt. Op die wijze kunnen slachtoffers, die vaker naar het Centrum worden verwezen , beter begeleid worden en zo nodig verdedigd worden.

Van groot belang zijn eveneens de opleidingen die de vormingsdienst van het Centrum aan een team van daartoe geselecteerde inspecteurs worden gegeven,
De uitwisseling van gegevens, zowel over klachten als over de vaststellingen, zal het Centrum toelaten het discriminatieprobleem beter te monitoren.

Alles gebeurt uiteraard met respect voor de bescherming van de privacy van de klagers. Er worden geen klachten doorgezonden, geen onderzoeken verricht, geen gegevens uitgewisseld, als het betrokken slachtoffer daarmee niet vooraf persoonlijke instemde.
Het uiteindelijk streefdoel van de samenwerking tussen het Centrum en de Inspectie TSW is het discriminatiefenomeen in de arbeidswereld zoveel mogelijk buiten elke gerechtelijke weg op te lossen. Sensibiliseren van overtreders en hen aanzetten om een diversiteitsplan te ontwikkelen genieten de voorkeur…De hardere aanpak is voorbestemd voor de flagrante gevallen en de hardnekkige recidivisten.

1.2.3. Versterking van de strijd tegen de sociale fraude

Om de verspreiding van het zwartwerk af te remmen heeft de wetgever een aantal federale instanties opdracht gegeven om bijstand te verlenen aan de bestaande diensten. De wet van 3 mei 2003 (B.S. 10 juni 2003) heeft deze instanties in het leven geroepen en hen de opdracht gegeven strijd te voeren tegen de illegale arbeid en de sociale fraude.

In 2006 werd, overeenkomstig de bepalingen van titel XII van de programmawet van 27 december 2006 (B.S. 28 december 2006), het Federaal coördinatiecomité voor de strijd tegen de illegale arbeid omgevormd tot de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD).

In tegenstelling tot wat zijn naam zou kunnen doen vermoeden, doet de SIOD zelf geen onderzoek. Het is een coördinatieorgaan dat de federale sociale inspectiediensten ondersteunt bij de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude, zowel in als naast de arrondissementscellen.

De Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst bestaat uit de Algemene Vergadering van Partners en het Federaal Aansturingsbureau.

De Algemene Vergadering van Partners, een orgaan voor bezinning en advies, is samengesteld uit :

- De voorzitters van de FOD Werk, Sociale Zekerheid, Financiën.
- De administrateurs-generaal van de RVA en de RSZ.
- De leidende ambtenaren van de inspectiediensten, met inbegrip van de regionale inspecties.
- De secretaris van de NAR.
- De procureur-generaal aangesteld door het College van Procureurs-generaal.
- De commissaris-generaal van de federale politie.
- De zes vertegenwoordigers van de sociale partners.
- De administrateurs generaal van de RSVZ, RVP, RIZIV, RKW.
- Een vertegenwoordiger van de Hoge Raad voor Zelfstandigen en Kleine en Middelgrote Ondernemingen.
- De directeur van het Federaal Aansturingsbureau.

Het Federaal Aansturingsbureau is samengesteld uit:

- De directeur
- De magistraat van het arbeidsauditoraat of van het arbeidsauditoraat-generaal
- De vertegenwoordigers van de inspectie van de RVA, de RSZ, de FOD Sociale Zekerheid en de dienst Toezicht op de Sociale Wetten van de FOD Werk
- Een lid van de FOD Financiën
- Leden van de POD Sociale Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie of van de openbare instellingen voor sociale zekerheid
- De analisten in sociale criminaliteit
- De sociale inspecteur gespecialiseerd in informatica.

Het Bureau heeft als belangrijkste taak :

- De politiek uitvoeren die is bepaald door de Ministerraad in het kader van de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude
- Strategische en operationele plannen uitvoeren en de resultaten hiervan evalueren
- Binnen de arrondissementscellen acties organiseren, gericht tegen de illegale arbeid
- Indien nodig bijstand leveren aan de administraties en de verantwoordelijke diensten in het kader van de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude
- De inspectiediensten ondersteunen
- Toezien op de uitvoering van de partnerschapsoveenkomsten, gesloten door de ministers.

Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

Het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude werd opgericht door het koninklijk besluit van 29 april 2008 (B.S. 8 mei 2008)

De algemene politiek van strijd tegen de fraude en de prioriteiten van de verschillende diensten worden gedefinieerd door het Ministerieel Comité voor de strijd tegen fiscale en sociale fraude. Het comité waakt eveneens over een uniforme toepassing van de wetgeving in gans het land.

Het Ministerieel Comité voor de strijd tegen fiscale en sociale fraude wordt voorgezeten door de Eerst Minister. Het wordt samengesteld uit leden van de regering die financiën, sociale zaken, binnenlandse zaken, justitie, werk, KMO's en zelfstandigen, economie en de strijd tegen de fraude onder hun bevoegdheid hebben.

College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude werd opgericht door het koninklijk besluit van 29 april 2008 (B.S. 8 mei 2008).

Elk jaar voert het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude een actieplan in en onderwerpt dit aan de goedkeuring van het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude ziet toe op de gecoördineerde uitvoering van het jaarlijks actieplan. Het rapporteert eveneens aan het Ministerieel Comité over de uniforme toepassing van de wet in het ganse land.

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude wordt voorgezeten door de Staatssecretaris voor de coördinatie van de strijd tegen de fraude. Het bestaat uit leidende ambtenaren van de sociale, fiscale en juridische diensten en de politiediensten die betrokken zijn bij de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

Arrondissementscellen

In elk juridisch arrondissement werd er een arrondissementscel opgericht, die wordt voorgezeten door de arbeidsauditeur. Een bepaald aantal arrondissementen heeft gemeenschappelijke cellen opgericht, waardoor het aantal 21 bedraagt.

De opdracht van de arrondissementscel bestaat er voornamelijk in, als operationele tak, de controles die betrekking hebben op de verschillende sociale wetten in het kader van de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude te organiseren en te coördineren. De cel organiseert eveneens vergaderingen met het doel informatie uit te wisselen en bepaalde onderwerpen te bespreken.

De arrondissementscel is op de volgende manier samengesteld :

- Vertegenwoordigers: de sociale inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, de Algemene Directie van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de inspectiedienst van het Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de inspectiedienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
- Vertegenwoordigers van de FOD Financiën
- Een lid van het Federaal Aansturingsbureau
- Een magistraat van het parket van de Procureur des Konings
- Een lid van de federale politie
- De secretaris van de cel
- Op aanvraag iemand van de bevoegde gewestelijke inspectiediensten voor wat betreft de tewerkstellingspolitiek

- Elke persoon die over een bepaalde bevoegdheid beschikt die nuttig is voor de voorbereiding en de uitvoering van de voorgestelde acties (bijvoorbeeld de economische inspectie, de inspectie van de voedselveiligheid…)

In de cel bestaat er een beperkte groep voor regionale interventie, de GRI, die één keer per maand samenkomt en wordt voorgezeten door de arbeidsauditeur.
De GRI is belast met de organisatie en coördinatie van minimum twee controledagen per maand, waarbij gerichte controles worden georganiseerd met het doel de naleving van de verschillende sociale wetten te controleren in het kader van de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude.
Deze gerichte controles maken deel uit van de uitvoering van het strategisch en operationeel plan dat elk jaar wordt opgesteld door de SIOD.

Het strategisch plan van de SIOD voor 2010 wordt uitgewerkt in deel I, hoofdstuk 5, doelstellingen 2010.

Hoofdstuk 2 : Bevoegdheden en plichten van de dienst

De wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek werd op 1 juli 2010 in het Staatsblad gepubliceerd.
Daarmee werd een hervormingsproces afgerond dat ongeveer tien jaar geleden begon en dat tot doel had een vereenvoudigd sociaal strafrecht in te voeren, met sancties die beter zijn aangepast aan de ernst van de inbreuken. Dit wetboek wordt gezien als een belangrijk werktuig in de strijd tegen de zware en georganiseerde vormen van sociale fraude.
In de wet van 2 juni 2010 houdende de bepalingen van het sociaal strafrecht worden de mogelijkheden om beroep aan te tekenen tegen de dwangmaatregelen van de inspecteur nader omschreven.

Het Sociaal Strafwetboek brengt eenheid in de strafbepalingen van de sociale wetten op het gebied van het arbeidsrecht en de sociale zekerheid. Het vereenvoudigt het strafrechtelijk stelsel dat de inbreuken tegen deze wetten sanctioneert en dat van de administratieve geldboetes. Het bevat de regels voor de procedures die eigen zijn aan deze materie, ook voor de procedures voor de administratieve geldboetes, en het verzamelt de bepalingen met betrekking tot de preventie van de inbreuken.

De voornaamste hervormingen die worden ingevoerd door het wetboek bestaan uit :

- De verbetering van de rechten van verdediging en de rechten van de mens in het algemeen
- De modernisering van de bevoegdheden van de sociaal inspecteurs
- De codificatie van de regels die werden afgeleid van de goede administratieve praktijken en de gebruikelijke jurisprudentie
- De depenalisering en de versterking van zaken waarbij het mogelijk is een administratieve geldboete op te leggen
- De complete hervorming van het strafsysteem voor wat betreft inbreuken tegen het sociaal strafrecht

2.1. Bevoegdheden van de inspecteurs

Een aantal bevoegdheden van de arbeidsinspecteurs werden aangepast wegens de nood aan een beter preventiebeleid en aan een modern opsporingsbeleid.

2.1.1. De beoordelingsbevoegdheid

De sociaal inspecteurs en controleurs hebben de bevoegdheid :

- om waarschuwingen te geven
- om aan de overtreder een termijn op te leggen waarbinnen deze zich in orde stelt
- om een proces-verbaal van de inbreuk op te stellen
- om informatie te verstrekken omtrent de juiste wetstoepassing.

Zij hebben een beoordelingsbevoegdheid die het hun mogelijk maakt om, binnen de mogelijkheden van de wet, rekening houdend met de aard en de ernst van de inbreuk, te kiezen voor de aanpak die het best geschikt is om de inbreuk te laten stoppen.

In het strafrecht heeft enkel het Openbaar Ministerie deze beoordelingsbevoegdheid. Het gaat hier om een specifieke afwijking op artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, dat aan de magistratuur een zekere onafhankelijkheid geeft.

De sociaal inspecteur heeft het recht, maar niet de verplichting, om de arbeidsauditeur in te lichten over het resultaat van zijn onderzoeken. Deze beslissing hangt volledig van hemzelf af. De Auditeur kan hem geen algemene richtlijnen opleggen.

Deze beoordelingsbevoegdheid garandeert de onafhankelijkheid tegenover de magistratuur, maar is niet absoluut. Zij kan worden gebruikt wanneer de inspecteur op eigen initiatief handelt of op initiatief van zijn hiërarchische meerderen.

Het Sociaal Strafwetboek bepaalt echter dat de sociaal inspecteur zijn beoordelingsbevoegdheid verliest in het kader van een gerechtelijk dossier (informatie – instructie).
Dit verlies van bevoegdheid is niet totaal, aangezien zij kan worden omschreven of geformuleerd in de vraag die door middel van een kantschrift aan de sociaal inspecteur wordt gesteld.
Eenmaal de opdracht die hem werd toevertrouwd vervuld is, herwint de sociaal inspecteur zijn beoordelingsbevoegdheid met betrekking tot andere vaststellingen die hij kon doen binnen de grenzen van zijn bevoegdheden. De inspecteur herwint ook zijn beoordelingsbevoegdheid als het onderzoek afgelopen is en het gerechtelijk dossier gesloten werd.

2.1.2. Onderzoeksbevoegdheden

De onderzoeksbevoegdheden waarover de inspecteur beschikt worden gepreciseerd in de artikelen 22 tot 49 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het sociaal strafrecht.

Het Sociaal Strafwetboek voorziet dat de sociaal inspecteurs voortaan automatisch hun legitimatiekaart moeten tonen. Dit document zal in de toekomst hetzelfde zijn, voor alle arbeidsinspectiediensten.

<u>De voorafgaande verkenning</u>
Deze verkenning moet discreet gebeuren. Het mag geen stelselmatige observatie zijn.

<u>Het recht op toegang</u>

Het artikel 23 van het Sociaal Strafwetboek zegt dat de sociaal inspecteurs na voorlegging van hun legitimatiekaart mogen :

- *op elk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging aan de werkgever, vrij binnengaan in alle arbeidsplaatsen of andere plaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn*

Het Sociaal Strafwetboek spreekt niet langer over bewoonde lokalen, maar over bewoonde ruimtes, een ruimere uitdrukking.
De sociaal inspecteurs mogen in deze bewoonde ruimtes enkel binnengaan met de voorafgaande toelating van de onderzoeksrechter of met de expliciete voorafgaande, geschreven toestemming van de bewoner.

<u>Machtiging tot visitatie</u>
- gegeven door de onderzoeksrechter en niet langer door de politierechter
- op basis van een gemotiveerde vraag van de sociaal inspecteur
- deze visitatie is mogelijk na 21 uur en voor 5 uur mits een speciale motivatie
- beslissing van de rechter binnen 48 uur
- er is geen beroep mogelijk tegen de beslissing van de onderzoeksrechter
- de stukken die dienen om de toestemming te krijgen voor een visitatie moeten bij het dossier gevoegd worden, met uitzondering van de stukken die het mogelijk maken de identiteit van de indiener van de klacht of de aangifte af te leiden.

Bij deze visitatie oefenen de sociaal inspecteurs hun gewone bevoegdheden uit.
Het visitatiebevel is geen huiszoekingsbevel. Het enige dat wordt toegelaten is een visuele controle van de ruimtes en de identificatie en het verhoor van personen. Daarnaast is het mogelijk om bepaalde gegevens of informatie op te vragen.
Bij betrapping op heterdaad, overstroming, brand of oproep van binnenuit heeft men geen machtiging tot visitatie nodig.

- *overgaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, werkelijk worden nageleefd.*

De wettekst geeft aan de sociaal inspecteurs de bevoegdheid om de identiteit vast te stellen van elke persoon die moet worden verhoord, om officiële documenten op te vragen of om zich vrijwillig andere, niet-officiële documenten te laten voorleggen of om opsporingen te doen met andere middelen, bijvoorbeeld door beeldmateriaal te verzamelen.

Zij mogen, personen in groep of individueel verhoren (werkgever, werknemers, aangestelde, vakbondsafgevaardigden, leden van de ondernemingsraad, het comité voor preventie en bescherming op het werk, getuigen, derden, …).

Proces-verbaal van verhoor

Om de rechten van de verdediging te respecteren, worden aan het proces-verbaal van verhoor vormvereisten opgelegd.

- voorafgaande informatie over de rechten en de mogelijkheden om hiervan gebruik te maken
- naast de vermelding van de bijzondere omstandigheden zijn bepaalde vermeldingen verplicht (uur van begin en einde van het verhoor, identiteit van de personen)
- als het verhoor beëindigd is, mag de verhoorde het proces-verbaal nalezen
- als de persoon een andere taal wil gebruiken, dan deze die gebruikt wordt in de procedure, kan hij een beroep doen op een tolk, waarvan de identiteit vermeld wordt in het proces-verbaal van verhoor
- de persoon die wordt verhoord krijg een gratis kopie van het proces-verbaal op zijn verzoek.

Het recht om zich elke vorm van informatiedrager te laten voorleggen en te onderzoeken en er kopieën van te maken

De sociaal inspecteurs hebben het recht om zich elke vorm van informatiedrager die sociale gegevens bevat te laten voorleggen (ongeacht het soort drager). Het gaat hier om elk soort gegeven dat nodig is voor de toepassing van de sociale wetgeving en waarvan het bijhouden opgelegd wordt door een regelgeving (zelfs als deze niet tot de specifieke bevoegdheid van de sociaal inspecteur behoort).

Een sociaal inspecteur heeft het recht om elk soort informatiedrager op te vragen (wat ook de vorm ervan is) die alle andere gegevens bevat die nodig zijn voor het onderzoek (personeelsdocumenten).

Het gaat om sociale, wettelijke gegevens of gegevens die noodzakelijk zijn in verband met het onderzoek :

- numerieke of digitale informatiedragers
- documenten, lijsten, registers, banden, schijven
- de drager is niet belangrijk, enkel de inhoud telt

Gebruik van de gegevens

Zij mogen deze laten leveren, zonder dat de werkgever zich moet verplaatsen (indien dit nodig is, moet de sociaal inspecteur zich verplaatsen).
Zij mogen eveneens uittreksels nemen, duplicaten, afdrukken, lijsten, kopieën of fotokopieën of zich deze laten bezorgen door de werkgever.
Bovendien mogen zij, indien dit nodig is, overgaan tot de inbeslagname en het verzegelen van deze documenten en informatiedragers

.

- *Het opsporingsrecht*

Sinds de wet van 20 juli 2006 houdende diverse bepalingen in voege is getreden, zijn de onderzoeksbevoegdheden van de sociaal inspecteurs versterkt. Dit werd bevestigd door het Sociaal Strafwetboek.

Bij de opsporing gaat het om een proactieve actie die verder gaat dan het zich laten voorleggen van documenten. Het onderzoek beperkt zich tot de eerste twee categorieën van documenten en de sociale en wettelijke gegevens die werden vastgelegd in een lijst die werd opgenomen in een koninklijk besluit.
Dit opsporingsrecht kan enkel gebruikt worden op een arbeidsplaats waar men vermoedt dat er een werknemer wordt tewerkgesteld en mits de naleving van de specifieke procedure die verbonden is met bewoonde ruimtes.

Het opsporingsrecht mag slechts gebruikt worden wanneer de werkgever afwezig is of niet beschikbaar is, of als hij weigert om mee te werken of documenten te tonen.

Het opsporingsrecht mag niet verward worden met de huiszoeking, waarvoor de onderzoeksrechter een mandaat moet geven aan een officier van de gerechtelijke politie.

Dit recht moet echter met voorzichtigheid en op redelijke manier gebruikt worden, waarbij 3 principes moeten worden gerespecteerd :

- respect voor het legaliteitsprincipe (binnen de grenzen van de bevoegdheden)
- respect voor het finaliteitsprincipe (in het kader van zijn opdrachten, in de mate waarin deze opsporing nodig is en met respect voor de administratieve onderrichtingen en de regels van de deontologie)
- respect voor het proportionaliteitsprincipe (door de draagwijdte van de ingezette middelen aan te passen aan het ernst van het nagestreefde doel of het resultaat dat men voor ogen heeft)

De opsporing betreft het onderzoek van documenten of gegevens. De jurisprudentie verbiedt echter de “fishing expedition”. Dit wil zeggen dat men een algemeen onderzoek doet zonder dat men een precies doel heeft, in de hoop dat men om het even welke sociale inbreuk zal ontdekken.

Bijzondere situatie van het kopiëren van informaticagegevens
De gegevens moeten leesbaar zijn, betrouwbaar en begrijpelijk. De inspecteur moet ze kunnen downloaden of er zonder kosten een kopie van kunnen maken, en, indien het document in een andere taal is opgesteld dan in de nationale talen, ze kunnen laten vertalen.
De werkgever moet de analysedossiers, de programma’s, het beheer en de exploitatie van het informaticasysteem leveren.
Als het nodig is moet de werkgever of zijn afgevaardigde de toegang tot de informatie toestaan of vergemakkelijken.

Het opsporingsrecht wordt ingeperkt door de fundamentele vrijheden :

- respect voor het privéleven: raadplegen van gegevens met een privékarakter op elektronische dragers, kasten die op slot zijn …
- het briefgeheim: post onder omslag of e-mail
- de onschendbaarheid van de woning
- het recht op bezit: de manipulatie van gegevens op een computer is niet zonder gevaar (verlies van gegevens, destabilisatie van het systeem, fatale fouten, virussen)

De bevoegdheid om beslag te leggen op digitale of numerieke dragers en documenten of om ze te verzegelen

Naast het recht op toegang tot de gegevens die opgeslagen zijn op informaticasystemen, het recht op informatie over het beheer van deze systemen en het recht om kopieën van deze gegevens te krijgen in de vorm die hij verlangt, heeft de inspecteur eveneens de bevoegdheid om beslag te leggen op gegevens en dragers of de mogelijkheid om de hardware te verzegelen.

Deze bevoegdheden kunnen niet enkel gebruikt worden in het kader van een opsporingsprocedure, maar ook bij een klassieke controle, waarbij de werkgever aanwezig is en zijn medewerking verleent. Zij gelden eveneens voor elk document dat de sociaal inspecteur zich heeft laten voorleggen om het te onderzoeken.

Enkel de documenten en informaticadragers die sociale of wettelijke gegevens bevatten (de enige die aanleiding kunnen geven tot een opsporingsrecht) mogen onderwerp uitmaken van een dergelijke maatregel. Het maakt echter niet uit of zij aan de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber toebehoren.

De informatiedragers die andere informatie bevatten dan degene die hierboven werd vernoemd, kunnen dus niet in beslag genomen worden of worden verzegeld.

De sociaal inspecteurs kunnen, als zij de verplichting van geschreven informatie naleven, beslag leggen op roerende goederen (andere dan de informatiedragers die sociale en wettelijke informatie bevat) of roerende en onroerende goederen verzegelen.
Deze inbeslagname of verzegeling moet noodzakelijk zijn voor de vaststelling van het bewijs van de inbreuken op het sociaal strafrecht of er moet gevaar bestaan dat er inbreuken gepleegd zijn met deze goederen of dat er nieuwe inbreuken kunnen gepleegd worden.
Het heeft geen belang of de overtreder eigenaar is van de roerende of onroerende goederen.
De sociaal inspecteurs zijn verplicht om dezelfde vormvereisten van vaststelling en inventaris van de in beslag genomen of verzegelde goederen te volgen en de vertegenwoordigers of eigenaren van de betreffende onroerende goederen in te lichten.
Dit om de rechten van de overtreder te verzekeren (fundamentele rechten en rechten van de verdediging) en hem toe te laten om, in geval van misbruik van macht, beroep aan te tekenen bij het arbeidsgerecht.

Als de werkgever afwezig is, maar ook bij zijn aanwezigheid, moeten de sociaal inspecteurs het gebruik van hun prerogatieven kunnen uitleggen, precies beschrijven, inventariseren en motiveren. Vooral wanneer zij gegevens opsporen, onderzoeken, overgaan tot inbeslagname, verzegeling, het meenemen van stalen en situaties filmen of fotograferen.

- *Het recht om documenten te laten aanplakken, opstellen of afleveren*

De sociaal inspecteurs kunnen ook het bevel geven om documenten, waarvan de aanplakking voorzien is door de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, aan te plakken of aangeplakt te laten, hetzij onmiddellijk, hetzij binnen een termijn die zij bepalen.
Er zijn door de wet strafsancties voorzien voor de werkgever die niet voldoet aan zijn verplichting om de voorgeschreven documenten aan te plakken.

Als zij het nuttig achten voor de begunstigden van de sociale zekerheid of voor degenen die vragen om van de sociale zekerheid te kunnen genieten, kunnen de sociaal inspecteurs aan de instellingen van sociale zekerheid vragen om aan deze personen, binnen een termijn die zij vastleggen, de persoonlijke sociale gegevens mee te delen of ze te corrigeren of te wissen. Zij kunnen eveneens vragen geen gebruik te maken van incorrecte, onvolledige, onnauwkeurige of overbodige sociale gegevens.

Zij kunnen eveneens elk document opstellen of afleveren ter vervanging van degene die bedoeld zijn door de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen.

- *De bevoegdheid om de voorzitter van de rechtbank van koophandel in te lichten met de bedoeling de activiteit van de werkgever te doen stopzetten*

De rechtbank van koophandel kan worden gevraagd om de activiteit van een onderneming stop te zetten. Deze bevoegdheid berust bij de leidende ambtenaar van de bevoegde inspectiedienst en niet langer bij de bevoegde minister.

Het gaat om een procedure in kortgeding, die het de voorzitter van de handelsrechtbank mogelijk maakt de stopzetting te bevelen van één of meer activiteiten van een werkgever die schuldig is aan inbreuk(en) op artikel 97 van de wet van 14 juli 1991 (Opgeheven en vervangen door de wet van 6 april 2010 betreffende de marktpraktijken en consumentenbescherming.

Deze maatregel wordt door de inspectiediensten als uitzonderlijk beschouwd en voorbehouden voor ernstige daden van deloyale concurrentie tengevolge van de opzettelijke inbreuk tegen de sociale wetgeving.

- *De bevoegdheid om een stopzetting van activiteiten te vragen aan de rechtbank van eerste aanleg in het kader van mensenhandel (wet 13 april 1995)*

- *De bevoegdheden van de sociaal inspecteurs op het gebied van gezondheid en veiligheid van werknemers en particulieren*

- *De mogelijkheid tot beroep van de persoon die zich benadeeld voelt*

Rekening houdend met bepaalde voorrechten die zijn toegekend aan de arbeidsinspecteurs, heeft de wetgever de mogelijkheid voorzien om beroep aan te tekenen op basis van de schriftelijke informatieprocedure die met bepaalde van deze bevoegdheden gepaard gaat.

Dit werd voorgeschreven door de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht.

Dit recht op beroep speelt bij de toepassing van bepaalde bevoegdheden die werden toegekend aan de arbeidsinspecteurs :

- actieve opsporing van documenten of sociale of wettelijke gegevens
- toegang tot gegevens die zijn opgeslagen op een informaticasysteem of een elektronisch apparaat
- roerende en onroerende goederen of informatiedragers in beslag nemen of verzegelen
- monsters nemen
- bijzondere maatregelen opleggen voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers op de arbeidsplaats
- beeldmateriaal verzamelen en foto’s nemen

Dit recht op beroep wordt uitgeoefend voor de Voorzitter van de Arbeidsrechtbank, na de voorzitter kan (onder voorwaarden), op advies van de arbeidsauditeur, de opheffing of het gedeeltelijk of volledig behoud van de genomen maatregelen verordenen, nadat hij de wettelijkheid en de gepastheid ervan heeft nagegaan.

Bepaalde rechten die aan de arbeidsinspecteurs werden gegeven, kunnen geen onderwerp uitmaken van een beroep. Dit geldt voor :

- de opsporing en de toegang tot de arbeidsplaats
- de identificatie en het verhoor van personen
- het verzamelen van informatie op vrijwillige basis
- het opsporen van documenten die aan de werknemers moeten worden overgemaakt
- visuele opsporing
- afnemen van verhoor
- onderzoek van documenten en gegevens die vrijwillig zijn getoond.

De voorzitter van het arbeidsgerecht oefent controle uit op de wettelijkheid van de bovengenoemde maatregelen die werden genomen door sociaal inspecteurs. Als een maatregel onwettig is, heeft dit de ongeldigheid van de handeling tot gevolg.

De rechter kan echter rekening houden met de jurisprudentie in verband met het antigoonarrest. Voordat deze jurisprudentie bestond, moest worden aangenomen dat onwettig verzamelde bewijzen geen basis konden vormen van een veroordeling.

De jurisprudentie van het antigoonarrest bepaalt dat een bewijs niet per definitie ongeldig is, als aan volgende voorwaarden is voldaan : dit onwettige bewijs niet tot gevolg heeft, dat het recht op een eerlijk proces geschonden wordt, als er geen vormvereiste geschonden werd die op straffe van nietigheid voorgeschreven was, of als er niet aan de betrouwbaarheid van het bewijs geraakt werd. De rechter ten goede zal dan oordelen over de bewijswaarde ervan.

- *Het recht om gegevens te tonen en door te sturen*

  Het recht om gegevens mee te delen en door te sturen

Als zij dit nodig vinden, kunnen de sociaal inspecteurs de gegevens die zij bij een onderzoek verzameld hebben doorsturen naar :

- andere sociale inspectiediensten
- andere ambtenaren die belast zijn met de controle op andere wetgeving
- de openbare instellingen en de instellingen van sociale zekerheid

Men is verplicht om gegevens mee te delen als andere sociale inspectiediensten en andere ambtenaren die met de controle van andere wetgevingen belast zijn dit vragen in het kader van hun controleopdracht.

Uitzonderingen op dit principe :

- het respect voor het medisch geheim bij persoonsgegevens van medische aard
- de toestemming van de magistraat in het kader van een gerechtsdossier (in het bijzonder zoals bepaald bij kantschrift)
- het respect voor het beroepsgeheim met betrekking tot de identiteit van klagers en aanklagers
- het respect voor veiligheidsmaatregelen die worden opgelegd aan de gebruikers van de kruispuntbank

Het recht om gegevens en informatie te krijgen

De wet geeft ook de mogelijkheid aan de sociaal inspecteurs om gegevens en inlichtingen in te winnen bij alle overheidsdiensten (staat, gewesten, provincies, gemeenten, openbare instellingen en instellingen van sociale zekerheid).
Al deze diensten, behalve de gewesten en de gemeenschappen, moeten deze inlichtingen, uittreksels, duplicaten, afdrukken, lijsten, kopieën en fotokopieën afleveren zonder kosten.

De stukken die betrekking hebben op gerechtelijke procedures mogen echter niet worden afgeleverd zonder toestemming van de procureur-generaal of de arbeidsauditeur.

Het recht om gegevens en informatie te gebruiken

De sociaal inspecteurs, de ambtenaren belast met toezicht van andere wetgeving en de openbare instellingen en instellingen van sociale zekerheid kunnen de gegevens die zij verkregen hebben door mededeling of opsporing gebruiken voor de uitoefening van alle toezichtopdrachten waarmee zij belast zijn.

De materiële vaststellingen kunnen met behoud van hun bewijskracht gebruikt worden, zelfs om een proces-verbaal op te stellen.

De bijzondere bewijskracht tussen sociaal inspecteurs die toelaat een proces-verbaal op te stellen op basis van materiële vaststellingen van een bevoegde collega geldt tot het bewijs van het tegendeel.

Internationale samenwerking

De sociaal inspecteurs kunnen met de arbeidsinspecties van de andere lidstaten van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) alle gegevens uitwisselen die nuttig zijn voor het toezicht waarmee zij belast zijn.

Deze gegevens kunnen onder dezelfde voorwaarden gebruikt worden als degene die in België verzameld zijn.
Er kan ook een akkoord gesloten worden dat toelaat om in het buitenland informatie in te winnen die nuttig is voor nationale opdrachten.
Deze samenwerking geldt ook in geval van een akkoord met een land dat geen lid is van de Internationale Arbeidsorganisatie.

- *Het recht om bijstand te vragen van de lokale of federale politie*

- *Belemmering van toezicht*

Het sociaal strafwetboek beantwoordt aan de zorg voor efficiëntie van de sociaal controleurs door hen een aantal bevoegdheden te geven, die in feite de vertaling in nationale wetgeving zijn van deze die het Verdrag van de I.A.O. nr. 81 hen wil geven.

De wetgever heeft de controle die wordt uitgeoefend door de sociaal controleurs willen vereenvoudigen door van de belemmering van toezicht een inbreuk te maken. Deze inbreuk is typisch voor het sociaal strafrecht en men vindt haar niet terug in het gewone strafrecht.
Het is een gelijkaardige inbreuk als smaad of verzet.

Belemmering van de controle: belemmering door gelijk welke persoon van het toezicht dat wordt uitgeoefend door een autoriteit in het kader van haar opdracht.
Voorbeeld :
- toegangsverbod
- weigering zijn identiteitskaart te tonen
- verzet tegen het recht op opsporing en het nemen van kopieën
- afwezigheid zonder reden, ondanks het feit dat men officieel op de hoogte is gebracht van het bezoek
- weigering om sociale of wettelijke voorgeschreven gegevens voor te leggen
- weigering om zich te verwijderen tijdens het verhoor van een derde

Het is niet nodig dat de belemmering resultaat heeft gehad opdat de inbreuk bestaat. Belemmering van toezicht betekent “proberen verhinderen”, ongeacht het resultaat. Deze inbreuk bestaat zelfs als de poging mislukt is.

Uitzondering op het principe van belemmering : het recht om te zwijgen en niet mee te werken aan zijn eigen inbeschuldigingstelling (art. 14 §3, g van de Internationale verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, gesloten in New York op 19 december 1966 en art. 6 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens).
De zaak Funke: het recht om te zwijgen en, meer in het algemeen, te weigeren bepaalde documenten met een beschuldigend karakter te tonen.

De grenzen van dit recht: er wordt een onderscheid gemaakt tussen documenten in het algemeen en documenten waarvan het bijhouden door de wet verplicht is. Er is nog altijd sprake van belemmering, als de werkgever weigert om documenten te tonen die hij omwille van een wettelijke verplichting moet bijhouden.

- *Het proces-verbaal van overtreding*

De wet van 16 november 1972 zegt niet wat er verplicht in een proces-verbaal moet vermeld worden.
Het Sociaal Strafwetboek legt verplichte vermeldingen op bij het opstellen van het proces-verbaal :

- de identiteit van de verbaliserende ambtenaar
- de wettelijke bepaling die de verbaliserende ambtenaar de bevoegdheid geeft om op te treden
- de plaats en datum van de inbreuk
- de identiteit van de veronderstelde dader en de belanghebbende personen
- de wettelijke bepaling die werd overtreden
- een beknopte uiteenzetting van de feiten en hun verband met de gepleegde overtredingen
- de datum waarop en de plaats waar het proces-verbaal werd opgesteld, het eventueel verband met andere processen-verbaal en, in voorkomend geval, de inventaris van de bijlagen

De termijn voor de betekening van het proces-verbaal van vaststelling van de inbreuk blijft 14 dagen.
Deze termijn van 14 dagen begint pas te lopen wanneer de onderzoeker in staat is alle elementen van de inbreuk, waaronder de identiteit van de verdachte, met zekerheid te kennen.
Als de verbalisant dus op dat moment de persoon die strafrechtelijk verantwoordelijk is niet kent, kan hij geen proces-verbaal opstellen of een kopie verzenden. Hij moet een redelijke termijn krijgen om deze identiteit vast te stellen..

2.2. Bijzondere plichten die worden opgelegd aan de arbeidsinspecteurs bij het uitvoeren van hun professionele activiteiten

2.2.1. Het beroepsgeheim

De arbeidsinspecteurs zijn verplicht om een absolute discretie te garanderen voor alle sociale gegevens van persoonlijke aard. Dit heeft als doel de private levenssfeer de beschermen. Zij mogen deze persoonlijke sociale gegevens enkel gebruiken voor de uitoefening van hun functie.

Als zij het beroepsgeheim niet respecteren, kunnen zij worden gestraft volgens artikel 458 van het strafwetboek.

De wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten voorziet een uitzondering met betrekking tot het beroepsgeheim.

Het Comité P heeft het recht om iedereen te verhoren en kan dus de sociaal inspecteur verhoren. De gegevens met betrekking tot het bestaan van een klacht of betreffende de auteur van een klacht kunnen onthuld worden aan de Onderzoeksdienst, maar enkel in het kader van een verhoor van de sociaal inspecteur..

2.2.2. De plicht tot discretie

Het artikel 59 legt aan de sociaal inspecteurs de verplichting op om het geheim over de herkomst van de klachten en aangiftes te bewaren (zelfs voor de rechtbank), behalve als zij uitdrukkelijk toestemming gekregen hebben van de klager.
Het is hen zelfs verboden om aan de werkgever of zijn vertegenwoordiger te onthullen dat zij handelen naar aanleiding van een klacht of aangifte.

2.2.3. Het directe of indirecte belang in de ondernemingen

Onder direct belang moet men elke uitoefening verstaan van een mandaat of functie, zelfs gratis, in privézaken met een winstgevend doel.

Daartegenover staat het indirecte belang: alle inspecteurs wordt aangeraden om af te zien van tussenkomsten in zaken waar hun integriteit zou kunnen in vraag gesteld worden omwille van bijzondere relaties die zouden kunnen bestaan tussen henzelf en de werkgever of klager.

2.2.4. Respect voor de regels van de deontologie

Deze regels zullen in de toekomst opgelegd worden aan alle sociaal inspecteurs door een koninklijk besluit (voor alle federale diensten).

2.3. Gevolgen die kunnen worden gegeven aan het proces-verbaal

2.3.1. Strafrechtelijke en administratieve gevolgen

Wanneer de dienst Toezicht op de Sociale Wetten een proces-verbaal opstelt, wordt dit doorgestuurd naar de arbeidsauditeur, die, voor wat het sociaal strafrecht betreft, beslist over de opportuniteit van een strafvervolging. In het sociaal strafrecht worden inbreuken hoofdzakelijk beschouwd als wanbedrijven.
De arbeidsauditeur handelt als openbaar ministerie en het arbeidshof doet dienst als beroepsinstantie.
De arbeidsauditeur heeft beoordelingsbevoegdheid, hij bepaalt de politiek in de strijd tegen de sociale fraude binnen zijn ambtsgebied en hij zit de arrondissementscellen voor.

Naast de gerechtelijke vervolging kan de arbeidsauditeur ook kiezen om te klasseren zonder gevolg, voor de minelijke schikking, de (straf)bemiddeling en de burgerlijke rechtsvordering voor de arbeidsrechtbank.
De arbeidsauditeur kan klasseren omwille van verschillende redenen :

- omwille van technische redenen: geen inbreuk vastgesteld, de aanklacht weegt te licht, redelijke twijfel (twijfelachtige rechtvaardigingsgrond of bewijzen), dader overleden (de openbare aanklacht dooft uit), dader onbekend.
- wegens inopportuniteit: beperkte sociale gevolgen, toestand geregulariseerd, burgerlijk geding lopende, overschrijding van de redelijke termijn, andere prioriteiten (vervolgingspolitiek – materiële mogelijkheden).

Als de auditeur beslist om zonder gevolg te klasseren, blijft er nog de mogelijkheid om bepaalde strafrechtelijke inbreuken op de sociale wetten te vervolgen langs de weg van de administratieve geldboetes.
De directeur-generaal van de Studiedienst van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg kan beslissen om een administratieve geldboete op te leggen aan de werkgever die in overtreding is, niet echter aan een aangestelde of een lasthebber.
De administratieve vervolging is eveneens voorzien in het Sociaal Strafwetboek.
Het wetboek versterkt de rechten van verdediging. De overtreder heeft 30 dagen om zijn verdedigingsmiddelen voor te leggen. Daarnaast zijn er betalingswijzen voorzien.

De inbreuken op het sociaal strafrecht worden gestraft met een sanctie, die varieert volgens de ernst van de inbreuken.

Er zijn 4 niveaus van sancties :

Inbreuken	**Sancties**		
	Opsluiting	Strafrechtelijke geldboete	Administratieve geldboete
Niveau 1	/	/	10€ - 100€
Niveau 2	/	50€ - 500€	25€ - 250€
Niveau 3	/	100€ – 1000€	50€ - 500€
Niveau 4	6 maanden – 3 jaar	600€ - 6000€	300€ - 3000€

De administratieve geldboete wordt de enige sanctie voor het niveau 1. Het gaat hier om een nieuwigheid in het sociaal strafrecht. Het niveau 1 komt overeen met de minst zware inbreuken en op het niveau 4 vindt men de zwaarste inbreuken.

Zowel de bedragen van de administratieve geldboetes als van de strafrechtelijke boetes moeten vermenigvuldigd worden met de opdeciemen. De boetes in deze tabel moeten dus vermenigvuldigd worden met 5,5 (2010).

Het sociaal strafwetboek trad in voege op 1 juli 2011

2.3.2. Strafrechtelijk aansprakelijkheid van rechtspersonen

De wet van 4 mei 1999 voert strafrechtelijke verantwoordelijkheid in voor rechtspersonen voor inbreuken die inherent verbonden zijn aan het bereiken van zijn doelstellingen of aan de verdediging van zijn belangen of voor inbreuken waarvan de concrete feiten aantonen dat zij gepleegd werden voor eigen rekening.
De strafrechtelijke aansprakelijkheid wordt niet aangenomen voor de rechtspersoon als de inbreuk gepleegd werd door een fysieke persoon die voor zijn eigen rekening werkte.
Als er een inbreuk is gepleegd door een geïdentificeerd fysiek persoon, kan diegene die de zwaarste fout gepleegd heeft worden veroordeeld.
Als de fysieke persoon de inbreuk bewust en opzettelijk gepleegd heeft, kan hij worden veroordeeld samen met de rechtspersoon. Als er daarentegen geen fysiek persoon kan geïdentificeerd worden, wordt de rechtspersoon veroordeeld.

Deze wet, die betrekking heeft op de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen, is niet opgenomen in het sociaal strafwetboek.

2.4. Ondernemingen die moeten worden gecontroleerd - werkterrein

Volgens de statistieken van Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) van september 2010 bedroeg het aantal werkgevers en werknemers die aan de sociale zekerheid onderworpen waren:

Werkgevers	**224.464**
Werknemers	
Mannen	1.599.512
Vrouwen	1.160.848
Totaal	**2.760.361**

Ten opzichte van 2009 kan een lichte stijging van het aantal werkgevers en werknemers worden vastgesteld.

Deeltijdse werknemers

De informatie komt eveneens van de RSZ (deze gegevens hebben betrekking op het derde trimester 2010).
Volgens deze gegevens is het aantal deeltijdse werknemers als volgt geëvolueerd :

- in 2007 : 920.316 (210.487 mannen, hetzij 23% et 709.829 vrouwen, hetzij 77%)
- in 2008 : 1.019.020 (242.812 mannen, hetzij 23% et 776.208 vrouwen, hetzij 77%)
- in 2009 : 1.005.553 (236.335 mannen, hetzij 23 % et 769.218 vrouwen, hetzij 77%)
- in 2010 : 1.031.217 (238.197 mannen , hetzij 23% et 793.020 vrouwen, hetzij 77%).

We kunnen stellen dat hoofdzakelijk vrouwen deeltijds arbeiden en dat het aantal deeltijdse werknemers toeneemt.

De deeltijdse werknemers maken 26,52% van het aantal in 2010 tewerkgestelde werknemers uit.

Verdeling van de werkgevers over de activiteitssectoren tijdens het derde trimester 2009.

Activiteitssector	Werkgevers
Landbouw, bosbouw, visserij	5.065
Winning van grondstoffen	123
Industrie	17.948
Productie en distributie van elektriciteit, gas , stoom en airconditioning	67
Productie en distributie van water; sanering, afvalverwerking en schoonmaak	615
Bouwnijverheid	28.391
Groot- en kleinhandel en herstelling van voertuigen	55.702
Vervoer en opslag	7.879
Hotels en restaurants	22.510
Informatie en communicatie	4.815
Financiële instellingen	8.070
Onroerende goederen	7.020
Gespecialiseerde diensten wetenschappelijk en technisch	17.724
Administratieve en steundiensten	9.813
Openbaar bestuur	685
Onderwijs	3.550
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	11.905
Kunsten , voorstellingen, en recreatie	4.680
Andere diensten	15.200
Particuliere huishoudens met werknemers	2.386
Extraterritoriale organisaties en lichamen	316
Totaal	**224.464**

Verdeling van de werkgevers in functie van de belangrijkheidsgraad van de inrichtingen.

Belangrijkheidsgraad van de ondernemingen overeenkomstig het aantal tewerkgestelde werknemers	Werkgevers	
Werkgevers die tewerkstellen:	Aantal	%
Minder dan 5 werknemers	151.623	67,55
5 tot 9 werknemers	33.982	15,14
10 tot 19 werknemers	18.788	8,37
20 tot 49 werknemers	12.822	5,71
50 tot 99 werknemers	3.799	1,70
100 tot 199 werknemers	1.781	0,79
200 tot 499 werknemers	1.064	0,47
500 tot 999 werknemers	318	0,14
1000 en meer werknemers	287	0,13
Totaal	**224.464**	**100**

Hoofdstuk 3 : Bevoegdheden

3.1. Wettelijke en reglementaire bestaande bepalingen

Deze bepalingen worden opgesomd in het vierde deel, bijlage 1

3.2. Nieuwe bepalingen voor 2010

- **Koninklijk besluit van 26 januari 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques – B.S. 29 januari 2010**

Dit koninklijk besluit bepaalt dat de dienstencheques voor prestaties in de woonplaats van de gebruiker vanaf 1 juli 2010 niet meer mogen gebruikt worden voor particulieren die in een rusthuis verblijven.
Dit koninklijk besluit vervangt ook het woord “het huis” door “de woonplaats.

- **Koninklijk besluit van 3 februari 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2000 tot uitvoering van de artikelen 26, 27, eerste lid, 2°, 30, 39, § 1, en § 4, tweede lid, 40, tweede lid, 40bis, tweede lid, 41, 43, tweede lid, en 47, § 1, vijfde lid, van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid – B.S. 16 februari 2010**

Het koninklijk besluit van 3 februari 2010 voegt een artikel toe dat vastlegt op welke wijze en onder welke voorwaarden er een vrijstelling wordt gegeven op de startbaanovereenkomsten.

Vanaf 1 januari 2010 kunnen de werkgevers van de private sector en van de openbare sector vrijgesteld worden van een derde van hun verplichtingen om nieuwe werknemers aan te werven in het kader van de bepalingen van de startbaanovereenkomsten. Dit op voorwaarde dat zij stageplaatsen openstellen voor bepaalde doelgroepen.

Kenmerken van de overeenkomsten :
De werkgever moet een overeenkomst sluiten met :
- ofwel een onderwijs- of opleidingsinstelling
- ofwel een gewestelijke tewerkstellingsdienst of een dienst voor beroepsopleiding op initiatief waarvan of onder supervisie waarvan de stages georganiseerd worden

Verplichte vermeldingen in deze overeenkomst :
- de datum van begin en einde van de geldigheidsperiode van de overeenkomst, zonder dat deze langer mag zijn dan 12 maanden
- de verbintenis van de werkgever om gedurende de hierboven vermelde periode aan een bepaald aantal leerlingen, studenten of cursisten de mogelijkheid te bieden om een stage te doen
- het aantal leerlingen, studenten of cursisten die effectief een stage doen tijdens elk betreffende trimester
- de datum en de handtekening van de werkgever en de verantwoordelijke van elke onderwijs- of opleidingsinstelling of van elke gewestelijke dienst voor tewerkstelling of beroepsopleiding die erbij betrokken is.

Om de vrijstelling te bekomen, moet de werkgever een aanvraag indienen bij de minister van Werk, samen met een dossier dat de volgende inlichtingen bevat :
- zijn naam, adres, juridische vorm en ondernemingsnummer
- een gedetailleerde beschrijving van zijn activiteiten
- het aantal personeelsleden in dienst van zijn onderneming
- de datum waarop de werkgever zou willen dat de periode van gedeeltelijke vrijstelling begint
- één of meerdere overeenkomsten

- het advies van de ondernemingsraad, of indien er geen ondernemingsraad is, het comité voor preventie en bescherming op het werk, of indien dit er niet is, de vakbondsafvaardiging
- of de werkgever reeds eerder van een vrijstelling heeft kunnen genieten.

De minister staat de afwijking toe of weigert ze binnen de twee maanden die volgen op de datum waarop de aanvraag geldig werd ingediend. Als er binnen deze termijn geen antwoord wordt gegeven, kan men ervan uitgaan dat de aanvraag tot vrijstelling werd toegekend voor de gevraagde trimesters. Deze periode van vrijstelling kan echter nooit langer zijn dan 12 maanden.

Voorwaarden voor de toekenning van de vrijstelling :
Om vrijgesteld te worden moet men nog voldoen aan één bijzondere voorwaarde: het aantal of de som van het aantal leerlingen, studenten of cursisten dat wordt vermeld in de overeenkomst(en) moet minstens gelijk zijn aan 2/3e van de verplichting die de werkgever heeft in het kader van de startbaanovereenkomsten. Het resultaat van deze breuk wordt afgerond naar de bovenliggende eenheid.

Periode(s) gedekt door de vrijstelling
De periode die wordt gedekt door de vrijstelling komt overeen met de duur van de overeenkomst, die 12 maanden bedraagt, tenzij de werkgever een raamovereenkomst afsluit.
Als de werkgever verschillende overeenkomsten afsluit, wordt enkel de periode, gedurende welke de som van de engagementen het beoogde minimum bereikt, in aanmerking genomen voor de vrijstelling.
De vrijstellingen kunnen echter niet langer duren dan een totaal van 4 trimesters.
De periode van vrijstelling begint altijd op de eerste dag van een trimester en eindigt altijd op de laatste dag van een trimester.

Intrekking van de vrijstelling
De minister kan de vrijstelling intrekken als de werkgever niet kan bewijzen dat de stageplaatsen effectief bezet zijn, rekening houdend met de bepalingen van §1, alinea 2, 3e en 4e, behalve wanneer de werkgever er schriftelijk een aanvaardbare reden voor kan geven, die in hetzelfde geschrift bevestigd wordt door de onderwijs- of opleidingsinstelling of door de gewestelijke dienst voor tewerkstelling of beroepsopleiding.

- **Koninklijk besluit van 9 februari 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 oktober 2007 tot uitvoering van artikel 13, § 3, 2°, van de wet van 5 september 2001 tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van artikelen 7 en 9 van de wet van 17 mei 2007 houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2007-2008 – B.S. 24 februari 2010**

Dit koninklijk besluit vervolledigt het artikel 1 van het koninklijk besluit van 21 oktober 2007. Het vermeldt twee nieuwe gevallen van uitsluiting van de verplichting om een outplacementprocedure aan te bieden.
Voortaan is de werkgever niet verplicht om een outplacementprocedure aan te bieden :
- aan gehandicapte werknemers waarvan het contract verbroken wordt door een werkgever die behoort tot het paritair comité nr. 327 voor de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen, met uitzondering van het personeel dat zorgt voor de omkadering en van werknemers die tot bepaalde doelgroepen behoren die werken in een sociaal atelier dat erkend en/of gesubsidieerd werd door de Vlaamse Gemeenschap, waarvan het contract verbroken werd
- aan werknemers die tewerkgesteld werden in een doorstromingsprogramma

Deze bepaling is van kracht van 1 januari tot 31 december 2010.

- **Koninklijk besluit van 15 februari 2010 tot uitvoering van artikel 154 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, betreffende de crisispremie – B.S. 19 februari 2010.**

Als aanvulling op de anticrisismaatregelen die van kracht zijn sinds 29 juni 2009, werd door de wet van 30 december 2009 voorzien in de toekenning van een crisispremie aan de arbeiders die ontslagen werden tussen 1 januari 2010 en 30 juni 2010.
Deze maatregel wordt uitgevoerd door dit koninklijk besluit.
De crisispremie wordt toegekend aan werknemers van de private sector die gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst voor arbeiders, zoals gedefinieerd in de wet van 3 juli 1978, en die ontslagen werden tussen 1 januari 2010 en 30 juni 2010.
Aangezien het hier gaat om ontslagen door de werkgever, moet er geen premie betaald worden indien de werknemer zelf ontslag neemt, bij verbreking na onderling akkoord, bij beëindiging van een contract van bepaalde duur of bij verbreking omwille van overmacht.
Deze premie moet niet betaald worden wanneer de arbeidsovereenkomst wordt verbroken tijdens de proefperiode, of met het oog op het brugpensioen of het pensioen.

Elke arbeider waarvan de arbeidsovereenkomst wordt verbroken tussen 1 januari 2010 en 30 juni 2010, zonder dat er sprake is van dringende reden, kan recht hebben op een forfaitaire crisispremie van 1.666 € (ten laste van de RVA en/of de werkgever).

- **Koninklijk besluit van 21 februari 2010 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 77sexies van 15 december 2009, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 77bis van 19 december 2001 tot vervanging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 77 van 14 februari 2001 tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking – B.S. 29 november 2010**

Dit koninklijk besluit brengt de anciënniteit die men moet hebben bij dezelfde werkgever op twee jaar (tegenover één jaar voordien) als men wil genieten van de onderbrekingsvergoedingen bij tijdskrediet.
Bovendien stijgt de leeftijd waarop men, in geval van deeltijds tijdskrediet (1/2 of 1/5), van verhoogde tegemoetkomingen kan genieten, van 50 naar 51 jaar.
Het gaat hier om budgettaire maatregelen die niets te maken hebben met het tijdskrediet zelf. Dit wil zeggen dat de anciënniteitsvoorwaarde voor het verkrijgen van dit tijdskrediet blijft bestaan, maar dat men niet onmiddellijk van de tegemoetkomingen kan genieten.

- **Koninklijk besluit van 4 maart 2010 tot wijziging van sommige koninklijke besluiten betreffende de stelsels van onderbreking van de beroepsloopbaan, wat betreft de verhoging van de leeftijdsgrens voor het recht op ouderschapsverlof tot twaalf jaar – B.S. 19 maart 2010**

Het koninklijk besluit van 4 maart 2010 maakt het mogelijk voor de personeelsleden van de overheidsadministraties, het onderwijs en de pms-centra om ouderschapsverlof te nemen tot hun kind de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt.
Bij adoptie kunnen de personeelsleden van de administraties ouderschapsverlof nemen vanaf het moment dat het kind als gezinslid is ingeschreven in het bevolkingsregister of het vreemdelingenregister van de gemeente waar het personeelslid zijn woonplaats heeft. Het recht geldt vanaf het ogenblik dat het kind is ingeschreven totdat het de leeftijd van 12 jaar bereikt.

De leeftijd van 12 jaar moet ten laatste bereikt worden tijdens de periode van ouderschapsverlof.

- **Koninklijk besluit van 2 april 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen, ter vereenvoudiging van de werkkaarten – B.S. 13 april 2010**

Vanaf 1 april 2010 wordt de startbaankaart opgeheven. Voortaan bewijst de werkkaart of de jongere in aanmerking komt voor een doelgroepvermindering voor “jonge werknemers”. Sinds 1 april 2010 worden de jongeren in aanmerking genomen die worden tewerkgesteld (voltijds,

deeltijds, leercontract of overeenkomst voor socioprofessionele inschakeling) en die nog niet de leeftijd van 26 jaar bereikt hebben. Zij worden Startbaanovereenkomst (SBO) genoemd.

Komen niet in aanmerking :
- de jongere met een studentencontract
- de jongere met een beroepsinlevingsovereenkomst
- de overeenkomst gesloten in het kader van een wedertewerkstelling of een doorstromingsprogramma

Bepaalde jongeren kunnen dubbel tellen :
- jongeren van buitenlandse afkomst
- jongeren met een handicap
- jongeren in opleiding, met een leercontract of een met een beroepsinlevingsovereenkomst

Ondernemingen die een aanzienlijke inspanning leveren voor de tewerkstelling, kunnen geheel of gedeeltelijk vrijgesteld worden van hun verplichting, wanneer zij gebonden zijn door en CAO die voorziet in de bijdrage van tenminste 0,15 % voor risicogroepen.
Drie soorten ondernemingen zijn tot op heden uitgesloten :

- de taxibedrijven
- de overheidsbedrijven en bijzondere bedrijven van autobussen en autocars
- de ondernemingen die behoren tot het paritair comité van de voedingsindustrie

- **Wet van 28 april 2010 houdende diverse bepalingen – B.S. 10 mei 2010**

De wet van 28 april 2010 brengt enkele wijzigingen aan de crisispremie aan.
Zij voert een grens in aan de hernieuwing van het recht op deze crisispremie.
De arbeider heeft niet opnieuw recht op een crisispremie als de volgende voorwaarden gelijktijdig vervuld zijn :
- de arbeider heeft op het ogenblik van bekendmaking van het ontslag minder dan 6 maanden anciënniteit
- de arbeider heeft al recht gehad op een crisispremie als gevolg van een ontslag, waarbij hij op de dag van de bekendmaking minder dan 6 maanden anciënniteit had.

De crisispremie is niet verschuldigd in het kader van een herstructurering, als de arbeider op de datum dat de werkgever het voornemen bekendmaakt om over te gaan tot een collectief ontslag, minder dan één jaar ononderbroken anciënniteit heeft bij deze werkgever en als hij zich kan inschrijven in een tewerkstellingscel.

Bovendien kan de crisispremie volledig ten laste worden genomen door de RVA in de twee volgende nieuwe gevallen :
- als de arbeider minder dan 6 maanden anciënniteit heeft op het ogenblik van de bekendmaking van het ontslag
- bij collectief ontslag, als de arbeider, op de datum van de bekendmaking door de werkgever van zijn voornemen om over te gaan tot collectief ontslag, minder dan één jaar ononderbroken anciënniteit heeft in dienst van deze werkgever en als hij zich kan inschrijven in een tewerkstellingscel.

- **Koninklijk besluit van 19 mei 2010 tot vaststelling van het minimumbedrag van het loon dat men moet genieten om als een betaalde sportbeoefenaar te worden beschouwd – B.S. 3 juni 2010.**

Het bedrag van de vergoeding, die wordt bedoeld in het artikel 2, §1 van de wet van 24 februari 1978 met betrekking tot de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars, wordt jaarlijks bepaald door de koning, na advies van het nationale sportcomité.

Het koninklijk besluit van 19 mei 2010 legt dit bedrag vast op 8.675 € voor de periode van 1 juli 2010 tot en met 30 juni 2011.

- **Wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek – B.S. 1 juli 2010**

Deze wet wordt besproken in Deel I, Hoofdstuk 2 van dit verslag.

- **Koninklijk besluit van 30 juli 2010 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 77septies van 2 juni 2010, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 77bis van 19 december 2001 tot vervanging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 77 van 14 februari 2001 tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking – B.S. 16 augustus 2010**

Om van tijdskrediet te kunnen genieten moet de werknemer een tewerkstelling van minstens 12 maanden kunnen bewijzen.
Bepaalde periodes van afwezigheid worden echter gelijkgesteld met arbeidsperiodes, andere worden geneutraliseerd, wat wil zeggen dat zij niet tellen voor de berekening van de referentieperiode en deze dus verlengen.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst voert een nieuwe periode in die wordt gelijkgesteld met een effectieve arbeidsperiode, met name de periodes van economische werkloosheid voor bedienden. Deze kunnen de vorm van een totale of gedeeltelijke schorsing van de arbeidsovereenkomst aannemen.

Deze CAO nr. 77septies voorziet dat voortaan de periodes van vermindering van de carrière in het kader van het crisistijdskrediet en periodes van vermindering van prestaties in het kader van een herstructureringsplan geneutraliseerd worden.

- **Koninklijk besluit van 10 september 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 juli 1985 tot uitvoering van afdeling 6 toekenning van betaald educatief verlof in het kader van de voortdurende vorming van de werknemers van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen – B.S. 24 september 2010**

Het koninklijk besluit van 10 september 2010 legt het bedrag vast dat de gewone lonen begrenst. Een arbeider die met verlof gaat, heeft recht op zijn normale loon, in voorkomend geval geplafonneerd op 2.601 € bruto per maand, dat moet betaald worden op de normale vervaldag (bedrag vastgelegd vanaf 1 september 2010 tot 31 augustus 2011).

- **Koninklijk besluit van 28 september 2010 tot verlenging van de toepassing van de maatregelen bepaald bij de titels 1, 2 en 3 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis en bij hoofdstuk 13 van titel 10 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen- B.S. 5 oktober 2010.**

De voorzieningen die werden getroffen om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de economische en financiële crisis op de arbeidsmarkt worden behouden tot 31 december 2010.
Voor het crisistijdskrediet werd enkel de periode waarin het crisistijdskrediet of de crisiswerkloosheid kan worden ingevoerd verlengd, niet de maximale periode van schorsing.

Dit betekent voor :
- Het crisistijdskrediet: de werkgever kan beslissen om de arbeidsprestaties van elke voltijdse arbeider te verminderen tot een vijfde of de helft. Dit voor een minimumduur van één maand en een maximum van zes maanden per aanvraag.
- De crisiswerkloosheid: 16 weken per kalenderjaar voor de periodes van volledige schorsing en maximum 26 weken per kalenderjaar voor de periodes van gedeeltelijke schorsing.

De werkgever kan gebruik maken van de crisismaatregelen tot 31 december 2010.

Deze verlenging heeft slechts belang voor de werkgevers die de maximumduur van de schorsingsperiodes nog niet hebben uitgeput. Als dit het geval is kunnen ze enkel nog gebruik maken van de crisisarbeidsduurvermindering.

- **Koninklijk besluit van 5 december 2010 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 80bis van 13 oktober 2010, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 80 van 27 november 2001 tot invoering van een recht op borstvoedingspauzes – B.S. 20 december 2010**

De collectieve arbeidsovereenkomst nr. 80 van 27 november 2001, afgesloten in de Nationale Arbeidsraad, geeft een recht op borstvoedingspauzes, zodat jonge moeders de borst kunnen geven of kunnen afkolven tijdens de arbeidstijd.
De arbeidster kan een vergoeding van de mutualiteit krijgen, aangezien de borstvoedingspauzes geen recht geven op salaris ten laste van de werkgever.
Oorspronkelijk was dit recht beperkt tot 7 maanden na de geboorte.
De collectieve arbeidsovereenkomst nr. 80bis van 13 oktober 2010 verlengt dit recht op borstvoedingspauzes tot 9 maanden na de geboorte.

- **Wet van 12 december 2010 tot vaststelling van de arbeidsduur van de geneesheren, de tandartsen, de dierenartsen, kandidaat-geneesheren in opleiding, kandidaat-tandartsen in opleiding en studenten-stagiairs die zich voorbereiden op de uitoefening van deze beroepen – B.S. 22 december 2010.**

Deze wet vervolledigt de Europese richtlijn 2003/88 over de inrichting van de arbeidstijd.
Tot nog toe waren de geneesheren uitgesloten van de arbeidsduurregeling van de Europese richtlijn 1993. Er heeft een andere richtlijn bestaan voor de geneesheren in opleiding.
Daarom heeft men besloten tot een wet die geldt voor alle geneesheren.

Het toepassingsgebied van deze wet :
Wie prestaties levert in de gezondheidszorg, met een arbeidsovereenkomst of als statutair, met uitsluiting van degenen die een statuut van zelfstandige hebben.
Bedoeld zijn de kandidaat geneeskundigen en tandartsen in opleiding, ongeacht de aard van de arbeidsrelatie en of ze al dan niet gebonden zijn met een arbeidsovereenkomst.
De wet heeft ook betrekking op de student-stagiairs tijdens hun stage.

De werkgevers : De personen die de bovengenoemde werknemers tewerkstellen. Degene die op de werknemers gezag uitoefent op het niveau van de arbeidsorganisatie.
Personen uitgesloten van deze wet zijn :
- werknemers die worden tewerkgesteld door het openbaar gezag
- militair personeel
- personen die een directiefunctie uitoefenen (degenen die directiebevoegdheid hebben, die tot de directie behoren of die verantwoordelijkheid dragen over één of meerdere diensten)

Arbeidsduur
Gemiddeld 48 uur gedurende een referentieperiode van 13 weken met een wekelijkse limiet van 60 uur.
De limiet van 60 uur (met een recuperatie) mag overschreden worden als het gaat over :
- werkzaamheden die voortvloeien uit een onvoorziene noodzaak
- werkzaamheden die worden ondernomen om het hoofd te bieden aan een dreigend of voorgekomen ongeval (het uitzonderlijk geval, de catastrofe)

Vier uur wetenschappelijk werk kan worden gelijkgesteld aan arbeidstijd.

Rust :
- geen enkele prestatie mag langer duren dan 24 uur
- er moet een pauze van 12 opeenvolgende uren toegekend worden onmiddellijk na de prestatie van een arbeidsduur van minstens 12 uur

Extra tijd :

- maximum 12 uur per week
- op basis van het individueel akkoord van de werknemer

=> Zij kunnen dus, op vrijwillige basis, maximaal 12 uur per week meer presteren.
De werknemer kan afzien van dit akkoord met een geschreven vooropzeg van één maand.

Het artikel 7 van deze wet bepaalt dat het akkoord moet worden opgesteld voordat de extra tijd gepresteerd wordt.
Dit akkoord moet worden neergeschreven in een ander document dan datgene dat de arbeids- of opleidingsrelatie vastlegt. Het loon voor deze gepresteerde uren moet vermeld worden in het akkoord en de werknemer mag geen enkele schade lijden.

Er bestaat een register van prestaties, waarin de dagelijkse prestaties chronologisch worden vermeld. Dit is geen sociaal document

- **Wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen – B.S. 31 december 2010**

Niet-recurrente voordelen
Dit is een systeem dat toelaat om een bonus toe te kennen aan een werknemer, wanneer de gemeenschappelijke doelstellingen van de onderneming bereikt worden. De doelstellingen worden vastgelegd in een CAO of een toetredingsakte. Omdat de bonus geen loon is, kan men genieten van een voordelige sociale en fiscale behandeling.

Vanaf 1 april 2011 :

- wanneer het gaat om een toetredingsakte en er een register van opmerkingen aan de dienst Toezicht op de Sociale Wetten wordt gestuurd, moet de inspecteur niet langer de ontvangst van het register bevestigen
- in de toetredingsakte vindt men de verklaring van de werkgever dat er geen opmerkingen waren in het register dat naar de dienst Toezicht op de Sociale Wetten werd gestuurd en dat de onderlinge verschilpunten werden bijgelegd. Voortaan moet ook hiervoor geen ontvangstbewijs naar de werkgever gestuurd worden.

Hoofdstuk 4 : Middelen

4.1. Financiële Middelen voor 2008 tot 2010

Aan de Algemene Directie Toezicht op de sociale wetten werden volgende kredieten toegekend (al de bedragen zijn weergegeven in euro):

	2008	2009	2010
Personeel – Bezoldigingen (Statutair en contractueel)	18.707.000	19.805.000	19.805.000
Vaste uitgaven voor aankoop van verbruiksgoederen en diensten (12.01)	2.792.000	2.942.000	2.942.000
Diverse werkingsuitgaven met betrekking tot de informatica (12.04)	/ (*)	/ (*)	/ (*)
Uitzonderlijke aankopen van verbruiksgoederen en diensten (12.07)	25.000	15.000	15.000
Aankoop van duurzame verplaatsbare goederen: uitrusting (74.01)	44.000	43.000	43.000
Investeringsuitgaven met betrekking tot de informatica (74.04)	/ (*)	/ (*)	/ (*)
Totaal	**21.568.000**	**22.805.000**	**22.805.000**

De cijfers die tussen haakjes in de eerste kolom worden weergegeven, verwijzen naar de budgettaire artikelen.

(*)De uitgaven (voor investering en werkingskosten) met betrekking tot de informatica maken niet langer deel uit van aparte budgetten binnen de verschillende algemene directies van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Sinds begin 2004 worden immers alle uitgaven met betrekking tot de informatica gegroepeerd in het kader van één enkel budget voor de ganse FOD.

4.2. Technische middelen

Bij de dienst Toezicht op de Sociale Wetten werken ongeveer 400 ambtenaren die toegang hebben tot informaticasystemen.
De inspecteurs zijn onderworpen aan de wet op de arbeidsinspectie en beschikken over bepaalde privileges om gegevens op te zoeken die vallen onder de wetgeving met betrekking tot de bescherming van het privéleven. Het administratief personeel heeft andere toegangen, afhankelijk van de noden van de functie.

Ongeveer 275 sociaal controleurs en 40 directiehoofden vallen onder het statuut van sociaal inspecteur en hebben zo toegang tot vertrouwelijke informatie die verband houdt met het beroep van arbeidsinspecteur.

4.2.1. Materieel

Computer en GSM
De laptop is zo geconfigureerd dat hij tegemoet komt aan de veiligheidseisen die worden opgelegd door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Thuis beschikt de inspecteur over een DSL-aansluiting op kosten van de dienst. Omwille van de flexibiliteit van het werk en de controles, die zich vaak buiten de “normale” uren situeren, dient hij immers 24 op 24 toegang te hebben tot de databases van de FOD en de sociale zekerheid of tot juridische sites . Zo heeft de inspecteur ondermeer steeds toegang tot het elektronisch personeelsregister van de ondernemingen (dimona), een noodzakelijk instrument in de strijd tegen de sociale fraude die een prioriteit is van de regering.
De laptop kan ook direct worden aangesloten op het netwerk in de kantoren van de inspectie (Ethernet). Daarnaast hebben de inspecteurs ook de mogelijkheid om andere (vaste) computers op kantoor en van thuis, via beveiligde VPN, ook gemeenschappelijke randapparatuur (scanners, gedeelde printers.;.) in het netwerk van de FOD te gebruiken

Voor de beveiliging van de PC wordt ondermeer een anti-virus toepassing gebruikt en via het netwerk wordt het systeem regelmatig geüpdatet. Het gebruik van de elektronische identiteitskaart is algemeen en trouwens noodzakelijk om toegang te hebben tot sommige toepassingen en VPN fedict (geen crypteerde verbinding).

Door de inspectiedienst werd een programma ontwikkeld voor en in samenwerking met de inspecteurs (Tools voor de inspecteur), dat een aantal taken automatiseert, zoals het beheer van dossiers, het opstellen van onderzoeksverslagen, activiteitsrapporten en het opstellen van schuldvorderingen voor de transportkosten..

Sector vervoer : een aantal inspecteurs zijn specifiek belast met de controle van vervoersondernemingen. Zij staan daarnaast ook hun collega’s bij in de uitvoering van dergelijke onderzoeken. Hiertoe werd gespecialiseerd materieel aangeschaft: scanners voor het inlezen van tachygraafgegevens en software voor het verwerken en berekenen van de prestaties. Dit materieel werd verdeeld met het oog op geografische toegenkelijkheid en wordt regelmatig geupdated.

4.2.2. Portaalsite van de sociale zekerheid

De portaalsite is een toegang tot een groot aantal programma’s die worden gebruikt door de dienst Toezicht op de Sociale Wetten. De inspecteurs worden geïdentificeerd op het moment dat zij toegang vragen.

Dimona
De directe aangifte bij indienstneming is één van de eerste toepassingen die ter beschikking werd gesteld van de inspecteurs om hen te helpen bij de strijd tegen de niet aangegeven arbeid. Het is geïntegreerd in heel wat andere programma’s die automatisch een beroep doen op de gegevens van dimona. Elke werkgever dient, voorafgaand aan de tewerkstelling van een werknemer, hiervan aangifte te doen in deze centrale gegevensbank, beheerd door de sociale zekerheid.

Register van werkgevers
Dit register is een database die kan geconsulteerd worden door de inspecteurs. Het bevat voor elke werkgever de volgende informatie: naam, adres, identificatienummers, historiek van wijzigingen.

Werfaangiften
In de werfaangiften delen de werkgevers in de bouwsector informatie mee, die het mogelijk maakt de werven te lokaliseren, hen te identificeren (aard van de werken en hun belang, aantal personen tewerkgesteld, aanwezigheid van onderaannemers en hun identificatie).

Een nieuwe versie van dit programma werd in 2010 ontwikkeld, maar om budgetaire reden werd dit niet geïntegreerd in Genesis, de toepassing die door de inspectuers gebruikt wordt.

Limosa
Limosa is een programma dat de detachering van werknemers naar België beheert. Men kan er de gegevens van de werkgever vinden, de identificatie van de gedetacheerde werknemers en de periode waarin en de plaats waar zij worden tewerkgesteld. De kwaliteit van de gegevens is echter minder goed als in de andere databases, aangezien zij komen van een aangifte van buitenlandse werkgevers of van gebruikers in België, die niet aan een kwaliteitscontrole onderworpen wordt. Op vraag van de inspecteurs werden meerdere aanpassingen aan dit programma uitgevoerd.

DMFA
De DMFA verzamelt voor elke werknemer en elke werkgever een geheel van gegevens die betrekking hebben op de loontrekkenden die aangegeven zijn bij de sociale zekerheid. Deze informatie vervangt niet de informatie waarover de dienst Toezicht van de Sociale Wetten moet beschikken om de lonen te controleren (barema's enz.). Het is echter een complementair element dat in bepaalde gevallen de verplaatsingen van de inspecteurs naar de bedrijven kan overbodig maken of beperken.
Toegang tot DMFA gebeurt via Genesis.

RIJKSREGISTER
Toegang tot het rijksregister kan via Genesis of via de on-line applicatie op de portaalsite van de sociale zekerheid. Dit programma is voor de inspecteurs een fundamenteel instrument voor de identificatie van heel wat natuurlijke personen.

Kruispuntbank Ondernemingen
Toegang tot de Kruispuntbank gebeurt rechtstreeks via het internet met identificatie via de elektronische identiteitskaart. De inspecteurs hebben toegang tot alle bedrijfsgegevens opgenomen in de KBO. Integratie in Genesis wordt reeds geruime tijd voorzien, maar i stot op heden niet operationeel.

Genesis
Genesis is een programma dat werd ontwikkeld voor de vier federale sociale inspectiediensten. Het is in feite een platform dat beroep doet op de programma's die hierboven werden vernoemd: het register van werkgevers, Dimona, Limosa, DMFA, Rijksregister.

Genesis bevat ondermeer (de eerste beschikbare toepassing) een "kadaster van onderzoeken" Elke avond updaten de vier inspectiediensten hun gegevens inzake de door hun gevoerde onderzoeken (openen van onderzoek, resultaten…) Het programma verwerkt deze gegevens en stelt ze ter beschikking van het geheel van inspecteurs. Ze hebben dus steeds kennis van lopende en afgewerkte dossiers bij een bepaalde werkgever.

Het tweede gedeelte van Genesis bestaat uit zoekfuncties en snelle informatieverzamelingstoepassingen binnen de databasesystemen die de toepassing voeden. Deze vergemakkelijken het werk van de inspecteurs.
Dit programma wordt dan ook meest gebruikt door de inspecteurs
.

4.2.3. e-Government

In 2010 werden een aantal e-government toepassingen die reeds in gebruik waren verder ontwikkeld. Nieuwe programmeertechnieken die weren gebruikt vanaf 2010 vroegen om budgetten om deze toepassingen op peil te brengen.

4.2.4. Informaticaontwikkelingen

Epv

Het electronisch Pro-justitia is vanaf 2010 in productie gegaan bij de FOD Werkgelegenheid. Na een paar EPV's in november, werd vanaf 1 december overgeschakeld op algemeen gebruik

Een proces-verbaal kan voortaan enkel nog online worden opgemaakt. Dit vraagt een fundamentele aanpassing in de werkmethodes van de inspecteurs. De nieuwe toepassing legt een aantal kwaliteitscriteria op bij opstelling van het PV, door de verplichte invoer van alle gegevens, noodzakelijk voor een correcte kwalificatie van de inbreuk.

De ingebruikname werd voorafgegaan door een aantal kwalificatietests, waaraan meerdere inspecteurs hebben deelgenomen. In de loop van 2010 werden een pakket aan theoretische en praktijklessen gegeven voor het gebruik van de nieuwe toepassing. De helpdesk werd ingezet om bijkomende beveilliging te installeren

4.3. Opleidingen in 2010

4.3.1. Opleiding van de stagedoende sociaal controleurs

Omwille van de snelle ontwikkeling van de reglementering en de controletechnieken, hecht de dienst groot belang aan opleidingen.
De nieuwe controleurs doorlopen een stage van 12 maanden. Deze stage bestaat uit twee delen. Eerst een theoretisch opleiding over de basiswetgeving, gegeven door lesgevers met ervaring in de materie (voor het grootste deel directiehoofden). Deze opleidingen hebben als onderwerp: deontologie, arbeidsovereenkomsten, feestdagen, arbeidsreglementen, sociale documenten, buitenlandse werknemers, registratie van aannemers, collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités, vervoer, pro-justia, informaticaopleiding gericht op het gebruik van de hulpmiddelen en databases die hun ter beschikking worden gesteld.

De stagiairs krijgen over elk onderwerp een actueel bijgewerkte syllabus.
Tijdens de theoretische vorming worden er twee tests georganiseerd, waarmee de kennis wordt gemeten van de verschillende materies die werden verworven tijdens de opleiding en wordt nagegaan of ze volstaat voor de werking op het terrein.

Daarnaast krijgen ze een praktische opleiding op het terrein, die wordt begeleid door ervaren sociaal controleurs (peters). Deze praktische vorming verloopt onder de verantwoordelijkheid van hun directiehoofd.

De Cel Opleidingen van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten is belast met de uitvoering, evaluatie en opvolging van de basisopleiding van de stagedoende sociaal controleurs.

In 2010, traden 1 Franstalige en 9 Nederlandstalige stagiars in dienst.

4.3.2. Permanente vorming

De directie van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten wil de vaardigheden die haar ambtenaren nodig hebben om hun werk te doen op punt houden en verbeteren: ontwikkeling van de wetgeving die moet worden opgelegd, informaticamiddelen die ter beschikking worden gesteld…

Daarvoor werden er in 2010 verschillende opleidingen georganiseerd :

Aan Franstalige kant werden, in samenwerking met de AD collectieve arbeidsbetrekkingen
twee vormingsessies gewijd aan het opstellen van de onderzoeksverslagen voor de bepaling van het paritair comité.

Aan Nederlandstalige kant werden 4 permanente vormingen gegeven :.

- Een vorming inzake tijdskrediet. Deze vorming werd gegeven in samenwerking met de AD Individuele Arbeidsbetrekkingen en werd ten zeerste gewaardeerd.
- Een vorming arbeidsovereenkomsten
- Een vorming inzake willekeurig ontslag
- Een vorming consultatie van elektronische databanken.

4.3.3. Informaticavorming

Naar het eind van 2010 werden vormingen inzake het gebruik van het EPV gegeven.

4.3.4. Vorming door OFO (Opleidingsinstituut van de Federale Overheid)

Zoals voorgaande jaren laat Toezicht op de sociale wetten al haar medewerkers toe om de cursussen van het OFO te volgen, hetzij ter voorbereiding van bevorderingsexamens hetzij als persoonlijke professionele vorming.

Hoofdstuk 5 : Doelstellingen 2010

5.1. Algemene doelstellingen

5.1.1. Statistieken

Het gebruik van de boordtabellen (deel tijdsgebruik) dient te worden veralgemeend in de directies, in afwachting van de invoering van “balanced scorecards”.

5.1.2. Termijnen voor de afhandeling van dossiers

De dienst Toezicht op de Sociale Wetten hecht veel belang aan de naleving van de termijnen waarbinnen de dossiers moeten worden afgehandeld en de kwaliteit van de controles.
Een beter beheer van de afhandelingstermijnen heeft tot doel het werk beter te organiseren en dus de resultaten van de dienst te verbeteren.

De termijnen waarbinnen dossiers moeten worden afgehandeld blijven hetzelfde als in 2009:

- in de eerste maand na de opening van een dossier wordt een eerst controle gedaan
- de Ed-verslagen worden na een termijn van 2 maanden doorgestuurd
- bemiddeling voor een arbeidsreglement: in principe binnen een maand
- klachten en kantschriften: een eerst bezoek binnen een maand
- andere dossiers: een termijn van 3 maanden. De klager heeft recht om na 3 maanden informatie te krijgen en/of een tussentijds rapport wordt aan het directiehoofd gestuurd

5.1.3. Verdeling van de dossiers

Zestig procent van de dossiers hebben betrekking op de kerntaken van de dienst (de bescherming van werknemers) en veertig procent wordt besteed aan de strijd tegen de sociale fraude. Van de kerntaakdossiers bestaat 75 % uit een algemene controle.
Van de tien Covrondossiers zijn er twee algemene controles.

5.1.4. Andere doelstellingen in 2010

- controles in de dienstenchequebedrijven
- doelstellingen van het plan Devlies: werfmeldingen
- doelstellingen van de SIOD (zie hieronder in de paragraaf over de strijd tegen de sociale fraude)

5.1.5. De strijd tegen de sociale fraude

Er werd in 2010 een strategisch plan uitgewerkt en goedgekeurd door de partners.
Dit plan is vooral belangrijk voor de dienst Toezicht op de Sociale Wetten, de Sociale Inspectie, de RVA en de RSZ.
In dit plan worden verschillende maatregelen genomen om bijdrage- en/of uitkeringsfraude te bestrijden.
De arrondissementscellen moeten in 2010 10.000 controles uitvoeren. Dit aantal werd verdeeld over de gerechtelijke arrondissementen. Elke arrondissementscel krijgt in 2010 een minimum aan controles toegewezen.
Doelstellingen in 2010

<u>Strijd tegen de zichtbare fraudefenomenen</u>

De strijd tegen het klassieke niet gedeclareerde arbeid met de gestructureerde uitwisseling van de controleresultaten met de RVA, RIZIV en RSVZ.
Gerichte aanpak in twee activiteitssectoren: bouw en horeca, met een opgelegd minimum aantal controles.

De Horecasector is een prioriteit in 2010, omdat de BTW gedaald is van 21% naar 12% in ruil voor het engagement van de sector om het tewerkgestelde personeel op een correcte manier te declareren.
Systematische benadering in een activiteitssector, met het doel de fraude te meten aan de hand van een steekproef van werkgevers.

De arrondissementscellen moeten erover waken dat er controles worden uitgevoerd in gevoelige sectoren, zoals de tuinbouw, de schoonmaak, de slachterijen en de vleeshandel.

Kwalitatieve benadering van de controles: er wordt gevraagd dat 25% van de controles positief zouden zijn (proces-verbaal in verband met deeltijds werk, tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, dimona, limosa…)

Verbeteren van de internationale samenwerking

In 2010 wordt de internationale samenwerking voortgezet.

Strijd tegen de georganiseerde fraude

Foute aangiften: het gaat hier over criminele organisaties. Het doel van deze strijd is het stoppen van de uitgaven van de sociale zekerheid (toekenning van de werkloosheidsuitkeringen, ziekte- of invaliditeitsuitkeringen).

Ontwikkeling van de techniek van data mining met het doel te strijden tegen nieuwe manieren van koppelbazerij in de schoonmaak, de bouwsector en de sector van de metaalbouw.

In 2010 zal een multidisciplinaire groep onderzoeken in welke mate het mogelijk zal zijn de techniek van datamining die door de ISI werd ontwikkeld voor de directie van de strijd tegen de financiële criminaliteit van de federale politie om BTW carrousels op te sporen, kan ingezet worden in de strijd tegen de sociale fraude.

Vanaf 2010 wordt er een gestructureerde uitwisseling georganiseerd met de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) die aan de SIOD de sociale inbreuken meedeelt die naar boven zijn gekomen in de dossiers over het witwassen van geld.

Verbetering van het werk van de arrondissementscellen

De maandelijkse vergaderingen van de arrondissementscellen moeten gebruikt worden als een forum voor discussies die het mogelijk maken de controles te verbeteren.
Daarnaast moet aan de Groep voor Regionale Interventie (GRI), die werd opgericht door de programmawet van 27 december 2006, de mogelijkheid gegeven worden om zich te ontplooien. Zij moet in de eerste plaats gebruikt worden om het doel van de maandelijkse acties vast te stellen en er op toe te zien dat de proportionaliteitsregel wordt gerespecteerd door te zorgen voor een evenwicht tussen het aantal controleurs en het aantal controles dat wordt uitgevoerd.

De samenwerking verbeteren

Het samenwerkingsprotocol met de Gewesten en Gemeenschappen moet nog worden goedgekeurd door de verschillende parlementen.
Voor het protocol met het ISI waakt de SIOD in 2010 erover, dat de SPOC's een actieve rol spelen bij de uitwisseling van informatie.
Het samenwerkingsprotocol met de Algemene Belastingadministratie is in 2010 in werking getreden.

In 2010 zal de SIOD zich blijven inspannen in de strijd tegen de sociale fraude en haar oorzaken. Er loopt een project in samenwerking met de universiteiten om de indirecte effecten van de controles te meten.
De bedoeling is om de indirecte effecten op een betrouwbare manier te meten om zo een algemeen beeld te kunnen geven van de impact van de controles bij de handhaving van de sociale zekerheid.

5.2. Bijzonder doelstellingen

5.2.1. Contacten met de buitenlandse inspectiediensten met de bedoeling de controles op de grensoverschrijdende arbeid te verbeteren

Verbindingsbureau

Het artikel 4 van de Europese richtlijn 96/71 van 16 december 1996 betreffende de detachering van werknemers in het kader van het leveren van diensten voorziet dat de uitwisseling van informatie tussen de bevoegde openbare diensten gebeurt via een verbindingsbureau dat door elke lidstaat moet worden opgericht.
Voor België is het verbindingsbureau opgericht bij de Algemene Directie voor de Individuele Arbeidsbetrekkingen. Het behandelt echter alleen juridische kwesties.

SPOC

Naast het verbindingsbureau bestaat er bij de dienst Toezicht op de Sociale Wetten ook een "single point of contact" (SPOC), waar informatie kan worden uitgewisseld tussen de inspectiediensten van de lidstaten. Het gaat hier om functionele informatie die betrekking heeft op dossiers of over praktische problemen in verband met arbeidsvoorwaarden of loon.

De uitwisseling van informatie had in 2010 betrekking op twee soorten dossiers:

- de uitwisseling van "administratieve informatie" met betrekking tot buitenlandse werkgevers en werknemers in het kader van lopende dossiers: dit soort vragen heeft niet alleen betrekking op dossiers die behandeld worden door TSW, maar ook op vragen die van andere diensten komen, zoals de Directie van de Administratieve Geldboetes van onze FOD. Bij dit soort vragen wordt gebruik gemaakt van het formulier dat werd uitgewerkt door een groep experts van de Europese Commissie.
- de uitwisseling van concrete informatie over de onderzoeken: naast de vraag om een bestaand onderzoek verder te zetten, geeft de netwerkdirectie systematisch de loonregularisaties van gedetacheerde werknemers door aan de inspectiediensten van de landen van oorsprong, zodat de geregulariseerde bedragen correct kunnen worden aangegeven aan de sociale zekerheid en de fiscus van deze landen. Er wordt steeds feedback gevraagd in deze gevallen.

In 2010 behandelde de SPOC 151 dossiers. Ten opzichte van de 130 dossiers in 2009 is dit een lichte stijging.

Zoals voorgaande jaren bestond de informatie-uitwisseling via de SPOC grotendeels uit vragen die door TSW aan het buitenland werden gesteld. Op 151 dossiers waren er 29 vragen van buitenlandse inspectiediensten en 21 vragen van externe diensten.

De vragen van de buitenlandse collega's kunnen opgedeeld worden in twee categorieën.
De eerste categorie bestaat uit vragen van algemene of administratieve aard. Deze antwoorden worden vaak door de SPOC zelf behandeld na raadpleging van het nationaal register en sociale en economische databanken waartoe TSW op dit ogenblik toegang heeft.

Een tweede belangrijke categorie betreft de klachten van buitenlanders die gedetacheerd zijn in België of die in dienst zijn van een Belgisch werkgever en waarvoor een onderzoek gevraagd wordt in België. De SPOC stuurt deze vragen naar de bevoegde buitendiensten van TSW. Het dossier wordt, indien dit nodig is, naar andere Belgische inspectiediensten gestuurd of samen met deze diensten behandeld.

LAND	Uitgaande dossiers	Inkomende dossiers
Bulgarije	7	3
Cyprus		
Denemarken		
Duitsland	11	1
Estland		
Frankrijk		
Finland		
Griekenland		
Hongarije	6	
Ierland		
Italië	1	
Letland	2	
Litouwen	2	
Luxemburg	2	1
Malta		
Nederland	11	13
Oostenrijk		
Polen	32	11
Portugal	9	
Roemenië	10	
Slowakije	7	
Slovenië		
Spanje		
Tsjechië	1	
Verenigd Koninkrijk		
Zweden		
TOTALEN	101	29

5.2.2. Bilaterale samenwerkingsakkoorden

Het Belgisch-Pools akkoord

In 2010 heeft het SPOC het meest informatie uitgewisseld met Polen.

De bereidwilligheid en efficiëntie aan Poolse zijde bestendigen de uitstekende samenwerking. De Poolse arbeidsinspectie is zich immers goed bewust van het feit dat de misbruiken die helaas vaak met detachering gepaard gaan zowel de Poolse werknemers (misbruiken inzake loon- en arbeidsvoorwaarden) als de Poolse overheid (fiscale en sociale fraude) benadelen.

Reeds in oktober 2007 heeft deze goede samenwerking geleid tot het afsluiten van een overeenkomst tot administratieve samenwerking.

Aan Belgische zijde zijn naast TSW zijn ook de Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk en de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zaken bij deze partnershipovereenkomst met de Poolse Arbeidsinspectiedienst “Panstwowa Inspekcja Pracy” (PIP) betrokken.
De bevoegdheden van de Poolse collega’s omvatten immers niet alleen de controle van de loon- en arbeidsvoorwaarden en de regelmatigheid van tewerkstelling, maar strekken zich ook uit tot de veiligheid en gezondheid der werkplaatsen en het recht op betaalde vakantie.

In het kader van dit akkoord zijn er jaarlijks ontmoetingen, afwisselend in Warschau en in Brussel. Hierbij worden toelichtingen gegeven over wetgeving, documenten, werkmethodes en doelstellingen.
Deze uitwisseling met de Poolse collega's leverde voor de Belgische inspecteurs zeer waardevolle informatie op. Een beter begrip van de wederzijdse reglementering en bijhorende administratieve voorschriften leidt tot een vlottere en inhoudelijk efficiëntere controle van de Poolse ondernemingen, die personeel naar België detacheren.

Het Belgisch-Luxemburgs akkoord

Na onderhandelingen in 2007 werd op 7 juli 2008 een Luxemburgs-Belgisch samenwerkingsakkoord gesloten tussen TSW, TWW en de Sociale Inspectie en "l'Inspection du Travail et des Mines au Luxembourg".
Door dit akkoord hopen we vooral de problematiek van de sociale en fiscale "ontvlagging" beter te kunnen aanpakken.
De Luxemburgse collega's zijn ook zeer geïnteresseerd in onze samenwerking met Polen. Daarom werd in 2009 een drielandenontmoeting te Brussel georganiseerd.

Het Belgisch-Portugees akkoord

Op 9 augustus 2009 werd de goede samenwerking met Portugal eveneens met een akkoord tussen TSW, TWW en de " Inspecçao Geral do Trabalho" bezegeld.

Het Belgisch-Frans akkoord

De Europese Richtlijn 96/71/CE van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten voorziet in zijn artikel 4 dat informatie wordt uitgewisseld tussen de bevoegde openbare diensten door middel van een verbindingskantoor dat wordt opgericht door elke lidstaat.

Om deze door de richtlijn opgelegde samenwerking te verbeteren werd op 9 mei 2003 een overeenkomst tot administratieve samenwerking gesloten tussen, voor België, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en voor Frankrijk de Ministeries voor Werkgelegenheid en Solidariteit, Landbouw, Visvangst en Landelijke Zaken en van Uitrusting, Vervoer, huisvesting, Toerisme en de Zee.

Deze overeenkomst laat een verhoogde samenwerking toe tussen de Franse arbeidsinspectiediensten en Toezicht op de sociale wetten door middel van administratieve informatieuitwisseling met betrekking tot zwartwerk in al zijn vormen, niet aangegeven arbeid door vreemdelingen zonder verblijfstitel, detachering van loontrekkenden bij transnationale tewerkstelling.

De samenwerkingsovereenkomst en de omzendbrieven terzaken voorzien in de aanstelling van « refertepersonen » die als contactpunt fungeren met de eigen diensten en de collega's in het buitenland.
Bij de ondertekening van het akkoord werden 8 refertepersonen aangesteld: 4 Belgische en 4 Franse. Inmiddels is dit aantal in Frankrijk uitgebreid tot 13 personen.

In april 2010 werden er drie regio's opgericht:

- Departement Nord Lille – Pas de Calais – West-Vlaanderen
- Departement Nord Valenciennes – L'Aisne – Henegouwen
- Departement Meurthe-et-Moselle – Meuse – Ardennes – Namen en Luxemburg

Een secretariaat op het centraal bestuur van Toezicht op de sociale wetten te Brussel, centraliseert de informatie-uitwisseling om de opvolging te waarborgen en een correcte evaluatie van het akkoord toe te laten. Het staat ook in voor het regelen van eventuele problemen in de samenwerking en waarborgt aldus de goede werking.

In augustus 2010 werd er beslist de organisatie van het Frans-Belgisch akkoord te herbekijken.

Op dit ogenblik zijn er drie soorten vergaderingen:

- **De Stuurgroep** die op het strategisch niveau werkt: kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van het akkoord, richting die aan het akkoord moet worden gegeven, identificatie van de bestaande problemen en voorstellen tot oplossing. De groep vergadert afwisselend in België en Frankrijk.
- **De gewestelijke vergaderingen** die zich op een operationeel niveau situeren: organiseren van controleacties, bespreken van verbindingsfiches die worden uitgewisseld binnen de regio, de bestaande regelgeving voorstellen. Deze vergaderingen worden twee keer per jaar in elke regio georganiseerd, afwisselend in Frankrijk en België.
- Ondersteuningsorgaan, dat tot doel heeft de uitwisseling van informatie te vergemakkelijken en manieren te ontwikkelen om het Frans-Belgisch akkoord, dat nog te weinig gekend is bij een groot aantal controleurs in België en Frankrijk, te promoten.

Vanaf het sluiten van de overeenkomst wenst de werkgroep dat ook aan Franse kant een persoon wordt aangeduid om het permanent secretariaat waar te nemen en als aanspreekpunt te fungeren inzake de uitvoering van het akkoord.
Op de vergadering van 9 oktober 2009 werd overeengekomen dat de “refertepersoon” te Rijsel als verbindingspersoon zal optreden voor het permanent secretariaat als er zich moeilijkheden voordoen. Dit geregelde contact maakt ook een betere samenwerking mogelijk.

De werkgroep heeft ook een hulpmiddel voor de uitwisseling van informatie ontwikkeld:
de contactfiche.
Deze fiche dient om hetzij informatie op te vragen, hetzij informatie te geven aan de collega’s van het buurland.
Deze contactfiches worden geregistreerd door het permanent secretariaat, waardoor er jaarlijks een statistische evaluatie mogelijk wordt.
Als een fiche niet behandeld is binnen een periode van 2 maanden wordt er door het secretariaat een herinnering gestuurd naar de betrokken referentiepersoon.

Sinds 2004 is het aantal fiches stelselmatig gestegen. In 2010 werden er **118 fiches** behandeld.

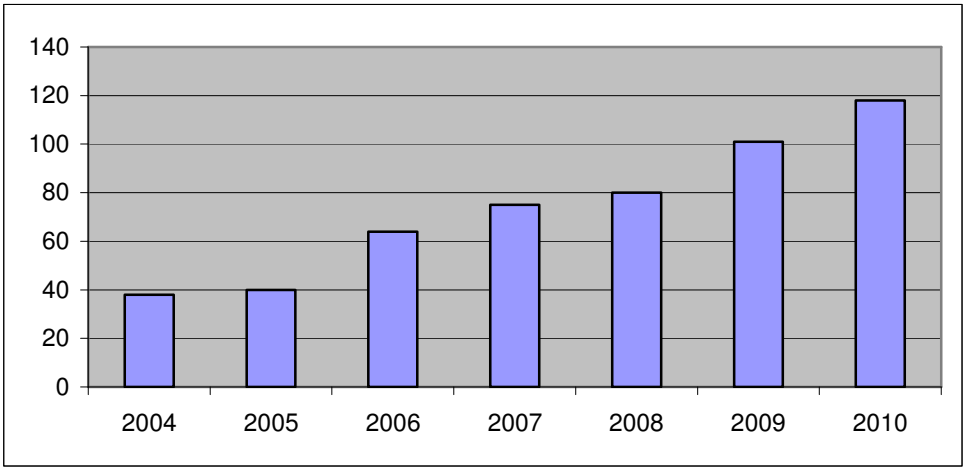

Sinds het systeem van contactfiches is ingevoerd, zijn tweederde van de vragen uit België.
De te tijd waarbinnen geantwoord wordt is alsmaar korter.
De meest voorkomende vragen hebben verband met het verdoezelen van loontrekkenden en/of activiteit, verboden terbeschikkingstelling, frauduleuze detachering, fraude met vervangingsinkomsten.

Er werden in 2010, 3 gezamenlijke controles georganiseerd. Deze vonden plaats in de grensregio’s, afwisselend in België en Frankrijk. Deze controles moeten nauwkeurig voorbereid worden en hebben bij voorkeur werkgevers en werknemers van het buurland tot doel.
Tijdens deze controles fungeren de afgevaardigde inspecteurs als observatoren.

Het doel van deze controles is om de methodologie van de controles onder te knie te krijgen en sneller anomalieën te ontdekken bij het opstellen van de contactfiches.

Specifieke Activiteiten

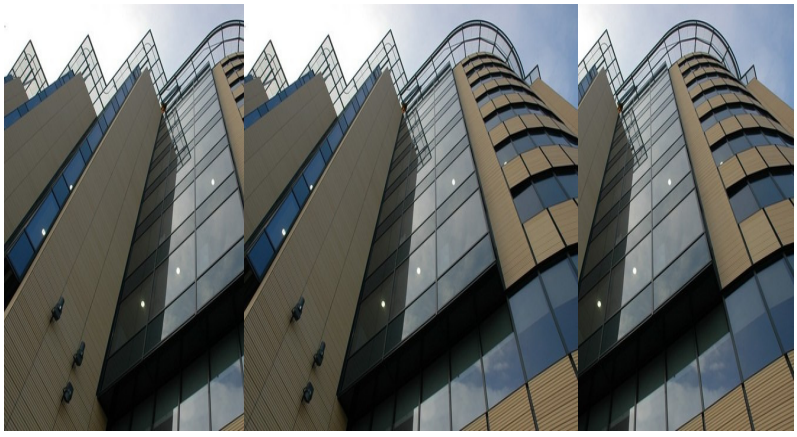

Deel Twee

TWEEDE DEEL :
Specifieken activiteiten

Hoofdstuk 1 : De coördinatiecentra

Krachtens het koninklijk besluit nr. 187 van 30 december 1982 (B.S. 13.01.83), voor de laatste keer gewijzigd door de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen en het koninklijk besluit van 19 december 2008 tot aanpassing van de fiscale wetgeving betreffende de vermeerdering ingeval van geen of ontoereikende voorafbetalingen door bepaalde coördinatiecentra (B.S. 30/12/08), genieten de door multinationals in België opgerichte coördinatiecentra een aantal fiscale vrijstellingen.

Om van deze fiscale voordelen te kunnen genieten, moeten deze centra voldoen aan de verplichting tot aanwerving van een equivalent van 10 voltijdse werknemers binnen een termijn van twee jaar, te rekenen vanaf de aanvang van de activiteiten van het centrum. Vervolgens dient deze gemiddelde tewerkstelling elk jaar behouden te blijven en dit voor de volledige periode gedurende dewelke de centra wensen te genieten van de fiscale voordelen.

In 2010 werd door de Inspectie van de Sociale Wetten een algemeen onderzoek gevoerd bij alle coördinatiecentra die reeds vroeger werden gecontroleerd, om na te gaan of de voorgeschreven tewerkstellingsvoorwaarden ook in 2009 werden gerespecteerd. Hierbij werden er 54 centra gecontroleerd en werd vastgesteld dat 16 van deze coördinatiecentra hun activiteit hebben stopgezet of de tewerkstellingsvoorwaarden niet hebben nageleefd.

Alle erkende coördinatiecentra krijgen jaarlijks een specifieke controle om na te gaan of de wettelijke voorschriften inzake aanwervingen worden nageleefd.

Evolutie van het aantal werknemers tewerkgesteld door de coördinatiecentra. [1]

1993	4184,14
1994	4580,7
1995	4770,1
1996	5166,9
1997	5284,1
1998	5686,7
1999	6166,7
2000	6404
2001	6653
2002	7066,9
2003	7223,5
2004	7637,5
2005	7896,1
2006	6794,1
2007	3237,9
2008	3194,0
2009	2440,4
2010	1686,6

[1] Het gaat hier niet om het totaal aantal werknemers tewerkgesteld door de coördinatiecentra, maar wel om het aantal werkelijk aangeworven bijkomende werknemers in voltijdse equivalenten bij het oprichten van de centra. In dit aantal zijn evenmin begrepen de werknemers die zijn overgeplaatst van een Belgische vennootschap of Belgische bijzetel van een buitenlandse vennootschap van de groep naar een centrum en die niet werden vervangen in de oorspronkelijke vennootschap alsook de door een centrum tewerkgestelde buitenlandse werknemers die niet zijn aangegeven aan de Belgische sociale zekerheid.

OPMERKING:
Sinds 2008 worden de dossiers in onderzoek gegeven op basis van lijsten die jaarlijks worden opgesteld door de FOD Financiën.

De coördinatiecentra die niet werden opgenomen in deze lijsten en waarvoor wij geen informatie hebben gekregen dat zij eventueel hun activiteiten hebben stopgezet, of verzaken aan het statuut van coördinatiecentrum, maar die blijven personeel in dienst hebben, werden niet onderworpen aan een onderzoek naar de tewerkstelling van personeel.

Door deze aanpassing zijn er 82 dossiers uit ons register verdwenen, aangezien zij niet voorkwamen op de lijsten van de FOD Financiën, wat een gedeeltelijke verklaring is van de aanzienlijke vermindering, in voltijdse equivalenten, van het aantal tewerkgestelde werknemers vanaf 2007.

De coördinatiecentra zullen vanaf 31 december volledig ophouden te bestaan hierdoor zijn er in 2012 geen onderzoeken meer naar de tewerkstelling van personeel in 2011.

Hoofdstuk 2 : Kinderarbeid

De Arbeidswet van 16 maart 1971 verbiedt de tewerkstelling van kinderen jonger dan 15 jaar (of jonger dan 16 jaar indien ze nog onderworpen zijn aan de voltijdse schoolplicht) aan elke vorm van werk of activiteit die buiten het kader valt van hun opvoeding of opleiding.

Uitzonderlijk mogen echter bepaalde activiteiten worden uitgeoefend, indien zij vooraf een schriftelijke toelating hebben gekregen van de directeur-generaal van de Algemene Dienst Toezicht op de Sociale Wetten.
Deze afwijkingen kunnen slechts worden toegekend voor de activiteiten die worden opgesomd in de voornoemde wet. Ze worden toegekend na een schriftelijke aanvraag van de verantwoordelijke voor de activiteit, die door de diensten van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten wordt gecontroleerd op de naleving van de wettelijke voorwaarden.

In 2010 werden er **456** aanvragen tot afwijking ingediend. Deze aanvragen kunnen gaan over één of meer kinderen en over één of meerdere prestatiedagen.

De twee tabellen die hierna volgen geven de verdeling weer van het aantal aanvragen tot afwijking per toegelaten activiteitscategorie en van het aantal tewerkgestelde kinderen volgens de aard van de toegelaten activiteit en de leeftijdscategorie.

Aantal verleende toelatingen per activiteitstype

Aard van de activiteit	Aantal	Percentage
Artistieke activiteiten	101	*22%*
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie zonder publicitair doel	241	*54%*
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie met publicitair doel	88	*19%*
Fotosessies met publicitair doel	8	*2%*
Modeshows	14	*3%*
TOTAAL	**456**	**100%**

Aantal kinderen dat werd tewerkgesteld, volgens de aard van de activiteit en de leeftijdcategorie

Aard van de activiteit	Leeftijdscategorie			Totaal
	0 ⇒ 6 jaar	7 ⇒ 11 jaar	12 ⇒ 15 jaar	
Artistieke activiteiten	44	422	429	895
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie zonder publicitair doel	354	1262	530	2146
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie met publicitair doel	98	171	66	335
Fotosessies met publicitair doel	10	10	4	24
Modeshows	48	159	57	264
TOTAAL	**554**	**2024**	**1086**	**3664**

Aantal toegelaten activiteitsdagen, volgens de aard van de activiteit en de leeftijdscategorie

Aard van de activiteit	Leeftijdscategorie			Totaal
	0 ⇒ 6 jaar	7 ⇒ 11 jaar	12 ⇒ 15 jaar	
Artistieke activiteiten	94	2355	2365	4814
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie zonder publicitair doel	624	2499	1330	4453
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie met publicitair doel	150	257	80	487
Fotosessies met publicitair doel	10	10	4	24
Modeshows	51	171	61	283
TOTAAL	**929**	**5292**	**3840**	**10061**

Van de 10 061 dagen hebben er 915 geleid tot schoolverzuim. Deze afwezigheidsdagen zijn verdeeld zoals aangegeven in de volgende tabel.

Aantal activiteitsdagen die aanleiding hebben gegeven tot schoolverzuim, volgens de aard van de activiteit en de leeftijdscategorie

Aard van de activiteit	Leeftijdscategorie			Totaal
	0 ⇒ 6 jaar	7 ⇒ 11 jaar	12 ⇒ 15 jaar	
Artistieke activiteiten	0	201	215	416
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie zonder publicitair doel	23	259	192	474
Beeld- en klankopnamen, cinema, radio, televisie met publicitair doel	3	13	9	25
Fotosessies met publicitair doel	0	0	0	0
Modeshows	0	0	0	0
TOTAAL	**26**	**473**	**416**	**915**

Deze tabellen geven, in vergelijking met de cijfers van 2008 en 2009, een vermeerdering van het aantal toelatingen dat jaarlijks wordt afgeleverd en van het aantal kinderen en activiteitsdagen.

- Het aantal toelatingen dat werd afgeleverd in 2010 bedroeg 452 tegenover 420 in 2008 en 411 in 2009.
- Het aantal kinderen waarvoor in 2010 een toelating werd afgeleverd steeg tot 3664, in tegenstelling tot 3413 en 3410 in de vorige jaren.
- Het aantal dagen waarop prestaties werden geleverd was 10061 tegenover 9123 en 8200 in de vorige jaren.
- Per kind was het gemiddelde aantal prestatiedagen ongeveer 5 voor de artistieke activiteiten (theatervoorstellingen, koren, opera) en ongeveer 2 dagen voor de audiovisuele opnamen, wat een vermeerdering van gemiddeld één dag betekent voor dit type activiteiten.

Er werd daarentegen een vermindering vastgesteld in het aantal toegelaten activiteitsdagen waarvoor een afwezigheid van de school nodig was (9% in 2010 tegenover 14% in 2008 en 2009).

Deze schommelingen moeten echter gerelativeerd worden als men ze vergelijkt met de gemiddelde jaarlijkse cijfers sinds het in werking treden van de wetgeving (in 1993). Als men ze

in dit perspectief bekijkt vertonen de tendensen die werden waargenomen geen belangrijke evoluties.

Het gemiddelde van het aantal toegelaten dagen voor kinderen van minder dan 7 jaar bedraagt ongeveer 9% van het totaal aantal dagen. Het overblijvende percentage wordt als volgt verdeeld: 52,5% voor de kinderen van 7 tot 11 jaar en 38,5% voor kinderen van 12 jaar en meer.
Het geringe aandeel van kinderen van minder dan 7 jaar kan gedeeltelijk verklaard worden doordat de wetgeving bijzonder streng is voor deze leeftijdscategorie: het aantal toegelaten activiteitsdagen is beperkt tot 6 dagen tot aan de leeftijd van 7 jaar (gemiddeld 1 dag per jaar). Deze bepaling zou kunnen aanzetten tot het organiseren van activiteiten zonder toelating te vragen.

De meerderheid van de activiteitsdagen die een schoolverzuim met zich brachten hadden, zoals de vorige jaren, betrekking op artistieke activiteiten (ongeveer 45,5%) en op de niet-publicitaire audiovisuele opnamen (ongeveer 52%).
Voor alle aanvragen die een schoolverzuim met zich brengen wordt de relevantie van de redenen die worden aangehaald onderzocht. Strikt economische motieven (vermindering van de kosten) worden niet als afdoende beschouwd om de afwezigheid van school toe te staan. Bovendien kan de directeur-generaal van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten slechts toelating verlenen als hij een geschreven bewijs heeft dat het schoolhoofd door de ouders werd ingelicht over de gevraagde afwezigheid van hun kind en de omstandige redenen die hiervoor werden aangehaald. De toelating die in dit geval wordt gegeven kan vergezeld gaan van voorwaarden die erop gericht zijn de schoolse opvolging van het kind te verzekeren, afhankelijk van de voorziene duur van de afwezigheid en de opmerkingen van het schoolhoofd.

Buiten de activiteiten die worden omschreven door de wettelijke bepalingen* bestaan er ongetwijfeld situaties waarin de kinderen in onduidelijke omstandigheden worden tewerkgesteld aan activiteiten die in het geheel niet in aanmerking komen voor de hiervoor genoemde afwijking. Het gaat vaak over activiteiten die worden uitgeoefend in activiteiten die bijzonder gevoelig zijn voor sociale fraude (kleinhandel, horeca, confectie).

De dienst Toezicht op de Sociale Wetten is van mening dat de beste methode om deze illegale tewerkstelling te ontmoedigen en te bestrijden, controles zijn op de sociale fraude en het zwartwerk. De verschillende werkwijzen van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten op dit gebied vormen het onderwerp van de andere hoofdstukken van dit verslag.

* De wet definieert echter niet welke activiteiten behoren tot de opleiding of opvoeding van kinderen. Hieruit volgt een juridische vaagheid over de verplichting om een individuele afwijking aan te vragen voor bepaalde activiteiten die een vormend of educatief karakter hebben, maar die uitgaan van de onderwijsinstelling (v.b. zangkoren, dansscholen…)

Hoofdstuk 3 : De tewerkstelling van studenten

Hoofdstuk 3: De tewerkstelling van studenten

Het studentencontract kan worden omschreven als een contract waarbij de student of leerling zich er toe verbindt tegen een vergoeding prestaties te leveren onder het gezag van een werkgever. Dit contract kan zowel gesloten worden tijdens het schooljaar als tijdens de periodes van schoolvakantie.

Deze materie wordt geregeld door de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Het studentencontract moet schriftelijk worden afgesloten, ten laatste op het moment van indiensttreding. Het wordt opgesteld in twee exemplaren: één exemplaar voor de student en één exemplaar voor de werkgever.
Voor de invoering van de dimona-aangifte (2003) moest er ook een exemplaar naar de dienst Toezicht op de Sociale Wetten worden gestuurd.

Deze verplichting bestaat op dit ogenblik enkel nog voor bepaalde categorieën van werknemers, waarvoor de werkgevers nog vrijgesteld zijn om een dimona-aangifte te doen. Voor deze categorieën moet de werkgever nog een speciale mededeling doen aan de dienst Toezicht op de Sociale Wetten. Binnen de zeven dagen na het begin van de uitvoering van het arbeidscontract, moet de werkgever de volgende documenten opsturen:
- een exemplaar van het studentencontract
- een kopie van het ontvangstbewijs dat aantoont dat de student het arbeidsreglement dat geldt in de onderneming heeft ontvangen.

Voor de cijfers over het aantal studentencontracten verwijzen wij naar de statistieken van de RSZ.

De laatste cijfers die beschikbaar zijn, hebben betrekking op het derde trimester van 2010. Dit is traditioneel het trimester waarin het grootste aantal studentencontracten wordt afgesloten, omdat de schoolvakanties in dit trimester vallen.

Tijdens het derde trimester van 2010 heeft de RSZ 382.826 tewerkgestelde studenten geregistreerd, waarvan 201.209 vrouwen en 181.617 mannen. Het gaat om 39.596 werkgevers, waarvan er 450 tot de openbare sector behoren.

Hoofdstuk 4: Het arbeidsreglement

De wet van 8 april 1965 verplicht alle werkgevers om een arbeidsreglement op te stellen voor hun onderneming, ongeacht hun activiteit.

Het arbeidsreglement is een geschreven document waarin de ondernemingsraad of de werkgever een aantal arbeidsvoorwaarden vastlegt, dat gehoorzaamt aan de vormregels die worden opgelegd door de wet en waarvan de inhoud wordt bekendgemaakt aan de werknemers.

Dit document moet een aantal verplichte bepalingen bevatten, maar kan ook andere bepalingen bevatten die nodig geacht worden voor de goede werking van de onderneming, op voorwaarde dat deze niet ingaan tegen de wettelijke bepalingen.

De artikels 20 en 21 van de wet van 8 april 1965 belasten de sociaal inspecteurs en controleurs met het toezicht op de arbeidsreglementen.

4.1. Het opstellen van een arbeidsreglement

In de private sector wordt het arbeidsreglement opgesteld volgens verschillende procedures, afhankelijk of er een ondernemingsraad is of niet.

Als er een ondernemingsraad is, moet deze een arbeidsreglement opstellen en is hij ook verantwoordelijk voor eventuele wijzigingen. Het ontwerp van het reglement wordt door de werkgever aan elk lid van de ondernemingsraad individueel meegedeeld en aan de werknemers door middel van aanplakking.
Het ontwerp moet op de dagorde worden geplaatst van de raad, die moet samenkomen ten vroegste 15 dagen en ten laatste 30 dagen na de aanplakking.
Als er geen akkoord is op het niveau van de ondernemingsraad, informeert de voorzitter de dienst Toezicht op de Sociale Wetten, die probeert binnen de 30 dagen te bemiddelen. Als er geen bemiddelde oplossing is , wordt het meningsverschil door de voorzitter van de ondernemingsraad voorgelegd aan het bevoegde paritair comité.

Als er geen ondernemingsraad is, wordt het arbeidsreglement opgesteld na een overleg tussen de werkgever en zijn werknemers.
De werkgever stelt een ontwerp van arbeidsreglement (of wijziging) op. Het arbeidsreglement wordt gedurende 15 dagen aangeplakt, zodat de werknemers eventuele opmerkingen kunnen formuleren. Deze worden genoteerd in een schrift dat hun voor dit doel wordt ter beschikking gesteld. De werknemers kunnen hun opmerkingen uiteraard ook direct meedelen aan de dienst Toezicht op de Sociale Wetten.
Na deze periode maakt de werkgever het ontwerp van arbeidsreglement, samen met het schrift met opmerkingen, over aan de dienst Toezicht op de Sociale Wetten. Als er geen opmerkingen zijn, wordt het arbeidsreglement ingevoerd op de 15e dag volgend op de dag van aanplakking.
Als er opmerkingen zijn, probeert de dienst Toezicht op de Sociale Wetten, binnen de 30 dagen nadat het ontwerp en het schrift werden overgemaakt, de meningsverschillen te verzoenen.
Als de dienst Toezicht op de Sociale Wetten niet komt tot een verzoening, stuurt ze onmiddellijk een proces-verbaal van niet-verzoening naar de voorzitter van het paritair comité.

Sinds 1 juli 2003 worden ook de werkgevers uit de openbare sector in de ruime zin onderworpen aan de verplichting om een arbeidsreglement in te voeren.

In 2010 hebben de diensten van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten 24.982 arbeidsreglementen of wijzigingen van arbeidsreglementen geregistreerd. Elk reglement of elke wijziging werd nagekeken om te zien of het voldeed aan de wettelijke of reglementaire bepalingen.

De dienst is bovendien in 359 gevallen tussengekomen om te bemiddelen bij het opstellen van een arbeidsreglement of bij wijziging van de bepalingen van een arbeidsreglement.

4.2. Maatregelen tot bekendmaking

Het arbeidsreglement moet bewaard worden op elke plaats waar er gewerkt wordt (ook op de voorlopige werkplaatsen) of waar er werknemers worden tewerkgesteld. De werknemers moeten op elk moment het arbeidsreglement kunnen consulteren zonder een beroep te moeten doen op een tussenpersoon. Elke werknemer moet op het ogenblik van zijn indiensttreding een kopie krijgen van het arbeidsreglement. Dit is een absolute verplichting. Als men er zich niet aan houdt zijn de werknemers niet verplicht om zich te houden aan de bepalingen van het arbeidsreglement.
De werkgever moet binnen de acht dagen na de inwerkingtreding een kopie van het arbeidsreglement neerleggen bij het gewestelijk bureau van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten.

Hoofdstuk 5 : De registratie van aannemers

De registratie van aannemers wordt geregeld door de artikelen 400 tot 408 van het Wetboek van inkomstenbelastingen van 1992, het artikel 30 bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en het koninklijk besluit van 26 december 1998.

De wijziging van het artikel 30 bis door de programmawet van 27 april 2007 en zijn uitvoeringsbesluit van 21 december 2007 die het koninklijk besluit van 26 december 1998 opheft en vervangt, heeft enkele aanpassingen in deze materie tot gevolg.

De vroegere reglementering verplichte de opdrachtgever/ondernemer die werken liet uitvoeren door een niet-geregistreerde ondernemer om een deel van de te betalen factuur in te houden en door te storten aan de belastingen en de R.S.Z.

Indien de opdrachtgever/ondernemer deze verplichting tot inhouding niet nakwam, kon hij hoofdelijk aansprakelijk gesteld worden voor de betaling van de sociale en fiscale schulden van zijn medecontractant en werden er bijkomende strafsancties voorzien.

Deze regelgeving werd gezien als in strijd met het Europese principe van het vrije verkeer van diensten. De nieuwe regelgeving houdt rekening met de bezwaren van het Europees Gerechtshof.

Voortaan is de hoofdelijke aansprakelijkheid en de voorafgaande inhouding niet langer gekoppeld aan de registratie, hoewel deze wel wordt behouden blijft en volledig facultatief is.

Overigens hebben de nieuwe wettelijke bepalingen ook tot doel een snellere en efficiëntere registratieprocedure in het leven te roepen

5.1. Definities

De opdrachtgever (A): degene die de opdracht geeft om werken uit te voeren of te laten uitvoeren tegen een bepaalde prijs.
De onderaannemer (B): de ondernemer die zich ertoe verbindt om, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, in om het even welk stadium van de werkzaamheden, voor een overeengekomen prijs, het werk of een deel van het werk dat aan hem werd toevertrouwd uit te voeren of arbeiders hiervoor ter beschikking te stellen.
De werken (C): werken die onderworpen zijn aan de registratie, zoals bepaald door het Koninklijk besluit van 27 december 2007.

5.2. Principe

De registratie is vrijwillig en facultatief.

Behalve wanneer men wil meedingen in openbare aanbestedingen, aan een verlaagd BTW tarief factureren of om te kunnen genieten van bepaalde subsidieregelingen is er geen verplichting om zich als ondernemer te laten registreren en is de bouwheer niet verplicht om een beroep te doen op een geregistreerde aannemer.

Toch blijft registratie noodzakelijk voor de toepassing en toekenning van bepaalde premies of kortingen voor werken in onroerende staat.

De registratieverplichting speelt geen rol meer in de beoordeling van de verplichting om al dan niet inhoudingen te verrichten en voor de hoofdelijke aansprakelijkheid bij gebrek hieraan.

De werfverantwoordelijkheid berust uitsluitend bij de hoofdaannemer en niet langer bij de opdrachtgever.

Voor de periode van 1 januari 2008 tot 31 mei 2009 is, bij afwijking van het toepassingsgebied zoals vastgelegd in art.1 van het KB van 27/12/2009, de werfmelding enkele verplicht voor activiteiten die vallen onder het toepassingsgebied van het PC 124 (bouwnijverheid).

5.3. Verplichting tot inhouding en hoofdelijke aansprakelijkheid

Het artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 voorziet één uitzondering, waarbij het principe van de hoofdelijke aansprakelijkheid niet speelt. Het is met name niet van toepassing indien de opdrachtgever een fysieke persoon is die werken laat uitvoeren die strikt privé zijn.

Het nieuwe regime is enkel geïnteresseerd in de relatie :

- tussen de opdrachtgever en zijn aannemer
- tussen de opdrachtgever (A) en zijn directe onderaannemer (B)
- tussen de onderaannemer (B) en de directe onderaannemer (C)

Er bestaat echter nog steeds een cascade van aansprakelijkheid aangezien:
Als de directe onderaannemer schulden heeft en de ondernemer, die de onderaannemer tewerkstelt, aansprakelijk is voor de schulden van de directe onderaannemer, en als B zijn schulden niet betaalt, worden deze verondersteld niet vereffende schulden te zijn van B, waarvoor A hoofdelijk aansprakelijk is

<u>Op fiscaal gebied:</u>

De verplichting tot inhouding :
Het bestaan van schulden wordt beoordeeld op het ogenblik van de betaling van een deel of het geheel van de verschuldigde prijs. Later zal de opdrachtgever worden ingelicht over het bestaan van schulden of over de eventuele omvang van de schuld.

De hoofdelijke aansprakelijkheid:
Het moment waarop het bestaan van schulden wordt in rekening gebracht, is op het ogenblik van het afsluiten van het contract. De correcte inhouding en storting aan de schatkist ontlast de opdrachtgever van zijn hoofdelijke aansprakelijkheid. De hoofdelijke aansprakelijkheid op fiscaal gebied is ook niet van toepassing indien de hoofdelijke aansprakelijkheid van de opdrachtgever reeds gespeeld heeft ten opzichte van de R.S.Z.
Indien de hoofdelijke aansprakelijkheid van toepassing is, is ze beperkt tot 35 % van de totale kost van de gefactureerde werken, zonder BTW.
De niet inhouding geeft aanleiding tot een administratieve geldboete die overeenkomt met het dubbele van het bedrag dat niet werd ingehouden.

<u>Op het gebied van sociale zaken</u>

De verplichting tot inhouding :
Het bestaan van schulden wordt gerekend op het ogenblik dat de betaling van een deel of het geheel van de prijs verschuldigd is. Het bedrag dat moet worden afgehouden bedraagt 35% van de factuur, zonder BTW, of, indien de sociale schuld lager is dan dit bedrag, wordt de verplichting tot inhouding beperkt tot dit lagere bedrag.
Samengevat: indien het bedrag van de factuur lager is dan 7.134 €, moet de inhouding van 35% steeds gebeuren indien uit de raadpleging van de database van de R.S.Z. blijkt dat de betrokkene sociale schulden heeft.

Er zijn drie vrijstellingen van de verplichting tot inhouding :

- de ondernemer heeft een uitstel van betaling gekregen voor zijn sociale schulden en respecteert de termijnen;
- de ondernemer is geen werkgever;
- de ondernemer is niet gevestigd in België, heeft geen sociale schulden in België en al de werknemers zijn in het bezit van een geldige detacheringsverklaring.

De hoofdelijke aansprakelijkheid:

Het bestaan van schulden wordt vastgesteld op het ogenblik van het afsluiten van het contract. Een correcte inhouding en storting aan de RSZ ontslaat de opdrachtgever van zijn hoofdelijke aansprakelijkheid.
De hoofdelijke aansprakelijkheid in sociale zaken kan oplopen tot 100%.

5.4. De registratiecommissie

Om te worden geregistreerd als aannemer moet men een aanvraag indienen bij de registratiecommissie die bevoegd is voor de regio.

Deze aanvraag moet gebeuren met een formulier, waarvan het model werd vastgelegd door de FOD Financiën. Zij moet ondertekend worden door de aanvrager of zijn mandataris.

Om geregistreerd te worden mag de aannemer geen herhaalde of zware inbreuken hebben gepleegd op fiscaal of sociaal gebied, of met betrekking tot de wettelijke en reglementaire bepalingen aangaande de uitvoering van de activiteit waarvoor registratie werd gevraagd en dit gedurende de vijf jaar die voorafgaan aan de aanvraag. Hij mag ook geen belastingachterstallen of achterstallen op de sociale bijdragen hebben.

Het koninklijk besluit van 27 december 2007 voorziet in een centraal comité dat bevoegd is voor de buitenlandse ondernemingen, dat echter nog niet is samengesteld.

In elke provincie bestaat er een registratiecommissie die als opdracht heeft zich uit te spreken over de aanvragen tot registratie van de aannemers die in deze provincie gevestigd zijn of er voor gekozen hebben zich er te domiciliëren.
Deze commissie is eveneens bevoegd voor de schrapping van registraties en voor de correctie van vroeger toegestane registraties.

Elke commissie is samengesteld uit 9 leden (een afgevaardigde van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, een afgevaardigde van de FOD Financiën, een afgevaardigde van de FOD Sociale Zekerheid en de openbare instellingen voor sociale zekerheid, drie leden die worden benoemd op voorstel van de organisaties die de werkgevers vertegenwoordigen en drie leden die worden benoemd op voorstel van de organisaties die de werknemer vertegenwoordigen).

De registratiecommissie kan slechts geldig zetelen als er minstens vijf van haar leden aanwezig zijn.
Nadat de commissie heeft nagegaan of aan de voorwaarden is voldaan om te worden geregistreerd, spreekt de commissie zich uit over de aanvraag binnen een periode van twee maanden na het indienen door de ondernemer of door het ondernemingsloket.

De dienst Toezicht op de Sociale Wetten, die bevoegd is voor de plaats waar de aannemer gevestigd is, onderzoekt elke aanvraag tot registratie. In het bijzonder deze die uitgaan van een aanvrager die reeds personeel in dienst heeft. Elke aanvraag wordt onderzocht in functie van een bestaand dossier en/of geeft aanleiding tot een onderzoek met het doel vast te stellen of de aanvrager de sociale wetgeving respecteert.

5.5. Schrapping van de registratie

De beslissing tot schrapping van een registratie die eerder werd toegekend wordt genomen door de registratiecommissie, ingevolge een initiatief of een gemotiveerd onderzoek door één van de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de registratiecommissie, of door een instelling van sociale zekerheid of door een Fonds voor bestaanszekerheid, wanneer:

- de registratie werd toegekend op basis van onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekt door de betrokkene;
- een geheel van omstandigheden doen vermoeden dat de belanghebbende zijn fiscale of sociale verplichtingen niet vervult;

- de betrokkene een achterstand van meer dan drie maanden heeft opgelopen bij het indienen van zijn aangiften op het gebied van de bedrijfsvoorheffing of van belasting op de toegevoegde waarde;
- na de aanvraag tot registratie er zich een ander feit voordoet dan deze voorzien door artikel 8 van het Koninklijk besluit van 27 december 2007

	2008	**2009**	**2010**
Aanvragen tot schrapping ingediend door de dienst Toezicht op de Sociale Wetten	37	24	28

na berichtgeving (per aangetekende brief) geen beroep werd aangetekend bij de rechtbank van eerste aanleg.

Elke beslissing tot registratie of schrapping wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.
De schrapping van een registratie heeft slechts uitwerking ten opzichte van derden na de tiende dag van de maand volgend op de publicatie.
De FOD Financiën stelt lijsten op van geregistreerde aannemers en van aannemers die werden geschrapt.

Hoofdstuk 6 Vervoer van goederen en personen

6.1. Situatie

Sinds oktober 1998, ten gevolge van een beslissing van de ministerraad, voeren onze diensten geregeld controles uit op de weg in samenwerking met de ambtenaren van de dienst Mobiliteit en Vervoer en de politieagenten van de federale en lokale politiediensten van de FOD Binnenlandse Zaken.

6.1.1. Oprichting van de directies "Vervoer" bij Toezicht op de Sociale Wetten

In 2001 werd door TSW beslist om gespecialiseerde directies "Vervoer" op te richten. Deze zijn operationeel sinds 1 mei 2001.

De Directie Vervoer bestaat uit twee buitendiensten, waarvan één actief is in het Franstalig landsgedeelte (Namen) en één in het Nederlandstalig landsgedeelte (Mechelen).
Deze twee directies worden geleid door een sociaal inspecteur die in Mechelen de opdrachten van vijf en in Namen van drie sociaal controleurs coördineert.

De Directie Vervoer is niet alleen bevoegd voor de wetgeving inzake het vervoer, maar eveneens voor alle andere materies die toegewezen werden door wet, zoals o.a. de wet op de sociale documenten, de tewerkstelling van vreemdelingen, de wet inzake het arbeidsreglement en de arbeidswet.

6.1.2. Opdracht

De opdracht van de Directie Vervoer situeert zich op drie vlakken:

<u>1° Ondersteuning, logistieke hulp en vorming</u>

- deelname aan de vergaderingen van het Directiecomité, de Permanente Coördinatiecel en de Provinciale Cellen Vervoer (zie Actieplan);
- aanspreekpunt voor alle betrokken diensten inzake thema's en onderwerpen te behandelen op de vergaderingen van de Provinciale Cellen Vervoer;
- organiseren van infosessies en demonstraties van de nieuwe apparatuur voor de analyse van tachograafschijven en het daaraan gekoppelde loonberekeningsprogramma;
- meewerken aan de vorming en het opmaken van syllabi in samenwerking met andere diensten;
- technische ondersteuning van de directies bij de afhandeling van moeilijke en complexe dossiers

<u>2° Preventieve acties ondernemen</u>

- uitvoeren van eigen onderzoeken;
- zelf onderzoeken uitvoeren in grootschalige en complexe dossiers..

<u>3° Deelname aan en coördinatie van het Actieplan</u>

- verzamelen en verwerken van alle gegevens die werden bekomen tijdens de maandelijkse provinciale wegcontroles;
- plannen en coördineren van de Provinciale acties in het wegvervoer;
- meewerken aan de input van de diverse databanken (o.a. nazicht bestuurdersattesten voor 2010 ; 463 opzoekingen Dimona).

6.2. Actieplan

Op initiatief van de regering werd op 14 september 2001 beslist een werkgroep 'billijke mededinging' op te richten, waarin alle sociale partners uit de sector wegvervoer vertegenwoordigd zijn.

De werkgroep kwam tot het besluit dat, gezien de complexiteit van de wetgeving op het vlak van het vervoer, een gestructureerde en gecoördineerde samenwerking tussen de diverse controlediensten noodzakelijk was.

Door een gerichte bestrijding van de inbreuken inzake de sociale reglementering, de arbeidsreglementering en de verkeerstechnische reglementering beoogt men een verhoging van de verkeersveiligheid en een verbetering van de arbeidsomstandigheden van de werknemer-chauffeur, alsook een bevordering van de eerlijke concurrentie.

Op 20 november 2001 werd het actie- en samenwerkingsplan "Vervoer" getekend door de zes ministers van de volgende Federale Overheidsdiensten: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (AD Toezicht op de Sociale Wetten), FOD Sociale Zekerheid (Sociale Inspectie en Inspectiedienst van de RSZ), FOD Mobiliteit en Vervoer (Dienst Mobiliteit, Coördinatie en Controle), FOD Binnenlandse Zaken (Federale en Lokale Politie), FOD Financiën (Administratie van Douane en Accijnzen) en FOD Justitie (Arbeidsauditoraten) alsmede door het federaal agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV).

Dit actieplan blijft van toepassing in 2010. Het werd immers afgesloten voor onbepaalde tijd.

Opdrachten en doelstellingen van het actieplan

Naast de gemeenschappelijke systematische wegcontroles voorziet dit plan o.m. in :

- de opleiding van de controleurs van iedere betrokken dienst (wetgeving "vervoer")
- het opmaken van een vademecum van de soorten inbreuken en fraudes en het uitwerken van een eenvormige controlemethodiek voor alle ambtenaren op de weg

De doelstellingen van het actieplan zijn:

- de verhoging van de verkeersveiligheid;
- de bevordering van billijke mededinging tussen de vervoerders;
- de strijd tegen illegale arbeid en sociale fraude;
- de verbetering van de werkomstandigheden van de chauffeurs;
- de bescherming van het leefmilieu

Organisatie

Om uitvoering te geven aan het actieplan werden volgende organen opgericht:

- een Directiecomité "Vervoer"
- een permanente coördinatiecel
- negen provinciale Cellen "Vervoer

Het Directiecomité "Vervoer"

Het Directiecomité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende controlediensten; de agenten van de Lokale Politie worden er vertegenwoordigd door de Permanente Commissie van de Lokale Politie. Het directiecomité vergadert twee maal per jaar of telkens als een van de betrokken leden dit vraagt; het mag technici of specialisten op de vergaderingen uitnodigen.

Het Directiecomité is belast met:

- de controle op de toepassing en de verwezenlijking van de doelstelling van dit actieplan;
- de verwoording van voorstellen om het werk op het terrein te verbeteren, afhankelijk van de bereikte resultaten en de gevolgen op het vlak van het vervoer, de verkeersveiligheid, de werkomstandigheden en het leefmilieu;

- de verbetering van de controlerichtlijnen, de organisatie van de controles en de uitwisseling van informatie en statistische gegevens.

De Permanente Coördinatiecel

De Permanente Coördinatiecel werd opgericht binnen het bestuur van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten.
De taken van de Permanente Coördinatiecel zijn:

- het bijwonen van de vergaderingen van het Directiecomité en de Provinciale Cellen;
- een contactpunt vormen voor al de diensten die betrokken zijn bij dit actieplan, alsook voor de leden van de Adviescommissies die voorzien zijn door de wetgeving op het wegvervoer;
- het verwoorden van voorstellen voor het Directiecomité en deze op de hoogte houden, via periodieke verslagen en statistieken, over de verrichte controles;
- het initiatief nemen tot gecoördineerde controles voor bepaalde complexe of omvangrijke dossiers.

De Permanente Coördinatiecel mag, wanneer zij het nodig acht, technici of experts op haar vergaderingen uitnodigen. De operationele beslissingen van de Cel worden aan het Directiecomité meegedeeld.

De Permanente Coördinatiecel heeft een vademecum opgesteld met de gegevens van alle betrokken controleambtenaren en –agenten die deel uitmaken van elk van de Provinciale Cellen en van de leden van het Directiecomité.
Het vademecum omvat ook werkmethodieken voor de controle en de desbetreffende wetgeving.

De negen Provinciale Cellen

Er werden negen Provinciale Cellen opgericht, één per provincie. Voor de provincies Vlaams en Waals Brabant en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd één Cel opgericht.

Iedere Provinciale Cel zal gemiddeld eens per maand en telkens ze het nodig acht, controles organiseren inzake het wegvervoer.
De Provinciale Cellen komen ten minste eens per kwartaal samen op initiatief en onder het voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de Dienst Mobiliteit, Coördinatie en Controle van de FOD Mobiliteit en Vervoer, of telkens één van de leden van deze cellen dat vraagt.
Iedere actie op het terrein wordt voorafgegaan door een briefing en afgesloten met een debriefing.

Uitwisseling van informatie

Elk van de controle- en politiediensten die betrokken zijn bij dit actieplan verstrekt op loyale wijze alle nuttige informatie die wordt gevraagd binnen de grenzen van hun bevoegdheid en voor zover er geen wettelijk obstakel bestaat, zoals bijvoorbeeld het onderzoeksgeheim. Deze verplichting bestaat niet alleen m.b.t. de concrete controleacties die gezamenlijk gepland zijn en die worden uitgevoerd op het niveau van de 'Provinciale Cellen', maar ook t.o.v. de controleacties van elke dienst die buiten het actieplan vallen.

De Dienst Mobiliteit, Coördinatie en Controle van de FOD Mobiliteit en Vervoer zal de nodige initiatieven nemen voor de oprichting van een databank en voor de opstelling van een methode voor het beheer van de verschillende informatiekanalen.
Deze databank was nog steeds in ontwikkeling in 2010.

6.3. Controles en Resultaten

6.3.1. Controles

De directie Vervoer voert verschillende soorten controle uit. Deze kunnen ondergebracht worden in vier categorieën:
- wegcontroles;
- preventieve controles;
- controle op basis van klachten;
- omvangrijke opdrachten, de zogenaamde mammoetdossiers.

6.3.1.1. Wegcontroles

Minstens één maal per maand wordt per Provinciale Cel een actie georganiseerd in het wegvervoer.
De wegcontroles worden uitgevoerd in samenwerking met de agenten van de Federale en de Lokale Politiediensten, met de controleurs van de FOD Mobiliteit en Vervoer, met de sociale controleurs en de sociale inspecteurs van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, met de sociale controleurs en de sociale inspecteurs van de FOD Sociale Zekerheid, met de ambtenaren van de Administratie der Douane en Accijnzen, eventueel ook met de keurders van het IVK (Inspectie Vleeskeuring) en ADR-controleurs.
De samenwerking verloopt op de meeste plaatsen vlot..

6.3.1.2. Preventieve controles

Een preventieve controle vindt plaats op de zetel van het bedrijf.
Daarbij worden de tachograafschijven voor een beperkt aantal chauffeurs voor een bepaalde periode, meestal tussen de twee à zes maanden, opgevraagd en geanalyseerd. Op deze manier worden zowel de rij- en rusttijden als de arbeids- en loonsvoorwaarden gecontroleerd.

Wanneer enkel lichte inbreuken worden vastgesteld kan de sociaal controleur een waarschuwing geven en een nieuwe controle verrichten binnen het jaar.
Bij zware inbreuken wordt geverbaliseerd en/of wordt de toestand geregulariseerd.

De selectie van de bedrijven gebeurt op basis van vaststellingen tijdens de wegcontroles en/of op basis van de lijsten per gemeente zoals ze voorkomen in het werkgeversbestand.

6.3.1.3. Controles op basis van klachten

De Directie Vervoer treedt op bij klachten die handelen over zware, ernstige inbreuken die betrekking hebben op het geheel van het personeel. Het betreft met andere woorden structurele problemen binnen het bedrijf.
De klachten worden rechtstreeks ingediend bij de Directie Vervoer of worden door de regionale directies doorgestuurd.

Klachten van individuele werknemers van beperkte omvang worden behandeld door de bevoegde regionale directies.

6.3.1.4. Mammoetdossiers

Dit zijn dossiers, meestal afkomstig van de Arbeidsauditeur of Onderzoeksrechter, die complex van aard zijn en/of waarbij een grondig onderzoek van de tachograafschijven en andere documenten over meerdere jaren vereist is.
De afhandeling van deze dossiers vereist een grondige kennis van de reglementering en is arbeidsintensief.
Door de oprichting van de Directie Vervoer werd de mogelijkheid gecreëerd om meer van dergelijke mammoetdossiers aan te pakken en te behandelen.

De geïnformatiseerde scannerapparatuur “Solid” en het daaraan gekoppelde loonberekeningsprogramma is een hulpmiddel bij het analyseren van de vele tachograafschijven in deze mammoetdossiers.

6.3.2. Het identificatieblad controles vervoer

Om o.a. de controles op de weg vlot te laten verlopen werd een specifiek formulier “vervoer” ontworpen.

Het “identificatieblad controles vervoer” is een handig werkinstrument met invulvakken en aankruismogelijkheden.

Er zijn zes hoofdvakken voorzien:

1. Algemene gegevens: naam van de controleur, datum, tijdstip en plaats van de controle;
2. Gegevens van de bestuurder: naam, voornaam, adres, gemeente en land, geboorteplaats en geboortedatum, nationaliteit en rijksregisternummer; Er zijn aankruismogelijkheden: werknemer, zelfstandige of interim? Individueel document? Uitkering (welke)? Arbeidskaart/vergunning?; en invulmogelijkheden: datum in dienst, nummer immatriculatie en tonnage;
3. Gegevens over de onderneming: Naam, adres, gemeente en land, activiteit, RSZ-nummer, KBO nummer.
4. Opdrachtgever van de vracht: naam, adres, gemeente en land;
5. Voorgelegde registratiebladen: invulraster met datum, nummer immatriculatie, kilometerstand (begin en einde), tijdstip activiteit (begin en einde), effectieve rijtijd, proces-verbaal of onmiddellijke inning;
6. Onregelmatigheden: inzake sociale documenten, vervoer en ruimte voor opmerkingen.

6.3.3. Aantal ondernemingen in de vervoersector

Als men de evolutie van het aantal ondernemingen in de sector van het beroepsgoederenvervoer bekijkt, valt het op dat er sedert 1990 elk jaar een stijging is, van 7.961 bedrijven in 1990 tot meer dan 10.000 in 2010. Ongeveer 70% van dit totaal is gevestigd in Vlaanderen.

6.3.4. Resultaten

De Directie Vervoer ging van start op 1 mei 2001.
Sedert die datum werden zowel algemene controles als specifieke acties verricht door de sociaal controleurs.

In de tabellen 1 tot en met 8 zijn de resultaten opgenomen van de Directies Vervoer van Mechelen en Namen.
In de tabellen 9 en 10 zijn de resultaten van alle directies van de dienst opgenomen.

Tabel 1: Uitvoerende opdracht

Soort opdracht	Détail	Aantal Dossiers
Controle		1.338
Andere onderzoeken	Eigen initiatief	7
	Andere	4
Totaal		**1.349**

Tabel 2: Vaststellingen

Vaststelling	Aantal
Waarschuwing	
Regularisatie	235
Pro Justitia	107
Geen onregelmatigheid	1.155
Opdracht afgesloten	413
Afgesloten met negatief gevolg	5
Overdracht	29
Regularisatie zonder bezoek	3
Vaststelling door andere dienst	36
Total	**2.093**

Tabel 3: Onregelmatigheden per wetgeving

Wetgeving	Aantal
Tijdelijke arbied, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling	9
arbeidsovereenkomsten	1
Bescherming van het loon	37
Feestdagen	6
Arbeidswet	2
Zondagsrust	1
Deeltijdse arbeid	14
Nieuwe arbeidsregelingen	2
Deeltijdbaan	2
Arbeidsreglement	8
CG00	2
Buitenlandse werknemers	1
EG verordening 3820/85	29
EG verordening 3821/85	21
DO	80
Collectieve arbeidsovereenkomsten	1
Collectieve arbeidsovereenkomsten	72
Sociale zekerheid	101
Werkinspectie	1
ZA	1
Totaal	**393**

Tableau 4: Gevolgen gegeven aan de vaststellingen

Gevolg	Aantal	Bedrag régul	Bedrag PV
Waarschuwing	63	0	0
Régularisatie	231	939.455	0
Pro Justitia	99	0	136.519
Totaal	**393**	**939.455**	**136.519**

Tabel 5 : Geldelijke regularisaties

Wetgeving	Aantal	Bedrag	Aantal Wns
Tijdelijke arbied, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling	0	0	0
arbeidsovereenkomsten	1	134	2
Bescherming van het loon	22	31.487	109
Feestdagen	5	954	9
Arbeidswet	2	2.154	1
Zondagsrust	0	0	0
Werktijd	10	73.854	55
Nieuwe arbeidsregelingen	0	0	0
Deeltijdse arbeid	0	0	0
Bouwwerken	0	0	0
Arbeidsreglement	0	0	0
CG00	0	0	0
Buitenlandse werknemers	0	0	0
Limosa	0	0	0
EG verordening 3820/85	0	0	0
EG verordening 3821/85	0	0	0
DO	80	558.115	481
Collectieve arbeidsovereenkomsten CNT	0	0	0
Collectieve arbeidsovereenkomsten PC	52	272.757	457
Sociale documenten	0	0	0
Werkinspectie	0	0	0
ZA	0	0	0
Total	**172**	**939.455**	**1.113**

Tabel 6 : Proces Verbaal per wetgeving

Wetgeving	Aantal PV	Bedrag PV	Aantal WN PV
Tijdelijke arbied, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling	2	0	2
arbeidsovereenkomsten	0	0	0
Bescherming van het loon	7	40.641	115
Feestdagen	1	0	28
Arbeidswet	0	0	0
Zondagsrust	1	0	1
Werktijd	2	0	134
Nieuwe arbeidsregelingen	0	0	0
Deeltijdse arbeid	1	0	1
Bouwwerken	0	0	0
Arbeidsreglement	3	0	41
CG00	2	0	2
Buitenlandse werknemers	1	0	1
Limosa	0	0	0
3820/85 EG verordening	5	0	42
EG verordening 3821/85	10	0	61
DO	0	0	0
Collectieve arbeidsovereenkomsten NAR	1	0	71
Collectieve arbeidsovereenkomsten PC	11	95.878	249
Sociale documenten	49	0	126
Arbeid inspectie	3	0	2
ZA	0	0	0
Total	**99**	**136.519**	**877**

Tabel 7: Aard van de bezoeken

Soorten bezoeken	Aantal
Opgelegde bezoeken	432
Gewone bezoeken	880
Inlichtingsbezoeken	19
Vruchteloze	18
Bijstand	1
Totaal	**1.350**

Tabel 8: Controles in het goederen - en personenvervoer

	Goederenvervoer			Personenvervoer			Andere		
	Aantal controles	Aantal voertuigen	Schijven	Aantal controles	Aantal voertuigen	Schijven	Aantal controles	Aantal voertuigen	Schijven
Namen	265	2.192	3.978	73	130	1.300	157	109	3.186
Mechelen	342	728	88.790	46	88	13.817	157	226	15.408
Totaal	**607**	**2.920**	**92.768**	**119**	**218**	**15.117**	**314**	**335**	**18.594**

Tabel 9: Algemene controles op de toepassing van de arbeidsreglementering in de vervoersector (alle directies)

Sector	Aantal controles	Gecontr. Voertuigen	Gecontr. Schijven
Personenvervoer	338	250	15.213
Goederenvervoer	1.842	3.856	98.572
Andere	270	28	0
Totaal	**2.450**	**4.134**	**113.785**

Tabel 10: Controles inzake de EG – verordeningen 561/2006 en 3821/85 (alle directies)

Gevolg	Waarschuwing	Regularisatie	Proces-verbaal	Tot.
Inbreuk				
Dagelijkse rijtijd	12	2	1	15
Rijtijd gespreid over twee weken	2	0	0	2
Onderbreking rijtijd	8	0	1	9
Dagelijkse rusttijd	6	1	1	8
Wekelijkse rusttijd	4	0	0	4
Uurregeling en dienstregister	3	2	3	8
Andere	5	0	1	6
Installatie, gebruik en herstelling tachygraaf binnen de termijnen	15	0	4	19
Slecht gebruik van de tachygraaf	1	3	5	9
Onregelmatig bijhouden van de schijven, onvolledige en onbruikbare schijven	5	3	8	16
Bewaren van de schijven	2	0	1	3
Schijven in voertuig	0	0	2	2
Andere	6	0	4	10
Totaal	**69**	**11**	**31**	**111**

Hoofdstuk 7 De Modernisering van de Sociale Zekerheid

De dienst Toezicht op de Sociale Wetten neemt deel aan de modernisering van de sociale zekerheid. Hoewel de controle op de sociale zekerheid een materie is die tot de bevoegdheid van andere diensten behoort, willen we toch onderstrepen dat de RSZ-bijdragen gebaseerd zijn op een loon en dat bijgevolg elke regularisatie, elke toepassing van een barema of bepaling van een bevoegd paritair comité directe gevolgen heeft voor de berekeningsbasis van de sociale zekerheid.

De dienst Toezicht op de Sociale Wetten maakt daarom gebruik van de diverse toepassingen zoals DIMONA, DMFA, (het elektronische RSZ-aangifte).

De modernisering van de sociale zekerheid is een essentieel aspect voor de inspectiediensten als de onze. Er wordt geïnvesteerd in opleiding en in informaticamiddelen om zowel de efficiëntie van de inspectie te verhogen als de administratieve lasten voor de werkgever en de kosten voor een controle bij deze laatste (tijd , opgevraagde documenten…) te verlagen.

Niet alle programma's op de portaalsite van de sociale zekerheid zijn specifiek voor de inspecteurs bedoeld. Dit is wel het geval voor bepaalde programma's zoals GENESIS, maar de inspecteurs hebben ook een ruime toegang en gebruik tot andere programma's (consultatie).

Zo heeft een werkgever in het elektronisch personeelsregister (RIP) slechts toegang tot de gegevens van zijn eigen onderneming. De inspecteurs hebben toegang tot alle registers.

Hoofdstuk 8 De strijd tegen de mensenhandel

Algemeen kader en samenwerkingsprotocol

De problematiek van de strijd tegen de mensenhandel blijft prioritair voor de dienst Toezicht op de Sociale Wetten.
Daarom werd in deze materie in 2001 een samenwerkingsprotocol gesloten tussen onze dienst en de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid.
Dit protocol heeft tot doel om op een gestructureerde en gecoördineerde manier systematische onderzoeken te voeren vooral op het gebied van de arbeidswetgeving en de sociale zekerheid in bepaalde sectoren die geconfronteerd worden met de economische uitbuiting van mensen. Dit protocol wordt in 2010 volgens dezelfde principes voortgezet.

Sinds 2001 hebben de nationale coördinatoren (één voor TSW en één voor de SI) toegezien op de correcte uitvoering van de geplande acties in de als "risicosector" beschouwde sectoren (exotische restaurants, schoonmaakondernemingen, land- en tuinbouwondernemingen, verwerking van lompen, confectieateliers, prostitutiesector).

Op lokaal vlak (per gewest en per arrondissement) vindt overleg plaats tussen de twee inspecties en de Arbeidsauditeur, de parketmagistraat en de politiediensten. De lokale verantwoordelijken van de twee inspectiediensten beslissen samen welke ondernemingen en welke sectoren er moeten worden gecontroleerd.

Voor elke actie wordt een coördinator aangeduid (afwisselend iemand van TSW of iemand van de SI).
Deze is verantwoordelijk voor de voorbereiding, het contact met de lokale en federale politie de briefing, de afhandeling en de debriefing van de actie "mensenhandel" en voor het verslag.

In 2010 werden er met dezelfde frequentie acties "mensenhandel" georganiseerd als het jaar ervoor, met name één keer per jaar in elk gerechtelijk arrondissement (een actie kan echter bestaan uit verschillende controles en zich uitstrekken over verschillende arrondissementen)..

Inbreuk en buitenlandse werknemers in inbreuk (alleen PV of strafrechtelijke verslagen *)*

Jaren	**Gecontroleerde werknemers in strijd met de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers**				
	Pro justitia		Strafrechtelijke verslagen		(Totaal Buitenlandse werknemers in inbreuk (PV + Strafrechtelijke verslagen)
	Totaal inbreuken	Totaal Buitenlandse werknemers in inbreuk	Totaal inbreuk	Totaal Buitenlandse werknemers in inbreuk	
2008	1 816	2 543	57	150	2 693
2009	1 736	2 606	59	199	2 805
2010	1 832	2 684	85	964	3 648

Buitenlandse werknemers illegaal per activiteitssectoren

Activiteitssectoren	Totaal tewerkstelling buitenlandse werknemers (legaal et illegaal verblijf)	
	2009	2010
Land- en tuinbouw	62	51
Voidingindustrie	49	55
Vervaardigen producten van metaal	5	28
Bouwnijverheid	565	333
Garages	80	78
Groothandel	22	34
Kleinhandel	216	233
Horeca	562	525
Vervoer te land	12	15
Telecommunicatie	16	17
Schoonmaak	48	829
Sport, ontspanning en recreatie	29	16
Werkgever van huishoudelijk personeel	33	36
Anderen	114	171
Onbekend	992	1 227
TOTAAL	**2 805**	**3 648**

Totaal inbreuk betreffende mensenhandel

Mensenhandel (art 433 quinquies strafwetboek)	Proces Verbaal		Rapports		Totaal buitenlandse werknemers in inbreuk(PV + Strafrechtelijke verslagen)
	Totaal inbreuk	Totaal Buitenlandse werknemers in inbreuk	Totaal Inbreuk	Totaal buitenlandse werknemers in inbreuk	
2009	19	31	3	6	37
2010	15	38	10	8	46

Interdepartementale coördinatiecel in de strijd tegen de mensenhandel

In 2004 werd opnieuw werk gemaakt van de oprichting van een interdepartementale coordinatiecel in de strijd tegen de mensenhandel en –smokkel (K.B. van 16 mei 2004). Deze cel staat onder het voorzitterschap van de FOD justitie

In deze cel zitten vertegenwoordigers van de politie en van alle federale overheidsdiensten vertegenwoordigd.
Ze wordt voorgezeten door de Minister van Justitie en het secretariaat wordt waargenomen door het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding.
Ze vergadert 3 maal per jaar.
Een bureau staat in voor de algemene werking van de cel en staat in voor de voorbereiding en de uitvoering van de beslissingen, aanbevelingen en inititatieven.. Het bureau wordt voorgezeten door de federale politie en het Centrum verzekert ook hier het secretariaat.

Hoofdstuk 9 : Cel bedrijfsorganisatie

9.1. Algemeen

9.1.1. Opdracht van de cel Bedrijfsorganisatie

A. Ondernemingsraden

De cel Bedrijfsorganisatie heeft als taak toe te zien op de goede werking van de ondernemingsraden, zoals vastgelegd in sectie IV van de Bedrijfsorganisatiewet van 20 september 1948 en haar uitvoeringsbesluiten. De ambtenaren van de cel Bedrijfsorganisatie zijn in 't bijzonder belast met de controle op de naleving van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden.

Naast de controle op de informatie die de leden van de ondernemingsraad ontvangen, worden onder meer de volgende aspecten in de werking van de ondernemingsraad gecontroleerd:
- benoeming en optreden van de bedrijfsrevisor,
- goedkeuring en toepassing van het huishoudelijk reglement,
- regelmatig houden van vergaderingen,
- werking secretariaat en verslaggeving,
- wijze waarop de werknemers worden geïnformeerd,
- samenstelling ondernemingsraad,
- het naleven van de andere beslissende en adviserende bevoegdheden van de raad.

B. Comités voor Preventie en Bescherming op het Werk

De wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk werd ingevolge de wet van 23 april 2008 aangevuld met de artikelen 65bis tot 65undecies. Hierdoor krijgt het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk in ondernemingen zonder ondernemingsraad een aantal bijkomende informatie- en raadplegingsbevoegdheden. Aldus werd de Europese richtlijn 2002/14/EG over informatie en consultatie van werknemers in de Belgische wetgeving omgezet.

De inspecteurs van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten werden door het koninklijk besluit van 8 maart 2009 aangeduid voor het toezicht op deze aanvullende bevoegdheden van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk.

In 2010 telde de cel Bedrijfsorganisatie 9 ambtenaren:
- vier Nederlandstalige inspecteurs,
- drie Franstalige inspecteurs,
- twee administratieve medewerkers die instaan voor de planning en de opvolging van de controles.

9.1.2. Preventieve controles

Via preventieve controles wordt iedere ondernemingsraad op systematische wijze gecontroleerd.

Maandelijks ontvangt iedere inspecteur een lijst van ondernemingen die bij voorrang moeten gecontroleerd worden: de zogenaamde *"dossiers in opdracht"*. Deze lijst bevat de ondernemingen met de oudste controledatum.

Daarnaast kan iedere inspecteur andere controles uitvoeren die hij nuttig acht, de zogenaamde *"dossiers op eigen initiatief"*. De controles in de nieuwe ondernemingsraden worden hierbij eveneens als controles op eigen initiatief beschouwd.

Tijdens een controle heeft de inspecteur een onderhoud met de voorzitter van de ondernemingsraad of zijn afgevaardigde en de secretaris van de ondernemingsraad. Indien zij dit wensen is er eveneens een gesprek met andere werknemersafgevaardigden in de ondernemingsraad.

De inspecteur onderzoekt onder meer of de economische en financiële informatie verstrekt en besproken werd volgens de voorschriften van het KB van 27 november 1973 en of de benoeming en het optreden van de revisor conform de wettelijke regels gebeurt. De verslagen van de ondernemingsraad worden doorgenomen, waarbij de algemene werking van de raad wordt geëvalueerd.

Wanneer een inbreuk op de reglementering wordt vastgesteld, wordt de voorzitter van de ondernemingsraad schriftelijk op de hoogte gebracht van de op- en aanmerkingen en wordt hij verzocht om zich binnen een bepaalde termijn in orde te stellen. De secretaris van de ondernemingsraad ontvangt steeds een kopie van deze brief.

De inspecteur kan zo nodig een proces-verbaal van verhoor afnemen en bij kennelijke slechte wil of bij weigering om de reglementering na te leven een pro-justitia opstellen

9.1.3. Controles na klacht

Elk lid van een ondernemingsraad, alsmede de organisaties waarvan ze deel uitmaken, kunnen bij de inspectie klacht neerleggen. Deze klachten worden bij voorrang behandeld.

De behandeling van klachten gebeurt op vertrouwelijke basis en volgens hetzelfde stramien als een preventieve controle.

9.1.4. Informatie en advies

Op verzoek van een lid van een ondernemingsraad, van een fractie of van een werkgever kan de inspectie adviserend tussenkomen. Naast het toelichten van de wetgeving kan de inspecteur raad geven over de concrete werking van de ondernemingsraad, over de informatieverstrekking of andere problemen die zich stellen. Op verzoek van partijen wordt eveneens deelgenomen aan vergaderingen van de ondernemingsraad.

9.2. Aantal uitgevoerde controles

9.2.1. In bedrijven met een ondernemingsraad

Evolutie van het aantal controles	
2006	1.403
2007	1.285
2008	1.209
2009	927
2010	803

9.2.2. In ondernemingen met CPBW

Evolutie van het aantal controles	
2009	285
2010	426

9.2.3. Andere controles

Op verzoek van de Nationale Arbeidsraad werden in 2010 eveneens **109 enquêtes** uitgevoerd op de toepassing van de CAO 90 betreffende de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen

9.3. Aantal ondernemingsraden

Op 31 december 2010 telde het bestand van de Cel Bedrijfsorganisatie 3 187 technische bedrijfseenheden (TBE) met een ondernemingsraad.

per gewest	december 2010 alle OR		bestaande OR + 100	bestaande OR - 100	nieuwe OR	12/2009	12/2008	12/2007	12/2006
Brussels	**512**	*16,1 %*	414	36	62	519	532	497	509
Vlaams	**1882**	*59,1 %*	1487	134	261	1888	1906	1732	1749
Waals	**793**	*24,9 %*	651	49	93	800	806	738	747
	3187		2552	219	416	3207	3244	2967	3005

In vergelijking met einde 2009 daalde het aantal TBE's met 20 eenheden.

Het aantal "nieuwe ondernemingsraden" (voor het eerste een OR na sociale verkiezingen van 2008) steeg wel van 407 naar 416.

Verklaring:
Sedert 2009 worden de CPBW's in ondernemingen zonder ondernemingsraad ook gecontroleerd op de naleving van de nieuwe informatie- en raadplegingsbevoegdheden. Deze ondernemingen worden geselecteerd aan de hand van de database "sociale verkiezingen". Nu blijkt dat een aantal van deze ondernemingen na de sociale verkiezingen van 2008 zowel een CPBW als een OR hebben opgericht, maar hierbij in de database "sociale verkiezingen" enkel de resultaten voor de verkiezing van het CPBW hebben doorgegeven.

per grootte	12/2010 alle OR		bestaande OR + 100	bestaande OR - 100	nieuwe OR	12/2009	12/2008	12/2007	12/2006
1 – 99	**338**	*10,6 %*	110	191	37	313	308	324	321
100 – 199	**1248**	*39,2 %*	969	26	253	1289	1324	1138	1183
200 – 499	**1047**	*32,9 %*	949	2	96	1067	1074	1001	1005
500 – 999	**339**	*10,6 %*	317	0	22	338	340	326	324
1000 en meer	**215**	*6,7 %*	207	0	8	200	198	178	172
	3187		2552	219	416	3207	3244	2967	3005

De tabellen per sector vindt men terug op het einde van dit hoofdstuk.

9.4. Ondernemingsraden: aantal controles en bezoeken

9.4.1 Aantal controleopdrachten

Tussen 1 januari en 31 december 2010 werden 803 controles uitgevoerd in ondernemingen met een ondernemingsraad

per gewest	aantal controles	*in % op totaal aantal OR*	bestaande OR	1ste verkiezing 2008	aantal OR 31/12/2010
Brussels	**144**	*28,1%*	136	8	512
Vlaams	**438**	*23,3%*	421	17	1882
Waals	**221**	*27,9%*	213	8	793
	803	*25,2%*	770	33	3187

per grootte	aantal controles	*in % op totaal aantal OR*	bestaande OR	1ste verkiezing 2008	aantal OR 31/12/2008
1 – 99	**99**	*29,3%*	91	8	338
100 – 199	**308**	*24,7%*	291	17	1248
200 – 499	**258**	*24,6%*	253	5	1047
500 – 999	**68**	*20,1%*	67	1	339
1000 en meer	**70**	*32,6%*	68	2	215
	803	*25,2%*	770	33	3187

Deze controles kunnen naar hun aard (zie punt 9.1.2.) als volgt onderverdeeld worden:

- preventieve controles “in opdracht”: 702
- preventieve controles “op eigen initiatief”: 46
  (inclusief de nieuwe ondernemingsraden)
- klachten: 31
- vraag om inlichtingen, verzoek om advies: 24

9.4.2. Ondernemingsraden volgens datum laatste bezoek

Het is de bedoeling om iedere onderneming met een ondernemingsraad minstens één maal te controleren in de vierjaarlijkse periode tussen twee sociale verkiezingen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ondernemingsraden volgens het jaar waarin het laatste bezoek plaatsvond en toont dus aan of deze doelstelling wordt bereikt.

Kolom N (nieuw): 6 nieuwe ondernemingsraden werden nog niet gecontroleerd
Kolom 2007: 423 ondernemingen werden het laatst in 2007 (of later) bezocht
Kolom 2008/1: 591 ondernemingen werden bezocht in de periode van 1 jan tot 30 juni 2008
Kolom totaal: dit betekent dat 1020 ondernemingen (of 32%) nog moeten gecontroleerd worden vóór juni 2012

per gewest	aantal	niet bezocht sinds verkiezingen 2008					reeds bezocht				
	OR	N	2007	2008/1	totaal		2008/2	2009	2010	totaal	
Brussels	512	0	54	78	132	*25,8%*	100	132	148	380	*74,2%*
Vlaams	1882	5	305	389	699	*37,1%*	262	480	441	1183	*62,9%*
Waals	793	1	64	124	189	*23,8%*	127	258	219	604	*76,2%*
	3187	6	423	591	1020	*32,0%*	489	870	808	2167	*68,0%*

per grootte	aantal	niet bezocht sinds verkiezingen 2008					reeds bezocht				
	OR	N	2007	2008/1	totaal		2008/2	2009	2010	totaal	
1 – 99	338	1	33	73	107	*31,7%*	51	84	96	231	*68,3%*
100 – 199	1248	5	162	204	371	*29,7%*	163	396	318	877	*70,3%*
200 – 499	1047	0	138	215	353	*33,7%*	170	265	259	694	*66,3%*
500 – 999	339	0	59	73	132	*38,9%*	60	80	67	207	*61,1%*
1000 en meer	215	0	31	26	57	*26,5%*	45	45	68	158	*73,5%*
	3187	6	423	591	1020	*32,0%*	489	870	808	2167	*68,0%*

9.4.3. Aantal bezoeken

In de 803 gecontroleerde ondernemingen werden 918 bezoeken afgelegd.

105 ondernemingen werden in het kader van éénzelfde controleopdracht meerdere keren bezocht. Deze bijkomende controles werden onder meer uitgevoerd omdat de geformuleerde opmerkingen zonder reactie bleven of om de inhoud van de aanvullende informatie te controleren. Andere bijkomende controles vonden plaats om een vergadering van de ondernemingsraad bij te wonen of op verzoek van de werkgever of werknemersafgevaardigde in de ondernemingsraad.

9.5. Toepassing KB van 27 november 1973

9.5.1. Algemene beoordeling

Evolutie controleresultaten van 2006 tot 2010

	EFI in orde		niet in orde		aantal controles
2006	858	*65,0%*	**463**	*35,0%*	1321
2007	759	*62,8%*	**450**	*37,2%*	1209
2008	770	*68,9%*	**348**	*31,1%*	1118
2009	542	*63,2%*	**315**	*36,8%*	857
2010	574	*76,4%*	**177**	*23,6%*	751

Controleresultaten 2010

In 2010 werden 803 controles uitgevoerd. In 52 dossiers beperkte de controle zich tot een aantal specifieke problemen in verband met de bevoegdheden van de ondernemingsraad. Het betreft hier onder meer klachten over welbepaalde punten, verzoeken om advies, tussenkomsten op vraag van de werkgever of werknemers, het bijwonen van de vergaderingen van de ondernemingsraad.

In dit hoofdstuk worden de resultaten besproken van de controles in de resterende 751 ondernemingen, waarbij de volledige werking van de ondernemingsraad werd gecontroleerd.

In 574 ondernemingen (of 76,4%) werd de economische en financiële informatie overhandigd en besproken zoals voorgeschreven door het koninklijk besluit van 27 november 1973:
- de inhoud van de basis-, jaarlijkse, periodieke of occasionele informatie beantwoordt aan de vereisten van het KB van 1973,
- hierbij werden de voorgeschreven modaliteiten gerespecteerd:
  - bespreking en overhandiging van de documenten binnen de voorziene termijnen,
  - basisinformatie of jaarlijkse informatie werden besproken tijdens een bijzondere vergadering,
  - aan de bespreking van de informatie werd voldoende tijd besteed,
- wanneer het vertrouwelijk karakter van de informatie werd ingeroepen, sloeg dit enkel op welbepaalde punten en niet op het volledig informatiebundel, zodat de leden van de ondernemingsraad, met inachtneming van de nodige discretie, de werknemers kunnen informeren.

	aantal controles	opmerkingen		in orde	
Bestaande OR	723	**165**	*22,8%*	558	*77,2%*
1ste verkiezing 2008	28	**12**	*42,9%*	16	*57,1%*
	751	**177**	*23,6%*	574	*76,4%*

per gewest	aantal controles	opmerkingen		in orde	
Brussels	130	**35**	*26,9%*	95	*73,1%*
Vlaams	420	**107**	*25,5%*	313	*74,5%*
Waals	201	**35**	*17,4%*	166	*82,6%*
	751	**177**	*23,6%*	574	*76,4%*

per grootte	aantal controles	opmerkingen		in orde	
1 – 99	90	**18**	*20,0%*	72	*80,0%*
100 – 199	291	**82**	*28,2%*	209	*71,8%*
200 – 499	244	**56**	*23,0%*	188	*77,0%*
500 – 999	66	**10**	*15,2%*	56	*84,8%*
1000 en meer	60	**11**	*18,3%*	49	*81,7%*
	751	**177**	*23,6%*	574	*76,4%*

9.5.2. Basisinformatie

In 748 ondernemingen werd voor het eerst sinds de sociale verkiezingen een controle uitgevoerd. In 3 ondernemingen werd de basisinformatie reeds bij een vorige controle nagekeken.

In 672 ondernemingen (of **89,8%)** werd vastgesteld dat deze basisinformatie voldeed aan de vereisten inzake inhoud en vorm van de informatie:

INHOUD:
- de basisinformatie bevatte alle elementen voorzien door de artikelen 5 tot 14 van het koninklijk besluit van 27 november 1973.

VORM:
- de basisinformatie werd overhandigd binnen de twee maanden na de sociale verkiezingen,
- de bespreking vond plaats ten vroegste vijftien dagen en ten laatste twee maanden na de overhandiging van de documenten,
- de informatie werd besproken tijdens een bijzondere vergadering, waarvoor 8 uur werd voorzien of waaraan in ieder geval voldoende tijd werd besteed.

Evolutie van 2006 tot 2010

	aantal controles	in orde		niet in orde		geen info	inhoud in orde ja	inhoud in orde neen	vormvereisten ja	vormvereisten neen
2006	1248	1088	*87,2%*	**160**	*12,8%*	**31**	1116	**101**	1173	**44**
2007	315	287	*91,1%*	**28**	*8,9%*	**7**	298	**10**	297	**11**
2008	385	313	*81,3%*	**72**	*18,7%*	**29**	333	**23**	332	**24**
2009	857	662	*77,2%*	**195**	*22,8%*	**49**	724	**84**	724	**84**
2010	748	672	*89,8%*	**76**	*10,2%*	**11**	710	**27**	694	**43**

In 76 of **10,2%** van de 748 gecontroleerde basisinformaties werden tekortkomingen vastgesteld:

GEEN INFORMATIE: in 11 ondernemingen werd op het ogenblik van de controle nog geen basisinformatie overhandigd.

INHOUD: in 27 ondernemingen ontbraken bepaalde inlichtingen in de basisinformatie.

VORMVEREISTEN: in 43 ondernemingen werden de vormvereisten niet volledig nageleefd.

Inhoud van de basisinformatie

	aantal controles	geen info		inhoud in orde		inhoud niet in orde	
Bestaande OR	722	**8**	*1,1%*	688	*95,3%*	**26**	*3,6%*
1ste verkiezing 2008	26	**3**	*11,5%*	22	*84,6%*	**1**	*3,8%*
	748	**11**	*1,5%*	710	*94,9%*	**27**	*3,6%*

per gewest	aantal controles	geen info		inhoud in orde		inhoud niet in orde	
Brussels	130	**3**	*2,3%*	126	*96,9%*	**1**	*0,8%*
Vlaams	420	**6**	*1,4%*	393	*93,6%*	**21**	*5,0%*
Waals	198	**2**	*1,0%*	191	*96,5%*	**5**	*2,5%*
	748	**11**	*1,5%*	710	*94,9%*	**27**	*3,6%*

per grootte	aantal controles	geen info		inhoud in orde		inhoud niet in orde	
1 – 99	89	**3**	*3,4%*	83	*93,3%*	**3**	*3,4%*
100 – 199	289	**4**	*1,4%*	275	*95,2%*	**10**	*3,5%*
200 – 499	244	**3**	*1,2%*	232	*95,1%*	**9**	*3,7%*
500 – 999	66	**1**	*1,5%*	62	*93,9%*	**3**	*4,5%*
1000 en meer	60	**0**	*0 %*	58	*96,7%*	**2**	*3,3%*
	748	**11**	*1,5%*	710	*94,9%*	**27**	*3,6%*

In 94,9 % van de ondernemingen was de inhoud van de basisinformatie volledig.

In **11 ondernemingen** had de ondernemingsraad na de sociale verkiezingen van mei 2008 nog geen nieuwe basisinformatie ontvangen.

In **27 ondernemingen** ontbraken bepaalde elementen van de basisinformatie:

- in 17 ondernemingen ontbrak één element uit de basisinformatie:
  - art. 10: uitsplitsing wedden van het directiepersoneel (12 ondernemingen)
  - art. 6,1 & 6,2: geen informatie over concurrenten (1 dossier)
  - art. 8,2: geen vergelijking van de jaarrekeningen over 5 jaar (1 dossier)
  - art. 9: geen informatie over kostprijsberekening en kostenstructuur (1 dossier)
  - art. 11: onvoldoende informatie over toekomstverwachtingen (1 dossier)
  - art. 14: geen organigram of onvoldoende bijgewerkt (1 dossier).

- in 10 ondernemingen ontbraken meerdere punten in de basisinformatie; het betreft hierbij vooral de volgende elementen van de basisinformatie:
  - art. 6,1: concurrentiepositie: naam van de concurrenten (6 ondernemingen)
  - art. 11: onvoldoende informatie over toekomstverwachtingen (5 maal)
  - art. 7,1: inlichtingen over de productie (4 maal)
  - art. 7,3: inlichting met betrekking tot de productiviteit (4 maal)
  - art. 6,2: concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden (3 maal)
  - art. 6,6: commercialisering van de producten (2 maal)
  - art. 7,2: aanwending productiecapaciteit (2 maal)
  - art. 1: geen informatie over bepaalde vennootschappen die tot de technische bedrijfseenheid behoren
  - art. 6,3: afzetgebieden
  - art. 6,8: kost- en verkoopprijzen
  - art. 8,2: ontleding van de financiële structuur
  - art. 9,3: inlichtingen betreffende de kostenstructuur
  - art. 10: personeelskosten niet uitgesplitst
  - art. 12: inlichtingen betreffende het wetenschappelijk speurwerk
  - art. 13: inlichtingen in verband met de overheidstegemoetkomingen
  - art. 14: organigram onvoldoende uitgewerkt.

Vormvereisten basisinformatie

	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
Bestaande OR	722	**8**	*1,1%*	674	*93,4%*	**40**	*5,5%*
1ste verkiezing 08	26	**3**	*11,5%*	20	*76,9%*	**3**	*11,5%*
	748	**11**	*1,5%*	694	*92,8%*	**43**	*5,7%*

per gewest	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
Brussels	130	**3**	*2,3%*	113	*86,9%*	**14**	*10,8%*
Vlaams	420	**6**	*1,4%*	397	*94,5%*	**17**	*4,0%*
Waals	198	**2**	*1,0%*	184	*92,9%*	**12**	*6,1%*
	748	**11**	*1,5%*	694	*92,8%*	**43**	*5,7%*

per grootte	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
1 – 99	89	**3**	*3,4%*	82	*92,1%*	**4**	*4,5%*
100 – 199	289	**4**	*1,4%*	262	*90,7%*	**23**	*8,0%*
200 – 499	244	**3**	*1,2%*	228	*93,4%*	**13**	*5,3%*
500 – 999	66	**1**	*1,5%*	64	*97,0%*	**1**	*1,5%*
1000 en meer	60	**0**	*0 %*	58	*96,7%*	**2**	*3,3%*
	748	**11**	*1,5%*	694	*92,8%*	**43**	*5,7%*

In **43 ondernemingen** werden bij de overhandiging en de bespreking van de basisinformatie de modaliteiten niet nageleefd:

- basisinformatie enkel overhandigd, maar niet besproken: 2
- bespreking tijdens gewone vergadering OR en onvoldoende tijd besteed aan de bespreking: 13 ondernemingen
- basisinformatie niet binnen 2 maanden na sociale verkiezingen: 31
- documenten geen 15 dagen voor de vergadering: 5

9.5.3. Jaarlijkse informatie

In 635 ondernemingen (of **84,6%**) werd de jaarlijkse informatie correct gegeven. Dit betekent dat de informatie voldeed aan de vereisten inzake inhoud en vorm van de informatie:

INHOUD: de jaarlijkse informatie bevatte alle elementen voorzien door artikel 17.

VORM:
- de leden van de ondernemingsraad ontvingen de documenten tenminste 15 dagen vóór de vergadering,
- in vennootschappen vond de bespreking plaats vóór de algemene vergadering der aandeelhouders, in de andere ondernemingen moet de informatie in principe besproken worden binnen de drie maanden na het afsluiten van het boekjaar (maar ondernemingen die de informatie bespreken vóór de algemene vergadering, worden eveneens als in orde beschouwd),
- bespreking gebeurde tijdens een bijzondere vergadering,
- voor de bespreking werd 8 uur werd voorzien of er werd minstens voldoende tijd besteed aan de toelichting.

In 116 of **15,4%** van 751 gecontroleerde ondernemingen werden tekortkomingen in de jaarlijkse informatie vastgesteld:

Evolutie van 2006 tot 2010

	aantal controles	in orde		niet in orde		geen info	inhoud in orde ja	inhoud in orde neen	vormvereisten ja	vormvereisten neen
2006	1321	**1022**	*77,4%*	**299**	*22,6%*	**23**	1106	**192**	1186	**112**
2007	1209	**920**	*76,1%*	**289**	*23,9%*	**12**	983	**214**	1099	**98**
2008	1118	**900**	*80,5%*	**218**	*19,5%*	**11**	946	**161**	1042	**65**
2009	554	**466**	*84,1%*	**88**	*15,9%*	**11**	490	**53**	509	**34**
2010	751	**635**	*84,6%*	**116**	*15,4%*	**6**	677	**68**	687	**58**

GEEN INFORMATIE : in 6 ondernemingen werd geen jaarlijkse informatie overhandigd.

INHOUD : in 68 ondernemingen ontbraken bepaalde elementen in de informatie.

VORMVEREISTEN : in 58 ondernemingen werden de vormvereisten niet volledig nageleefd.

Inhoud van de jaarlijkse informatie

In 90,1 % van de ondernemingen was de inhoud van de jaarlijkse informatie volledig.

In **6 ondernemingen** werd vastgesteld dat op het ogenblik van de controle nog geen jaarlijkse informatie werd verstrekt, hoewel de termijn reeds verstreken was.

In **68 ondernemingen** was de jaarlijkse informatie onvolledig.

	aantal controles	geen info		inhoud in orde		inhoud niet in orde	
Bestaande OR	723	**4**	*0,6%*	654	*90,5%*	**65**	*9,0%*
1ste verkiezing 08	28	**2**	*7,1%*	23	*82,1%*	**3**	*10,7%*
	751	**6**	*0,8%*	677	*90,1%*	**68**	*9,1%*

per gewest	aantal controles	geen info		inhoud in orde		inhoud niet in orde	
Brussels	130	**0**	*0 %*	117	*90,0%*	**13**	*10,0%*
Vlaams	420	**3**	*0,7%*	375	*89,3%*	**42**	*10,0%*
Waals	201	**3**	*1,5%*	185	*92,0%*	**13**	*6,5%*
	751	**6**	*0,8%*	677	*90,1%*	**68**	*9,1%*

per grootte	aantal controles	geen info		inhoud in orde		inhoud niet in orde	
1 – 99	90	**1**	*1,1%*	80	*88,9%*	**9**	*10,0%*
100 – 199	291	**3**	*1,0%*	258	*88,7%*	**30**	*10,3%*
200 – 499	244	**2**	*0,8%*	222	*91,0%*	**20**	*8,2%*
500 – 999	66	**0**	*0 %*	60	*90,9%*	**6**	*9,1%*
1000 en meer	60	**0**	*0 %*	57	*95,0%*	**3**	*5,0%*
	751	**6**	*0,8%*	677	*90,1%*	**68**	*9,1%*

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de aard van de tekorten die in **68 ondernemingen** werden vastgesteld.

		KOL. A JAARREK	KOLOM B BASISINFORMATIE			KOL. C NIVEAU	KOL. D	TOTAAL	
		enkel opmerking op jaar-rekening	één inlichting basisinfo ontbreekt	meerdere punten basisinfo ontbreken	bijwerking basisinfo ontbreekt	enkel opmerking op niveau info	meerdere opmer-kingen	per inbreuk	
68 ondernemingen volgens aard van de opmerkingen :		12	22	6	16	6	6		
Jaar-rekening	balans	4					1	5	
	resultatenrekening	4					1	5	
	toelichting	5					2	7	(6)
	sociale balans						1	1	
	verslag Raad bestuur						1	1	
	commissarisverslag						1	1	
	consolidatie	7					2	9	(4)
Basis Info	geen bijwerking				16			16	(1)
	art.5						1	1	
	art.6		1	5			2	8	(5)
	art.7			3				3	
	art.8			1			1	2	
	art.9								
	art.10		11	1			2	14	(2)
	art.11		1	5			1	7	(6)
	art.12			1				1	
	art.13								
	art.14 (organigram)		9	1				10	(3)
Niveau	Groep [(a)]					4	4	8	(5)
	TBE [(b)]								
	Niet alle ondern. [(c)]					2		2	

niveau (a) Groep: geen informatie over de entiteit waartoe de onderneming behoort
(b) TBE: onvoldoende informatie op niveau van de technische bedrijfseenheid
(c) Niet alle ondern.: geen informatie over alle vennootschappen die samen een technische bedrijfseenheid vormen

Toelichting bij tabel:

KOLOM A
In 12 ondernemingen werden opmerkingen geformuleerd op de volledigheid van de jaarrekening (de balans, resultatenrekening, toelichting, sociale balans, het verslag van de raad van bestuur, het commissarisverslag of de geconsolideerde jaarrekening):
- in 7 ondernemingen ontbrak de geconsolideerde jaarrekening,
- in 5 ondernemingen waren de balans, resultatenrekening of toelichting onvolledig of werd deze informatie niet gegeven volgens het schema dat voor de neerlegging wordt gebruikt.

KOLOM B
In 44 ondernemingen werden de jaarrekeningen correct gegeven, maar ontbraken bepaalde inlichtingen in de basisinformatie:
- in 16 ondernemingen werd de basisinformatie niet bijgewerkt,
- in 22 werd één element uit de basisinformatie niet of onvoldoende bijgewerkt,
- in 6 ondernemingen ontbraken meerdere punten in de basisinformatie.

KOLOM C
In 4 ondernemingen ontbrak de informatie over de economische of financiële entiteit waartoe de onderneming behoort en 2 ondernemingen werd geen informatie gegeven over bepaalde entiteiten die nochtans deel uitmaken van de technische bedrijfseenheid.

KOLOM D
In 6 ondernemingen werden meerdere tekorten in de informatie vastgesteld.

TOTAAL: de laatste kolom geeft een overzicht van het aantal inbreuken per element van de informatie en een rangschikking volgens het aantal inbreuken per inlichting. In afnemende volgorde ontbraken vooral de volgende inlichtingen:

- geen jaarlijkse bijwerking van de basisinformatie,
- wedden directiepersoneel niet uitgesplitst, alhoewel er volgens de inspectie geen mogelijkheid was tot individualiseerbaarheid,
- organigram niet bijgewerkt of onvoldoende uitgewerkt,
- geconsolideerde jaarrekening niet overhandigd,
- geen of onvolledige informatie over de concurrentiepositie, omzet of kost- en verkoopprijzen,
- geen of onvoldoende informatie over de economische of financiële entiteit,
- jaarrekening onvolledig of niet in de wettelijke vorm,
- geen of onvoldoende inlichtingen over programma en toekomstverwachtingen.

Vormvereisten jaarlijkse informatie

	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
Bestaande OR	723	**4**	*0,6%*	666	*92,1%*	**53**	*7,3%*
1ste verkiezing 08	28	**2**	*7,1%*	21	*75,0%*	**5**	*17,9%*
	751	**6**	*0,8%*	687	*91,5%*	**58**	*7,7%*

per gewest	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
Brussels	130	**0**	*0 %*	123	*94,6%*	**7**	*5,4%*
Vlaams	420	**3**	*0,7%*	374	*89,0%*	**43**	*10,2%*
Waals	201	**3**	*1,5%*	190	*94,5%*	**8**	*4,0%*
	751	**6**	*0,8%*	687	*91,5%*	**58**	*7,7%*

per grootte	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
1 – 99	90	**1**	*1,1%*	80	*88,9%*	**9**	*10,0%*
100 – 199	291	**3**	*1,0%*	262	*90,0%*	**26**	*8,9%*
200 – 499	244	**2**	*0,8%*	223	*91,4%*	**19**	*7,8%*
500 – 999	66	**0**	*0 %*	63	*95,5%*	**3**	*4,5%*
1000 en meer	60	**0**	*0 %*	59	*98,3%*	**1**	*1,7%*
	751	**6**	*0,8%*	687	*91,5%*	**58**	*7,7%*

In **58 ondernemingen** werden de modaliteiten voor de overhandiging en de bespreking van de jaarlijkse informatie niet nageleefd:

	vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
documenten 15 dagen vooraf overhandigd	731	*98,1%*	**14**	*1,9%*
bespreking binnen 3 maanden of vóór algemene vergadering.	712	*95,6%*	**33**	*4,4%*
jaarlijkse informatie besproken tijdens **speciale OR**	731	*98,1%*	**14**	*1,9%*
nodige tijd besteed aan de bespreking	742	*99,6%*	**3**	*0,4%*

Het jaaroverzicht tewerkstellingsmaatregelen (zgn. trillium)

Sedert 2009 bezorgt de RSZ jaarlijks aan iedere werkgever een overzicht van de tewerkstellingsmaatregelen. Dit document vervangt het luik betreffende de tewerkstellingsmaatregelen in de sociale balans. Net zoals dit het geval is voor de sociale balans moet de werkgever dit jaaroverzicht schriftelijk aan de ondernemingsraad overhandigen.

In de loop van 2010 werd hierover in de controle-checklist een vraag toegevoegd.
In 57 ondernemingen (of 10,56%) werd het trillium niet aan de ondernemingsraad meegedeeld.

Aantal controles:	751
Geen jaarlijkse informatie:	6
Controles vóór toevoegen nieuwe vraag:	199

Controles NA toevoegen nieuw item:	546	
Trillium document overhandigd:	489	
Trillium NIET overhandigd:	**57**	**(of 10,56%)**

9.5.4. Periodieke informatie

In 658 van de 751 gecontroleerde ondernemingen (of **87,6 %)** werd de periodieke informatie correct overhandigd en besproken en voldoet ze aan de vereisten inzake vorm en inhoud van de informatie:

INHOUD: - de periodieke informatie laat toe de gang van zaken op korte termijn in de onderneming te volgen; er wordt een schriftelijke informatie overhandigd die tenminste de volgende elementen bevat:
  - inlichtingen betreffende de economische activiteit,
  - financiële gegevens,
  - sociale gegevens,
  - vergelijking met budget en/of met een vorige periode.

VORM: - de informatie wordt regelmatig en tenminste iedere drie maand overhandigd,
- en aan de bespreking wordt voldoende tijd besteed.

Evolutie van 2006 tot 2010

	aantal controles	in orde		niet in orde		geen info	inhoud in orde		vormvereisten	
							ja	neen	ja	neen
2006	1321	**1079**	*81,7%*	**242**	*18,3%*	**90**	1156	**75**	1136	**95**
2007	1209	**969**	*80,1%*	**240**	*19,9%*	**67**	1046	**96**	1032	**110**
2008	1118	**947**	*84,7%*	**171**	*15,3%*	**62**	983	**73**	1014	**42**
2009	857	**673**	*78,5%*	**184**	*21,5%*	**96**	693	**68**	738	**23**
2010	751	**658**	*87,6%*	**93**	*12,4%*	**32**	683	**36**	694	**25**

In **12,4%** van de gecontroleerde ondernemingen (93 dossiers) werden echter tekorten in de periodieke informatie vastgesteld.

GEEN INFORMATIE: in 32 ondernemingen werd geen periodieke informatie overhandigd.

INHOUD: in 683 of 90,9% van de ondernemingen werd voldoende periodieke informatie aan de ondernemingsraad gegeven. In 36 ondernemingen werden opmerkingen geformuleerd op de inhoud van deze informatie.

VORMVEREISTEN: in 25 werd de periodieke informatie niet regelmatig verstrekt of werd aan de bespreking ervan onvoldoende tijd besteed.

Inhoud van de periodieke informatie

	aantal controles	geen info		inhoud in orde		niet in orde	
Bestaande OR	723	**28**	*3,9%*	661	*91,4%*	**34**	*4,7%*
1ste verkiezing 08	28	**4**	*14,3%*	22	*78,6%*	**2**	*7,1%*
	751	**32**	*4,3%*	683	*90,9%*	**36**	*4,8%*

per gewest	aantal controles	geen info		inhoud in orde		niet in orde	
Brussels	130	**4**	*3,1%*	122	*93,8%*	**4**	*3,1%*
Vlaams	420	**19**	*4,5%*	371	*88,3%*	**30**	*7,1%*
Waals	201	**9**	*4,5%*	190	*94,5%*	**2**	*1,0%*
	751	**32**	*4,3%*	683	*90,9%*	**36**	*4,8%*

per grootte	aantal controles	geen info		inhoud in orde		niet in orde	
1 – 99	90	**7**	*7,8%*	80	*88,9%*	**3**	*3,3%*
100 – 199	291	**14**	*4,8%*	263	*90,4%*	**14**	*4,8%*
200 – 499	244	**7**	*2,9%*	222	*91,0%*	**15**	*6,1%*
500 – 999	66	**2**	*3,0%*	63	*95,5%*	**1**	*1,5%*
1000 en meer	60	**2**	*3,3%*	55	*91,7%*	**3**	*5,0%*
	751	**32**	*4,3%*	683	*90,9%*	**36**	*4,8%*

In **32 ondernemingen** werd geen periodieke informatie verstrekt.

In **36 ondernemingen** heeft de inspectie aangedrongen om de periodieke informatie te vervolledigen.

- in 14 ondernemingen wordt de periodieke informatie wel besproken, maar ontvangen de leden geen schriftelijke samenvatting
- in de overige ondernemingen werden één of meer van de volgende elementen niet of onvoldoende uitgewerkt:
  - geen financiële inlichtingen (16 maal),
  - onvoldoende inlichtingen over de activiteit van de onderneming (productie, bestellingen, evolutie voorraden, uitvoering van de geplande investeringen, ….- 14 maal,)
  - geen of onvoldoende inlichtingen over de tewerkstelling (3 ondernemingen),
  - geen vergelijking met gebudgetteerde cijfers of met de vorige periode.

Vormvereisten periodieke informatie

25 ondernemingen kregen een waarschuwing voor het niet naleven van de termijnen voor overhandiging of bespreking van de periodieke informatie. In de meeste van deze ondernemingen wordt de periodieke informatie slechts sporadisch of op een niet-gestructureerde wijze gegeven. Enkele ondernemingen geven enkel per zes maanden informatie, in plaats van driemaandelijks zoals voorzien in de reglementering.

In andere gevallen werd de onderneming aangemaand om de documenten betreffende de periodieke informatie vóór de vergadering aan de leden van de ondernemingsraad te overhandigen.

	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
Bestaande OR	723	**28**	*3,9%*	672	*92,9%*	**23**	*3,2%*
1ste verkiezing 08	28	**4**	*14,3%*	22	*78,6%*	**2**	*7,1%*
	751	**32**	*4,3%*	694	*92,4%*	**25**	*3,3%*

per gewest	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
Brussels	130	**4**	*3,1%*	122	*93,8%*	**4**	*3,1%*
Vlaams	420	**19**	*4,5%*	386	*91,9%*	**15**	*3,6%*
Waals	201	**9**	*4,5%*	186	*92,5%*	**6**	*3,0%*
	751	**32**	*4,3%*	694	*92,4%*	**25**	*3,3%*

per grootte	aantal controles	geen info		vormvereisten in orde		vormvereisten niet in orde	
1 – 99	90	**7**	*7,8%*	83	*92,2%*	**0**	*0 %*
100 – 199	291	**14**	*4,8%*	264	*90,7%*	**13**	*4,5%*
200 – 499	244	**7**	*2,9%*	229	*93,9%*	**8**	*3,3%*
500 – 999	66	**2**	*3,0%*	62	*93,9%*	**2**	*3,0%*
1000 en meer	60	**2**	*3,3%*	56	*93,3%*	**2**	*3,3%*
	751	**32**	*4,3%*	694	*92,4%*	**25**	*3,3%*

Bespreking tijdens speciale of gewone ondernemingsraad.

Uit onderstaande tabel blijkt dat in de meeste ondernemingen (vooral in het Vlaamse gewest) de periodieke informatie niet wordt besproken tijdens een bijzondere vergadering van de ondernemingsraad, hoewel dit volgens de letter van artikel 31 van het KB van 27 november 1973 verplicht is.

	aantal controles	geen info		speciale OR		gewone OR	
Brussels gewest	130	**4**	*3,1%*	**50**	*38,5%*	**76**	*58,5%*
Vlaams gewest	420	**19**	*4,5%*	**13**	*3,1%*	**388**	*92,4%*
Waals gewest	201	**9**	*4,5%*	**72**	*35,8%*	**120**	*59,7%*
	751	**32**	*4,3%*	**135**	*18,0%*	**584**	*77,8%*

9.5.5. Occasionele informatie

Zonder het ogenblik van de periodieke informatie af te wachten, moet de ondernemingsraad worden geïnformeerd:

1. telkens wanneer zich gebeurtenissen voordoen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming,
2. wanneer interne beslissingen tot stand komen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming.
   Wanneer deze occasionele informatie cijfergegevens bevat, moet een schriftelijke samenvatting aan ieder lid van de ondernemingsraad overhandigd worden.

3. **<u>ondernemingen</u>** kregen een waarschuwing voor het niet naleven van de informatieverplichting in het kader van de occasionele informatie. Inhoudelijk kunnen de vastgestelde inbreuken als volgt samengevat worden:
   - informatie over beslissingen met mogelijke belangrijke gevolgen worden via persmededelingen bekendgemaakt, zonder voorafgaandelijk informatie aan de ondernemingsraad
   - uitsluitend mondelinge en summiere informatie

9.5.6. Vertrouwelijkheid en informatie van het personeel

Vertrouwelijkheid

Artikel 33 van het KB van 27 november 1973 geeft aan het ondernemingshoofd de mogelijkheid om bepaalde inlichtingen, waarvan de verspreiding de onderneming zou kunnen schaden, als vertrouwelijk te bestempelen. In 96 van de 751 gecontroleerde ondernemingen werd van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

In **6 ondernemingen** werd via een algemene formulering gewezen op het vertrouwelijk karakter van de informatie of werd aan de leden van de ondernemingsraad gevraagd om het volledig informatiebundel als vertrouwelijk te behandelen. In deze ondernemingen heeft de inspectie aangedrongen om de vermelding “vertrouwelijkheid” te vervangen door een verwijzing naar de discretieplicht of om een beperkte lijst van echt vertrouwelijke informatie op te stellen.

Informatie van het personeel

In **9 ondernemingen** werden problemen gesignaleerd met betrekking tot de wijze waarop het personeel van de onderneming wordt geïnformeerd:
- in vijf ondernemingen wordt het verslag niet verspreid of uitgehangen,
- in drie ondernemingen wordt het verslag slechts nu en dan uitgehangen,
- in een andere onderneming waren klachten over het laattijdig op het intranet plaatsen van het verslag van de OR.

9.6. Optreden van de revisor

Ondernemingen met revisor - benoemingsprocedure:

In iedere onderneming waar een ondernemingsraad werd opgericht, met uitzondering van de gesubsidieerde onderwijsinstellingen, moet een bedrijfsrevisor benoemd worden. Dit betekent concreet dat 684 van de gecontroleerde ondernemingen een bedrijfsrevisor moet hebben.

In 6 ondernemingen werd evenwel nog geen revisor benoemd.

In 10 ondernemingen werd bij de benoeming de voorgeschreven procedure niet gevolgd.

	aantal controles	niet van toepassing	geen revisor benoemd	ond. met revisor	benoemingsprocedure gevolgd	benoemingsprocedure nt. gevolgd
Bestaande OR	723	66	**4**	653	644	**9**
1ste verkiezing 08	28	1	**2**	25	24	**1**
	751	67	**6**	678	668	**10**

per gewest	aantal controles	niet van toepassing	geen revisor benoemd	ond. met revisor	benoemingsprocedure gevolgd	benoemingsprocedure nt. gevolgd
Brussels gewest	130	19	**0**	111	110	**1**
Vlaams gewest	420	11	**4**	405	396	**9**
Waals gewest	201	37	**2**	162	162	**0**
	751	67	**6**	678	668	**10**

per grootte	aantal controles	niet van toepassing	geen revisor benoemd	ond. met revisor	benoemingsprocedure gevolgd	benoemingsprocedure nt. gevolgd
1 – 99	90	3	**3**	84	82	**2**
100 – 199	291	37	**2**	252	250	**2**
200 – 499	244	24	**1**	219	214	**5**
500 – 999	66	1	**0**	65	64	**1**
1000 en meer	60	2	**0**	58	58	**0**
	751	67	**6**	678	668	**10**

aanwezigheid revisor:

In de meeste ondernemingen (97,9 %) is de revisor aanwezig bij de bespreking van de jaarlijkse informatie. In 198 ondernemingen werd genoteerd dat de revisor eveneens aanwezig is op de voorbereidende vergadering waarbij hij samen met de werknemersafgevaardigden de bespreking van de jaarlijkse informatie voorbereidt.

	ond. met revisor	aanwezig voorvergadering ja		aanwezig voorvergadering neen		aanwezig OR ja		aanwezig OR neen	
Bestaande OR	653	189	*28,9%*	464	*71,1%*	639	*97,9%*	**14**	*2,1%*
1ste verkiezing 08	25	9	*36,0%*	16	*64,0%*	25	*100 %*	**0**	*0,0%*
	678	198	*29,2%*	480	*70,8%*	664	*97,9%*	**14**	*2,1%*

per gewest	ond. met revisor	aanwezig voorvergadering ja		aanwezig voorvergadering neen		aanwezig OR ja		aanwezig OR neen	
Brussels	111	49	*44,1%*	62	*55,9%*	108	*97,3%*	**3**	*2,7%*
Vlaams	405	95	*23,5%*	310	*76,5%*	397	*98,0%*	**8**	*2,0%*
Waals	162	54	*33,3%*	108	*66,7%*	159	*98,1%*	**3**	*1,9%*
	678	198	*29,2%*	480	*70,8%*	664	*97,9%*	**14**	*2,1%*

per grootte	ond. met revisor	aanwezig voorvergadering ja		aanwezig voorvergadering neen		aanwezig OR ja		aanwezig OR neen	
1 – 99	84	12	*14,3%*	72	*85,7%*	79	*94,0%*	**5**	*6,0%*
100 – 199	252	73	*29,0%*	179	*71,0%*	248	*98,4%*	**4**	*1,6%*
200 – 499	219	65	*29,7%*	154	*70,3%*	216	*98,6%*	**3**	*1,4%*
500 – 999	65	22	*33,8%*	43	*66,2%*	63	*96,9%*	**2**	*3,1%*
1000 en meer	58	26	*44,8%*	32	*55,2%*	58	*100 %*	**0**	*0,0%*
	678	198	*29,2%*	480	*70,8%*	664	*97,9%*	**14**	*2,1%*

certificeringsverslag:

De revisor heeft onder meer als taak om de economische en financiële informatie in een schriftelijk certificeringsverslag juist en volledig te verklaren.

In **12 ondernemingen** werd door de revisor **geen schriftelijk certificeringsverslag** overhandigd.

In 528 ondernemingen ontvingen de leden van de ondernemingsraad het verslag vóór de vergadering. In 129 ondernemingen gebeurde de overhandiging van het verslag tijdens de vergadering en in
9 ondernemingen ontvingen de leden van de ondernemingsraad het verslag pas **na de vergadering**.

	ond. met revisor	certificeringsverslag							
		geen verslag		voor OR		tijdens OR		na OR	
Bestaande OR	653	**12**	*1,8%*	510	*78,1%*	122	*18,7%*	**9**	*1,4%*
1ste verkiezing 08	25	**0**	*0,0%*	18	*72,0%*	7	*28,0%*	**0**	*0,0%*
	678	**12**	*1,8%*	528	*77,9%*	129	*19,0%*	**9**	*1,3%*

per gewest	ond. met revisor	certificeringsverslag							
		geen verslag		voor OR		tijdens OR		na OR	
Brussels	111	**2**	*1,8%*	71	*64,0%*	38	*34,2%*	**0**	*0,0%*
Vlaams	405	**8**	*2,0%*	348	*85,9%*	41	*10,1%*	**8**	*2,0%*
Waals	162	**2**	*1,2%*	109	*67,3%*	50	*30,9%*	**1**	*0,6%*
	678	**12**	*1,8%*	528	*77,9%*	129	*19,0%*	**9**	*1,3%*

per grootte	ond. met revisor	certificeringsverslag							
		geen verslag		voor OR		tijdens OR		na OR	
1 – 99	84	**3**	*3,6%*	62	*73,8%*	18	*21,4%*	**1**	*1,2%*
100 – 199	252	**2**	*0,8%*	196	*77,8%*	53	*21,0%*	**1**	*0,4%*
200 – 499	219	**5**	*2,3%*	171	*78,1%*	38	*17,4%*	**5**	*2,3%*
500 – 999	65	**2**	*3,1%*	54	*83,1%*	8	*12,3%*	**1**	*1,5%*
1000 en meer	58	**0**	*0,0%*	45	*77,6%*	12	*20,7%*	**1**	*1,7%*
	678	**12**	*1,8%*	528	*77,9%*	129	*19,0%*	**9**	*1,3%*

9.7. Andere opmerkingen op de werking van de ondernemingsraden

Verslagen van de ondernemingsraad: 22 dossiers

Wat de notulen van de ondernemingsraad betreft, worden door de inspecteurs vooral de volgende opmerkingen gesignaleerd:

- in enkele ondernemingen zijn de notulen slechts kort voor de vergadering van de ondernemingsraad beschikbaar (waarbij termijnen afgesproken in het huishoudelijk reglement niet worden gerespecteerd),
- in meerdere ondernemingen worden geen notulen gemaakt van de vergadering waarop de jaarlijkse economische en financiële informatie wordt besproken,
- in andere ondernemingen zijn er steeds weerkerende problemen met de goedkeuring van de notulen; zeker wanneer in de notulen de gedachtewisselingen en discussies gedetailleerd worden weergegeven, bemoeilijkt dit de goedkeuring,
- daarnaast komt het voor dat door de directie eenzijdig en zonder overleg wijzigingen worden aangebracht aan de inhoud van de notulen.

Huishoudelijk reglement: 36 dossiers

Wat het huishoudelijk reglement betreft, wordt het volgende opgemerkt:
- in 12 ondernemingen waren de besprekingen over de opstelling of aanpassing van het huishoudelijk reglement wel reeds aangevat, maar nog niet afgerond,
- in 13 ondernemingen werd nog geen reglement opgesteld,
- in enkele ondernemingen zijn de leden tevreden met de huidige werking van de ondernemingsraad en kiezen ze er in consensus bewust voor om geen huishoudelijk reglement op te stellen,
- andere ondernemingen hebben geen of sterk verouderd huishoudelijk reglement,
- daarnaast zou een zestal ondernemingen wel over een reglement beschikken, maar kon dit niet aan de inspecteur worden voorgelegd.

Andere problemen werking ondernemingsraad: 37 dossiers

Daarnaast worden in verband met de werking van de ondernemingsraad de volgende problemen of bemerkingen vanwege de werknemersafgevaardigden genoteerd:
- te weinig vergaderingen van de ondernemingsraad,
- de voorzitter van de ondernemingsraad is onvoldoende gemandateerd en onvoldoende geïnformeerd, de beslissingen worden op een hoger internationaal niveau genomen, waardoor de afgevaardigden in de ondernemingsraad geen volwaardige gesprekspartner hebben,
- taalwetgeving wordt niet gerespecteerd: vele documenten opgesteld in het Engels of voorzitter is de taal niet machtig,
- bepaalde punten van de dagorde blijven (onnodig) aanslepen, zoals bijvoorbeeld de goedkeuring van een arbeidsreglement,
- aan de vergaderingen worden onvoldoende tijd besteed, waardoor de dagorde niet kan worden afgewerkt (de ondernemingsraad wordt door de werkgever als “een verplicht nummer” of “een noodzakelijk kwaad” beschouwd),
- de dagorde en uitnodigingen worden laattijdig verstuurd en niet volgens de afspraken hierover in het huishoudelijk reglement,
- meningsverschil over “de nodige tijd en middelen” waarover de leden moeten beschikken om hun mandaat uit te oefenen; secretaris is verplicht om de notulen in zijn vrije tijd op te maken,
- een algemeen ongenoegen over het sociaal overleg dat moeizaam verloopt en niet ernstig wordt genomen.

9.8. Klachten

In 2010 ontving de cel Bedrijfsorganisatie **37 klachten**. De inhoud van deze klachten kan als volgt samengevat worden:

Klachten m.b.t. de economische en financiële informatie

JAARLIJKSE INFORMATIE

Inhoud:
- wedden van het directiepersoneel niet uitgesplitst (4 klachten)
- informatie over programma en toekomstverwachtingen onvoldoende uitgewerkt
- werknemersafgevaardigden wensen meer informatie over de onderaannemers waarop beroep werd gedaan en een verdere uitsplitsing van de rekening 61 (diensten en diverse goederen)
- geconsolideerde jaarrekening werd niet medegedeeld

Termijnen:
- de bespreking vond plaats na de algemene vergadering der aandeelhouders (6 klachten)
- de documenten werden te laat overhandigd

Bespreking:
- de informatie werd onvoldoende toegelicht en aan de bespreking werd onvoldoende tijd besteed

PERIODIEKE INFORMATIE
- ondernemingsraad ontvangt geen periodieke informatie
- of geen schriftelijke periodieke informatie
- inhoud: de periodieke informatie is onvoldoende (zonder financiële gegevens)

OCCASIONELE INFORMATIE
- ondernemingsraad werd niet geïnformeerd over de sluiting van een vestiging (betrof sluiting zonder ontslagen)

ANDERE
- de volledige informatie wordt als vertrouwelijk bestempeld
- weigering om een deskundige van de vakbond te laten deelnemen aan de bespreking van de jaarlijkse informatie (werd uiteindelijk toch toegestaan)

Klachten m.b.t. de verslag van de ondernemingsraad

- werkgever wil zijn versie van de notulen doordrukken
- verslagen van de ondernemingsraad worden niet goedgekeurd
- verslagen werd niet uitgehangen zoals voorzien in het huishoudelijk reglement

Klachten m.b.t. de samenstelling van de ondernemingsraad

- klacht over de samenstelling van de ondernemingsraad (langs werknemerszijde) na structuurwijziging
- de voorzitter van de ondernemingsraad is onvoldoende gemandateerd en onvoldoende op de hoogte van de gang van zaken in de onderneming
- sommige personen van de werkgeversdelegatie staan niet vermeld om de lijst met leidinggevende functies

Andere klachten m.b.t. de werking van de ondernemingsraad

- geen maandelijkse vergadering of slechts enkele vergaderingen per jaar (2 klachten)
- vergaderingen worden veelvuldig en zonder geldige reden uitgesteld
- geen aparte ondernemingsraad opgericht in onderneming tussen 50 en 100 werknemers die na één van de vorige verkiezingen wel een ondernemingsraad had
- de secretaris beschikt over onvoldoende tijd en middelen om de notulen op te maken
- de effectieve leden van de ondernemingsraad worden niet vrijgemaakt om deel te nemen aan de vergaderingen van de ondernemingsraad en kregen onvoldoende tijd en middelen om hun mandaat uit te oefenen
- taalgebruik: documenten met financiële informatie in het Engels
- toepassing CAO 9, artikel 3 en 10: ondernemingsraad werd niet vooraf ingelicht over maatregelen die de arbeidsorganisatie wijzigen
- procedure voor benoeming revisor niet gerespecteerd: revisor werd benoemd zonder tussenkomst van de ondernemingsraad
- algemeen geformuleerde klachten over de werking van de ondernemingsraad en een moeilijk of “ondermaats” sociaal overleg.

9.9. Opvolging van dossiers

Wanneer bij de controle inbreuken op de reglementering worden vastgesteld, wordt er in eerste instantie een brief verstuurd aan de voorzitter en de secretaris van de ondernemingsraad, waarbij de onderneming wordt aangemaand om de ontbrekende inlichtingen aan de ondernemingsraad binnen een afgesproken termijn te overhandigen.

Meestal wordt gevraagd om de ontbrekende inlichtingen en/of het verslag van de vergadering waarop deze inlichtingen worden besproken aan de dienst toe te sturen binnen een termijn van maximaal drie maanden. Bij ernstige tekortkomingen in de informatie wordt zo nodig een nieuwe controle ter plaatse uitgevoerd.

Per trimester wordt een lijst opgemaakt van de ondernemingen die zich nog niet in orde hebben gesteld.

Wanneer dit eerste schrijven zonder gevolg blijft, wordt een schriftelijke herinnering aan de onderneming verstuurd.

De overgrote meerderheid van de onderneming hebben zich binnen één of een bijkomende termijn in orde gesteld. De andere dossiers worden verder door de bevoegde inspecteur opgevolgd

9.10. Ondernemingsraden: algemene controleresultaten

Dit hoofdstuk heeft een overzicht van de vaststellingen tijdens alle 803 uitgevoerde controles (inclusief klachten, bijwonen van vergaderingen en verzoeken tot tussenkomst).

Hierbij wordt de werking van de ondernemingsraad in al zijn aspecten geëvalueerd:

- ontvingen de leden van de ondernemingsraad de voorgeschreven informatie binnen de voorziene termijnen? (hoofdstuk 9.5)
- werd de bedrijfsrevisor benoemd volgens de voorziene procedure, werd het certificeringsverslag tijdig overhandigd en gaf de revisor voldoende toelichting bij de informatie? (hoofdstuk 9.6.)
- werden de andere bevoegdheden van de ondernemingsraad nageleefd?
- verliep de werking van de ondernemingsraad zoals voorgeschreven (maandelijkse vergaderingen, verslaggeving, samenstelling, bestaan van een huishoudelijk reglement, enz. …)?

Evolutie controleresultaten van 2006 tot 2010

	in orde		niet in orde		aantal controles
2006	848	*60,4%*	**555**	*39,6%*	1403
2007	723	*56,3%*	**562**	*43,7%*	1285
2008	741	*61,3%*	**468**	*38,7%*	1209
2009	509	*54,9%*	**418**	*45,1%*	927
2010	524	*65,3%*	**279**	*34,7%*	803

Controleresultaten 2010

	opmerkingen						controleresultaten				
	KB 1973		revisor		werking		in orde		opmerkingen		controles
Bestaande	165	*21,4%*	41	*5,3%*	118	*15,3%*	508	*66,0%*	**262**	*34,0%*	770
nieuwe OR	12	*36,4%*	3	*9,1%*	8	*24,2%*	16	*48,5%*	**17**	*51,5%*	33
	177	*22,0%*	44	*5,5%*	126	*15,7%*	524	*65,3%*	**279**	*34,7%*	803

per gewest	opmerkingen						controleresultaten				
	KB 1973		revisor		werking		in orde		opmerkingen		controles
Brussels	35	*24,3%*	35	*3,5%*	35	*24,3%*	86	*59,7%*	**58**	*40,3%*	144
Vlaams	107	*24,4%*	107	*7,3%*	107	*13,2%*	279	*63,7%*	**159**	*36,3%*	438
Waals	35	*15,8%*	35	*3,2%*	35	*14,9%*	159	*71,9%*	**62**	*28,1%*	221
	177	*22,0%*	44	*5,5%*	126	*15,7%*	524	*65,3%*	**279**	*34,7%*	803

per grootte	opmerkingen						controleresultaten				
	KB 1973		revisor		werking		in orde		opmerkingen		controles
1 – 99	18	*18,2%*	11	*11,1%*	23	*23,2%*	59	*59,6%*	**40**	*40,4%*	99
100 – 199	82	*26,6%*	10	*3,2%*	43	*14,0%*	196	*63,6%*	**112**	*36,4%*	308
200 – 499	56	*21,7%*	16	*6,2%*	39	*15,1%*	173	*67,1%*	**85**	*32,9%*	258
500 – 999	10	*14,7%*	6	*8,8%*	8	*11,8%*	48	*70,6%*	**20**	*29,4%*	68
1000 en <	11	*15,7%*	1	*1,4%*	13	*18,6%*	48	*68,6%*	**22**	*31,4%*	70
	177	*22,0%*	44	*5,5%*	126	*15,7%*	524	*65,3%*	**279**	*34,7%*	803

In 524 of 65,3% van de gecontroleerde ondernemingen waren er geen opmerkingen op werking van de ondernemingsraad.

In 279 ondernemingen (of 34,7%) werden één of meerdere tekortkomingen vastgesteld:

- 177 ondernemingen waarbij KB van 27 november 1973 niet volledig correct werd toegepast
  - in 122 ondernemingen werd enkel de informatie niet correct gegeven
  - in 55 dossiers waren er ook nog andere opmerkingen op het optreden van de revisor of de werking van de ondernemingsraad
- in 102 ondernemingen werd de informatie correct gegeven, maar waren er opmerkingen op de werking van de ondernemingsraden, het optreden van de revisor of het respecteren van de ander bevoegdheden van de ondernemingsraad.

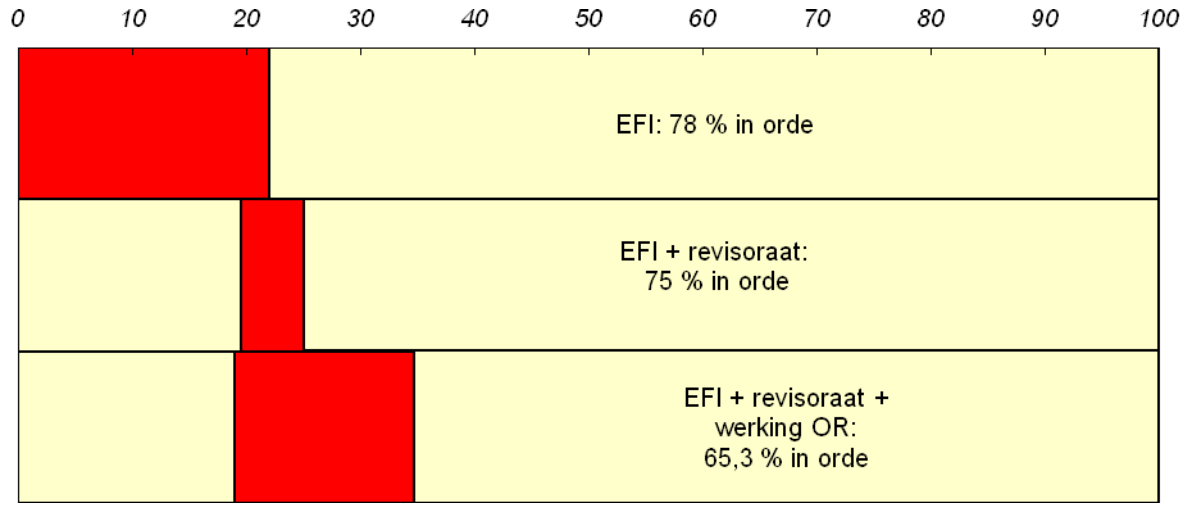

9.11. Aanvullende bevoegdheden CPBW

Door de wet van 23 april 2008 worden in ondernemingen waar geen ondernemingsraad werd opgericht een aantal bijkomende informatie- en raadplegingsbevoegdheden toegekend aan het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk. Bij ontstentenis van een ondernemingsraad moet de werkgever aan het comité economische en financiële informatie bezorgen. Deze informatie bestaat uit een basisinformatie en een jaarlijkse informatie. De inhoud werd vastgelegd in de artikelen 65bis tot 65novies van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

De basisinformatie moet overhandigd worden binnen de twee maanden na de sociale verkiezingen en bevat inlichtingen over:

1. het statuut van de onderneming,
2. de concurrentiepositie van de onderneming op de markt,
3. de productie en de productiviteit,
4. het programma en de algemene toekomstverwachtingen van de onderneming.

Bij de jaarlijkse economische en financiële informatie moet de volgende informatie aan de leden van het CPBW verstrekt worden:

1. de jaarrekening (balans, resultatenrekening, toelichting en sociale balans),
2. het verslag van de raad van bestuur,
3. het commissarisverslag.

In 2010 werden door de cel bedrijfsorganisatie **426 controles** uitgevoerd op de toepassing van de artikelen 65bis tot 65 novies van de welzijnswet.

Overzicht controleresultaten CPBW 2010 (426 controles)

✳	120	**geen EFI (28%)**								
✳	44	**basisinfo** geen jaarinfo	➢	19	basisinfo mondeling	→	10	beperkte info		
						→	9	alle punten besproken		
			➢	25	basisinfo schriftelijk	→	4	info onvolledig		
						→	21	basisinfo in orde		
✳	35	geen basis- wel **jaarinfo**	➢	7	jaarinfo onvolledig					
			➢	28	jaarinfo in orde					
✳	227	**basis**- en **jaarinfo**	➢	41	basisinfo mondeling	→	5	beperkte basisinfo	✓	5 jaarinfo volledig
						→	36	alle ptn besproken	✓	36 jaarinfo volledig
			➢	186	basisinfo schriftelijk	→	15	basisinfo onvolledig	✓	15 jaarinfo volledig
						→	171	basisinfo in orde	✓	6 jaarinfo onvolledig
									✓	**165 (39%) voldoende schriftelijke basis- en jaarinfo**

Controleresultaten 2009 (285 controles)

✳	**92**	**geen EFI (32%)**								
✳	43	**basisinfo** geen jaarinfo	➢	22	basisinfo mondeling	→	12	beperkte info		
						→	10	alle punten besproken		
			➢	21	basisinfo schriftelijk	→	11	info onvolledig		
						→	10	basisinfo in orde		
✳	8	geen basis- wel **jaarinfo**	➢	4	jaarinfo onvolledig					
			➢	4	jaarinfo in orde					
✳	142	**basis**- en **jaarinfo**	➢	33	basisinfo mondeling	→	13	beperkte basisinfo	✓	3 jaarinfo onvolledig
									✓	10 jaarinfo volledig
							20	alle ptn besproken		3 jaarinfo onvolledig
										17 jaarinfo volledig
			➢	109	basisinfo schriftelijk	→	16	basisinfo onvolledig	✓	4 jaarinfo onvolledig
									✓	12 jaarinfo volledig
						→	93	basisinfo in orde	✓	2 jaarinfo onvolledig
									✓	**91 (32%) voldoende schriftelijke basis- en jaarinfo**

GEEN INFORMATIE

In 120 ondernemingen werd op het ogenblik van de controle nog geen enkele economische en financiële informatie aan de afgevaardigden in het CPBW meegedeeld.

BASISINFORMATIE

In 271 ondernemingen werd de basisinformatie wel op het CPBW besproken.

In 60 ondernemingen gebeurde de bespreking van de basisinformatie echter uitsluitend mondeling.

Hoewel in de wet van 23 april 2008 niet uitdrukkelijk is voorzien dat de basisinformatie moet opgenomen worden in een geschreven verslag en een aantal specifieke documenten (zoals in het KB van 27 november 1973), dringt de inspectie er bij de werkgevers toch op aan om een schriftelijke basisinformatie te overhandigen.

In 271 ondernemingen werd wel een schriftelijke basisinformatie opgemaakt.

- in 211 dossiers werd de inhoud van deze basisinformatie als voldoende beschouwd.
- in 19 ondernemingen werd de werkgever aangemaand om de basisinformatie verder te vervolledigen; hierbij ontbraken vooral de volgende elementen van de basisinformatie (in afnemende volgorde):
    - evolutie van de kost- en verkoopprijzen
    - informatie over productiviteit
    - de marktpositie
    - statuten
    - naam concurrenten
    - concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden
    - omzet over 5 jaar
    - financieringsmiddelen
    - afzetgebieden
    - belangrijke overeenkomsten en akkoordencommercialisering
    - productie over 5 jaar.

JAARLIJKSE INFORMATIE

In 262 ondernemingen werd de jaarlijkse informatie op een vergadering van het CPBW besproken.

- in 249 ondernemingen ontvingen de leden van het CPBW de voorgeschreven informatie (de jaarrekening en het jaaroverzicht),
- in 13 ondernemingen was deze informatie onvolledig.

In tegenstelling met de informatieverplichting in de ondernemingsraden, wordt door de wet van april 2008 niet voorzien dat de basisinformatie jaarlijks wordt bijgewerkt. Bij de controles werd vastgesteld dat de basisinformatie in 194 ondernemingen werd bijgewerkt, terwijl in 68 ondernemingen de basisinformatie niet werd hernomen.

BASIS- EN JAARLIJKSE INFORMATIE

In 165 ondernemingen (**of 39%**) werd zowel de basis- als de jaarlijkse informatie als voldoende beschouwd.

Aantal ondernemingsraden eind 2010

	Omschrijving NACE-BEL 2008		Alle OR		Bestaand + 100		Bestaand 50-100		Nieuwe OR	
Sector 1	01	Teelt van gewassen, veeteelt, jacht	**17**	7	**13**	5	**4**	2		
	02 03 05 06 07	Bosbouw en de exploitatie van bossen Visserij en aquacultuur Winning van steenkool en bruinkool Winning van aardolie en aardgas Winning van metaalertsen								
	08	Overige winning van delfstoffen		10		8		2		
	09	Ondersteunende activiteiten i.v.m. mijnbouw								
Sector 2	10	Vervaardiging van voedingsmiddelen	**201**	170	**170**	143	**14**	12	**17**	15
	11	Vervaardiging van dranken		26		22		2		3
	12	Vervaardiging van tabaksproducten		5		5				
Sector 3	13	Vervaardiging van textiel	**85**	69	**63**	51	**16**	12	**6**	6
	14	Vervaardiging van kleding		13		10		3		
	15	Vervaardiging van leer en van producten van leer		3		2		1		
Sector 4	16	Houtindustrie en vervaardiging artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (exclusief meubelen)	**21**		**15**		**4**		**2**	
Sector 5	17	Vervaardiging van papier en papierwaren	**79**	40	**67**	36	**8**	3	**4**	1
	18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media		39		31		5		3
Sector 6	19	Vervaardiging cokes en geraffineerde aardolieproducten	**148**	8	**132**	7	**6**		**10**	1
	20	Vervaardiging van chemische producten		113		100		6		7
	21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten		27		25				2
Sector 7	22	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	**79**		**59**		**12**		**8**	
Sector 8	23	Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten	**75**		**60**		**10**		**5**	
Sector 9	24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	**60**		**51**		**4**		**5**	
Sector 10	25	Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	**96**		**73**		**12**		**11**	
Sector 11	26	Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	**145**	35	**118**	27	**10**	2	**17**	6
	27	Vervaardiging van elektrische apparatuur		41		35		1		5
	28	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.		69		56		7		6
Sector 12	29	Vervaardiging en assemblage motorvoertuigen, aanhangwagens, opleggers	**66**	58	**57**	52	**5**	3	**4**	3
	30	Vervaardiging van andere transportmiddelen		8		5		2		1
Sector 13	31	Vervaardiging van meubelen	**58**	26	**44**	20	**10**	5	**4**	1
	32	Overige industrie		13		9		3		1
	33	Reparatie en installatie van machines en apparaten		19		15		2		2
Sector 14	35	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	**84**	18	**68**	14	**4**		**12**	4
	36	Winning, behandeling en distributie van water								
	37	Afvalwaterafvoer		2		2				
	38	Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning		14		13				1
	39	Sanering en ander afvalbeheer		1		1				
	41	Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten		1		1				
	42	Weg- en waterbouw		10		7		1		2
	43	Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden		38		30		3		5
Sector 15	45	Groot- en detailhandel en onderhoud van motorvoertuigen en motorfietsen	**417**	48	**313**	32	**34**	9	**70**	7
	46	Groothandel en handelsbemiddeling, uitgez. handel in motorvoertuigen en motorfietsen		233		170		23		40
	47	Detailhandel, uitgez. handel in auto's en motorfietsen		136		111		2		23

Sector 16	49	Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	**188**	78	**131**	57	**11**	7	**46**	14
	50	Vervoer over water		2		1		1		
	51	Luchtvaart		6		5				1
	52	Opslag en vervoerondersteunende activiteiten		96		62		3		31
	53	Posterijen en koeriers		6		6				
Sector 17	55	Verschaffen van accommodatie	**56**	36	**40**	24	**5**	4	**11**	8
	56	Eet- en drinkgelegenheden		20		16		1		3
Sector 18	58	Uitgeverijen	**92**	17	**69**	13	**5**	2	**18**	2
	59	Productie films, video- en televisieprogramma's, geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen		5		4		1		
	60	Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's		4		3		1		
	61	Telecommunicatie		15		13				2
	62	Ontwerpen en programmeren van computer-programma's, computerconsultancy-activiteiten		43		30		1		12
	63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie		8		6				2
Sector 19	64	Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	**102**	51	**89**	44	**4**		**9**	7
	65	Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen		35		33		2		
	66	Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen		16		12		2		2
Sector 20	68	Exploitatie van en handel in onroerend goed	**209**	4	**157**	3	**13**		**39**	1
	69	Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening		7		6				1
	70	Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer		21		17				4
	71	Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen		35		25		5		5
	72	Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied		15		13		2		
	73	Reclamewezen en marktonderzoek		6		6				
	74	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten		2		1		1		
	75	Veterinaire diensten		3		3				
	77	Verhuur en lease		12		7		1		4
	78	Terbeschikkingstelling van personeel		15		10				5
	79	Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten		7		5		1		1
	80	Beveiligings- en opsporingsdiensten		9		8				1
	81	Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging		45		37		1		7
	82	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten		28		16		2		10
Sector 21	84	Openbaar bestuur, verplichte sociale verzekeringen	**52**		**46**		**1**		**5**	
Sector 22	85	Onderwijs	**272**		**243**		**9**		**20**	
Sector 23	86	Menselijke gezondheidszorg	**504**	186	**414**	169	**11**	3	**79**	14
	87	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting		158		125		4		29
	88	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting		160		120		4		36
Sector 24	90	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	**81**	6	**60**	5	**7**	1	**14**	
	91	Bibliotheken, archieven, musea, culturele activiteiten		3		3				
	92	Loterijen en kansspelen		8		5		2		1
	93	Sport, ontspanning en recreatie		6		4				2
	94	Verenigingen		38		26		1		11
	95	Reparatie van computers en consumentenartikelen		5		5				
	96	Overige persoonlijke diensten		15		12		3		1
			3187		**2552**		**219**		**416**	

2010:	***aantal controleopdrachten***					***controleresultaten (algemeen)***			
	aantal controles	*in % op aantal OR*	bestaande OR	1ste soc. verkiez. 2008	aantal OR 31/12/2009	in orde		opmerkingen	
sector 1	**3**	*17,6%*	3	0	17	3	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 2	**56**	*27,9%*	55	1	201	41	*73,2%*	**15**	*26,8%*
sector 3	**23**	*27,1%*	22	1	85	15	*65,2%*	**8**	*34,8%*
sector 4	**4**	*19,0%*	4	0	21	2	*50,0%*	**2**	*50,0%*
sector 5	**10**	*12,7%*	10	0	79	9	*90,0%*	**1**	*10,0%*
sector 6	**30**	*20,3%*	30	0	148	20	*66,7%*	**10**	*33,3%*
sector 7	**14**	*17,7%*	13	1	79	9	*64,3%*	**5**	*35,7%*
sector 8	**26**	*34,7%*	26	0	75	22	*84,6%*	**4**	*15,4%*
sector 9	**19**	*31,7%*	19	0	60	12	*63,2%*	**7**	*36,8%*
sector 10	**24**	*25,0%*	23	1	96	12	*50,0%*	**12**	*50,0%*
sector 11	**39**	*26,9%*	39	0	145	27	*69,2%*	**12**	*30,8%*
sector 12	**20**	*30,3%*	20	0	66	13	*65,0%*	**7**	*35,0%*
sector 13	**11**	*19,0%*	11	0	58	5	*45,5%*	**6**	*54,5%*
sector 14	**27**	*32,1%*	24	3	84	17	*63,0%*	**10**	*37,0%*
sector 15	**111**	*26,6%*	107	4	417	66	*59,5%*	**45**	*40,5%*
sector 16	**49**	*26,1%*	45	4	188	29	*59,2%*	**20**	*40,8%*
sector 17	**15**	*26,8%*	14	1	56	6	*40,0%*	**9**	*60,0%*
sector 18	**22**	*23,9%*	20	2	92	10	*45,5%*	**12**	*54,5%*
sector 19	**29**	*28,4%*	29	0	102	22	*75,9%*	**7**	*24,1%*
sector 20	**53**	*25,4%*	48	5	209	33	*62,3%*	**20**	*37,7%*
sector 21	**13**	*25,0%*	13	0	52	8	*61,5%*	**5**	*38,5%*
sector 22	**73**	*26,8%*	72	1	272	48	*65,8%*	**25**	*34,2%*
sector 23	**112**	*22,2%*	104	8	504	83	*74,1%*	**29**	*25,9%*
sector 24	**20**	*24,7%*	19	1	81	12	*60,0%*	**8**	*40,0%*
	803	*25,2%*	770	33	3187	524	*65,3%*	**279**	*34,7%*

Toepassing KB 27 november 1973: algemeen

	aantal controles	opmerkingen		in orde	
sector 1	2	**0**	*0,0%*	2	*100 %*
sector 2	52	**12**	*23,1%*	40	*76,9%*
sector 3	23	**6**	*26,1%*	17	*73,9%*
sector 4	4	**0**	*0,0%*	4	*100 %*
sector 5	10	**1**	*10,0%*	9	*90,0%*
sector 6	25	**3**	*12,0%*	22	*88,0%*
sector 7	14	**4**	*28,6%*	10	*71,4%*
sector 8	26	**2**	*7,7%*	24	*92,3%*
sector 9	18	**3**	*16,7%*	15	*83,3%*
sector 10	22	**7**	*31,8%*	15	*68,2%*
sector 11	37	**7**	*18,9%*	30	*81,1%*
sector 12	18	**4**	*22,2%*	14	*77,8%*
sector 13	11	**4**	*36,4%*	7	*63,6%*
sector 14	25	**5**	*20,0%*	20	*80,0%*
sector 15	100	**30**	*30,0%*	70	*70,0%*
sector 16	44	**12**	*27,3%*	32	*72,7%*
sector 17	14	**8**	*57,1%*	6	*42,9%*
sector 18	21	**6**	*28,6%*	15	*71,4%*
sector 19	26	**3**	*11,5%*	23	*88,5%*
sector 20	49	**12**	*24,5%*	37	*75,5%*
sector 21	13	**5**	*38,5%*	8	*61,5%*
sector 22	71	**23**	*32,4%*	48	*67,6%*
sector 23	106	**17**	*16,0%*	89	*84,0%*
sector 24	20	**3**	*15,0%*	17	*85,0%*
	751	**177**	*23,6%*	574	*76,4%*

Basisinformatie

	aantal controles	geen info		INHOUD				VORMVEREISTEN			
				in orde		niet in orde		in orde		niet in orde	
sector 1	2	**0**	*0,0%*	2	*100 %*	**0**	*0,0%*	2	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 2	51	**0**	*0,0%*	49	*96,1%*	**2**	*3,9%*	50	*98,0%*	**1**	*2,0%*
sector 3	23	**0**	*0,0%*	21	*91,3%*	**2**	*8,7%*	23	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 4	4	**0**	*0,0%*	4	*100 %*	**0**	*0,0%*	4	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 5	10	**0**	*0,0%*	10	*100 %*	**0**	*0,0%*	10	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 6	25	**0**	*0,0%*	25	*100 %*	**0**	*0,0%*	25	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 7	14	**3**	*21,4%*	11	*78,6%*	**0**	*0,0%*	11	*78,6%*	**0**	*0,0%*
sector 8	26	**0**	*0,0%*	25	*96,2%*	**1**	*3,8%*	26	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 9	18	**0**	*0,0%*	17	*94,4%*	**1**	*5,6%*	16	*88,9%*	**2**	*11,1%*
sector 10	22	**0**	*0,0%*	20	*90,9%*	**2**	*9,1%*	22	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 11	37	**0**	*0,0%*	36	*97,3%*	**1**	*2,7%*	35	*94,6%*	**2**	*5,4%*
sector 12	18	**1**	*5,6%*	16	*88,9%*	**1**	*564%*	17	*94,4%*	**0**	*0,0%*
sector 13	11	**0**	*0,0%*	10	*90,9%*	**1**	*9,1%*	10	*90,9%*	**1**	*9,1%*
sector 14	25	**1**	*4,0%*	24	*96,0%*	**0**	*0,0%*	24	*96,0%*	**0**	*0,0%*
sector 15	100	**1**	*1,0%*	96	*96,0%*	**3**	*3,0%*	91	*91,0%*	**8**	*8,0%*
sector 16	44	**0**	*0,0%*	38	*86,4%*	**6**	*13,6%*	43	*97,7%*	**1**	*2,3%*
sector 17	14	**0**	*0,0%*	11	*78,6%*	**3**	*21,4%*	12	*87,7%*	**2**	*14,3%*
sector 18	21	**0**	*0,0%*	21	*100 %*	**0**	*0,0%*	19	*90,5%*	**2**	*9,5%*
sector 19	26	**0**	*0,0%*	26	*100 %*	**0**	*0,0%*	26	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 20	49	**1**	*2,0%*	47	*95,9%*	**1**	*2,0%*	45	*91,8%*	**3**	*6,1%*
sector 21	13	**0**	*0,0%*	13	*100 %*	**0**	*0,0%*	10	*76,9%*	**3**	*23,1%*
sector 22	71	**2**	*2,8%*	68	*95,8%*	**1**	*1,4%*	56	*79,9%*	**13**	*18,3%*
sector 23	104	**2**	*1,9%*	101	*97,1%*	**1**	*1,0%*	98	*94,2%*	**4**	*3,8%*
sector 24	20	**0**	*0,0%*	19	*95,0%*	**1**	*5,0%*	19	*95,0%*	**1**	*5,0%*
	748	**11**	*1,5%*	710	*94,9%*	**27**	*3,6%*	694	*92,8%*	**43**	*5,7%*

Jaarlijkse informatie

	aantal controles	geen info		INHOUD				VORMVEREISTEN			
				in orde		niet in orde		in orde		niet in orde	
sector 1	2	**0**	*0,0%*	2	*100 %*	**0**	*0,0%*	2	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 2	52	**0**	*0,0%*	46	*88,5%*	**6**	*11,5*	51	*98,1%*	**1**	*1,9%*
sector 3	23	**0**	*0,0%*	20	*87,0%*	**3**	*13,0%*	20	*87,0%*	**3**	*13,0%*
sector 4	4	**0**	*0,0%*	4	*100 %*	**0**	*0,0%*	4	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 5	10	**0**	*0,0%*	9	*90,0%*	**1**	*10,0%*	9	*90,0%*	**1**	*10,0%*
sector 6	25	**1**	*4,0%*	23	*92,0%*	**1**	*4,0%*	24	*96,0%*	**0**	*0,0%*
sector 7	14	**1**	*7,1%*	11	*78,6%*	**2**	*14,3%*	10	*71,4%*	**3**	*21,4%*
sector 8	26	**0**	*0,0%*	25	*96,2%*	**1**	*3,8%*	24	*92,3%*	**2**	*7,7%*
sector 9	18	**0**	*0,0%*	17	*94,4%*	**1**	*5,6%*	17	*94,4%*	**1**	*5,6%*
sector 10	22	**0**	*0,0%*	17	*77,3%*	**5**	*22,7%*	20	*90,9%*	**2**	*9,1%*
sector 11	37	**0**	*0,0%*	35	*94,6%*	**2**	*5,4%*	35	*94,6%*	**2**	*5,4%*
sector 12	18	**0**	*0,0%*	16	*88,9%*	**2**	*11,1%*	17	*94,4%*	**1**	*5,6%*
sector 13	11	**0**	*0,0%*	9	*82,8%*	**2**	*18,2%*	10	*90,9%*	**1**	*9,1%*
sector 14	25	**1**	*4,0%*	24	*96,0%*	**0**	*0,0%*	24	*96,0%*	**0**	*0,0%*
sector 15	100	**0**	*0,0%*	92	*92,0%*	**8**	*8,0%*	88	*88,0%*	**12**	*12,0%*
sector 16	44	**0**	*0,0%*	37	*84,1%*	**7**	*15,9%*	39	*86,6%*	**5**	*11,4%*
sector 17	14	**0**	*0,0%*	10	*71,4%*	**4**	*28,6%*	10	*71,4%*	**4**	*28,6%*
sector 18	21	**0**	*0,0%*	20	*95,2%*	**1**	*4,8%*	21	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 19	26	**0**	*0,0%*	25	*96,2%*	**1**	*3,8%*	25	*96,2%*	**1**	*3,8%*
sector 20	49	**0**	*0,0%*	45	*91,8%*	**4**	*8,2%*	46	*93,9%*	**3**	*6,1%*
sector 21	13	**0**	*0,0%*	13	*100 %*	**0**	*0,0%*	12	*92,3%*	**1**	*7,7%*
sector 22	71	**3**	*4,2%*	59	*83,1%*	**9**	*12,7%*	60	*84,5%*	**8**	*11,3%*
sector 23	106	**0**	*0,0%*	100	*94,3%*	**6**	*5,7%*	100	*94,3%*	**6**	*5,7%*
sector 24	20	**0**	*0,0%*	18	*90,0%*	**2**	*10,0%*	19	*95,0%*	**1**	*5,0%*
	751	**6**	*0,8%*	677	*90,1%*	**68**	*9,1%*	687	*91,5%*	**58**	*7,7%*

Periodieke informatie

	aantal controles	geen info		INHOUD				VORMVEREISTEN			
				in orde		niet in orde		in orde		niet in orde	
sector 1	2	**0**	*0,0%*	2	*100 %*	**0**	*0,0%*	2	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 2	52	**1**	*1,9%*	48	*92,3%*	**3**	*5,8%*	51	*98,1%*	**0**	*0,0%*
sector 3	23	**0**	*0,0%*	22	*95,7%*	**1**	*4,3%*	22	*95,7%*	**1**	*4,3%*
sector 4	4	**0**	*0,0%*	4	*100 %*	**0**	*0,0%*	4	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 5	10	**0**	*0,0%*	10	*100 %*	**0**	*0,0%*	10	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 6	25	**0**	*0,0%*	24	*96,0%*	**1**	*4,0%*	25	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 7	14	**2**	*14,3%*	12	*85,7%*	**0**	*0,0%*	12	*85,7%*	**0**	*0,0%*
sector 8	26	**1**	*3,8%*	25	*96,2%*	**0**	*0,0%*	25	*96,2%*	**0**	*0,0%*
sector 9	18	**0**	*0,0%*	18	*100 %*	**0**	*0,0%*	18	*100 %*	**0**	*0,0%*
sector 10	22	**1**	*4,5%*	21	*95,5%*	**0**	*0,0%*	19	*86,4%*	**2**	*9,1%*
sector 11	37	**1**	*2,7%*	34	*91,9%*	**2**	*5,4%*	36	*97,3%*	**0**	*0,0%*
sector 12	18	**0**	*0,0%*	16	*88,9%*	**2**	*11,1%*	17	*94,4%*	**1**	*5,6%*
sector 13	11	**1**	*9,1%*	8	*72,7%*	**2**	*18,2%*	10	*90,9%*	**0**	*0,0%*
sector 14	25	**0**	*0,0%*	22	*88,0%*	**3**	*12,0%*	23	*92,0%*	**2**	*8,0%*
sector 15	100	**5**	*5,0%*	87	*87,0%*	**8**	*8,0%*	90	*90,0%*	**5**	*5,0%*
sector 16	44	**2**	*4,5%*	37	*84,1%*	**5**	*11,4%*	39	*88,6%*	**3**	*6,8%*
sector 17	14	**3**	*21,4%*	10	*71,4%*	**1**	*7,1%*	11	*78,6%*	**0**	*0,0%*
sector 18	21	**0**	*0,0%*	21	*100.%*	**0**	*0,0%*	18	*85,7%*	**3**	*14,3%*
sector 19	26	**0**	*0,0%*	26	*100 %*	**0**	*0,0%*	25	*96,2%*	**1**	*3,8%*
sector 20	49	**4**	*8,2%*	43	*87,8%*	**2**	*4,1%*	44	*89,8%*	**1**	*2,0%*
sector 21	13	**2**	*15,4%*	10	*76,9%*	**1**	*7,7%*	10	*76,9%*	**1**	*1,7%*
sector 22	71	**6**	*8,5%*	64	*90,1%*	**1**	*1,4%*	63	*88,7%*	**2**	*2,8%*
sector 23	106	**3**	*282%*	100	*94,3%*	**3**	*2,8%*	100	*94,3%*	**3**	*2,8%*
sector 24	20	**0**	*0,0%*	19	*95,0%*	**1**	*5,0%*	20	*100 %*	**0**	*0,0%*
	751	**32**	*4,3%*	683	*90,9%*	**36**	*4,8%*	694	*92,4%*	**25**	*3,3%*

Revisor – benoemingsprocedure

	aantal controles	niet van toepassing	geen revisor benoemd	ond. met revisor	benoemingsprocedure	
					gevolgd	nt. gevolgd
sector 1	2	0	**0**	2	2	0
sector 2	52	0	**0**	52	52	0
sector 3	23	0	**0**	23	23	0
sector 4	4	0	**0**	4	4	0
sector 5	10	0	**0**	10	10	0
sector 6	25	0	**0**	25	25	0
sector 7	14	0	**1**	13	13	0
sector 8	26	0	**0**	26	26	0
sector 9	18	0	**0**	18	18	0
sector 10	22	0	**0**	22	22	0
sector 11	37	0	**0**	37	37	0
sector 12	18	0	**1**	17	16	1
sector 13	11	0	**0**	11	11	0
sector 14	25	0	**1**	24	24	0
sector 15	100	0	**1**	99	96	3
sector 16	44	0	**0**	44	42	2
sector 17	14	0	**0**	14	13	1
sector 18	21	0	**0**	21	21	0
sector 19	26	0	**0**	26	26	0
sector 20	49	0	**0**	49	48	1
sector 21	13	0	**0**	13	13	0
sector 22	71	67	**0**	4	4	0
sector 23	106	0	**1**	105	103	2
sector 24	20	0	**1**	19	19	0
	751	67	**6**	678	668	10

Revisor		***Aanwezigheid***								***certificeringsverslag***							
	ond. met revisor	op voorvergadering ja		neen		aanwezig op OR ? ja		neen		geen verslag		overhandiging vóór OR		tijdens OR		na OR	
sector 1	2	1	*50,0%*	7	*50,0%*	2	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	2	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*
sector 2	52	13	*25,0%*	39	*75,0%*	52	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	42	*80,8%*	10	*19,2%*	0	*0,0%*
sector 3	23	12	*52,2%*	11	*47,8%*	23	*100 %*	0	*0,0%*	1	*4,3%*	18	*78,3%*	4	*17,4%*	0	*0,0%*
sector 4	4	2	*50,0%*	2	*50,0%*	3	*75,0%*	1	*25,0%*	1	*25,0%*	3	*75,0%*	0	*0,0%*	0	*0,0%*
sector 5	10	1	*10,0%*	9	*90,0%*	10	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	6	*60,0%*	4	*40,0%*	0	*0,0%*
sector 6	25	10	*40,0%*	15	*60,0%*	25	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	22	*88,0%*	3	*12,0%*	0	*0,0%*
sector 7	13	3	*23,1%*	10	*76,9%*	13	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	11	*84,6%*	2	*15,4%*	0	*0,0%*
sector 8	26	4	*15,4%*	22	*84,6%*	26	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	20	*76,9%*	6	*23,1%*	0	*0,0%*
sector 9	18	5	*27,8%*	13	*72,2%*	18	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	16	*88,9%*	2	*11,1%*	0	*0,0%*
sector 10	22	4	*18,2%*	18	*81,8%*	22	*100 %*	0	*0,0%*	2	*9,1%*	20	*90,9%*	0	*0,0%*	0	*0,0%*
sector 11	37	12	*32,4%*	25	*67,6%*	35	*94,6%*	2	*5,4%*	0	*0,0%*	31	*83,8%*	6	*16,2%*	0	*0,0%*
sector 12	17	9	*52,9%*	8	*47,1%*	17	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	13	*76,5%*	4	*23,5%*	0	*0,0%*
sector 13	11	4	*36,4%*	7	*63,6%*	11	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	8	*72,7%*	2	*18,2%*	1	*9,1%*
sector 14	24	5	*20,8%*	19	*79,2%*	24	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	17	*70,8%*	7	*29,2%*	0	*0,0%*
sector 15	99	19	*19,2%*	80	*80,8%*	91	*91,9%*	8	*8,1%*	2	*2,0%*	73	*73,7%*	20	*20,2%*	4	*4,0%*
sector 16	44	8	*18,2%*	36	*81,8%*	43	*97,7%*	1	*2,3%*	0	*0,0%*	38	*86,4%*	6	*13,6%*	0	*0,0%*
sector 17	14	4	*28,6%*	10	*71,4%*	14	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	8	*57,1%*	6	*42,9%*	0	*0,0%*
sector 18	21	6	*28,6%*	15	*71,4%*	21	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	18	*85,7%*	3	*14,3%*	0	*0,0%*
sector 19	26	10	*38,5%*	16	*61,5%*	26	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	15	*57,7%*	11	*42,3%*	0	*0,0%*
sector 20	49	11	*22,4%*	38	*77,6%*	49	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	40	*81,6%*	7	*14,3%*	2	*4,1%*
sector 21	13	5	*38,5%*	8	*61,5%*	13	*100 %*	0	*0,0%*	1	*7,7%*	10	*76,9%*	2	*15,4%*	0	*0,0%*
sector 22	4	1	*25,0%*	3	*75,0%*	4	*100 %*	0	*0,0%*	0	*0,0%*	1	*25,0%*	3	*75,0%*	0	*0,0%*
sector 23	105	40	*38,1%*	65	*61,9%*	104	*99,0%*	1	*1,0%*	5	*4,8%*	80	*76,2%*	18	*17,1%*	2	*1,9%*
sector 24	19	9	*47,4%*	10	*52,6%*	18	*94,7%*	1	*5,3%*	0	*0,0%*	16	*84,2%*	3	*15,8%*	0	*0,0%*
	678	198	*29,2%*	480	*70,8%*	664	*97,9%*	14	*2,1%*	12	*1,8%*	528	*77,9%*	129	*19,0%*	9	*1,3%*

Hoofdstuk 10 : Controle van de buitenlandse ondernemingen (COVRON)

De activiteiten van het netwerk bleven in 2010 grotendeels ongewijzigd ten opzichte van de voorgaande jaren en omvatten:

Het NETWERK

Deze cel heeft tot doel de deloyale concurrentie vanwege buitenlandse ondernemingen en de tewerkstelling van buitenlandse werknemers aan sociale dumpingprijzen te bestrijden.
Deze afdeling heeft aldus als opdracht de controles van de buitenlandse ondernemingen beter te structureren, meer bepaald door op een doelgerichte, praktische wijze voldoende controles uit te voeren bij dienstverlenende buitenlandse bedrijven.
Het behoort tot de taak van deze groep om de knowhow inzake controles op buitenlandse ondernemingen aan de controleurs van de algemene directies over te dragen en hen op deskundige wijze te begeleiden.

De coördinatie van regio-overschrijdende dossiers:

Dit omvat de controle en/of de coördinatie van dossiers, waarin sprake is van grootschalige sociale fraude die wordt georganiseerd via constructies van bedrijven, die in verschillende directies of regio's zijn gevestigd of er opereren.

10.1. NETWERK

10.1.1. Doelstelling van de cel:

Sedert enkele jaren stellen de inspectiediensten in België een toename vast van de activiteiten van buitenlandse ondernemingen. Dit gaat veelvuldig gepaard met allerlei vormen van deloyale concurrentie en in zeer vele gevallen is er voor de buitenlandse werknemers ook sprake van sociale dumping. In sommige gevallen kan men zelfs spreken van mensenhandel.

Het niet respecteren van de loon- en arbeidsvoorwaarden die in België van toepassing zijn geeft dergelijke bedrijven een duidelijk concurrentievoordeel ten opzichte van Belgische ondernemingen. Dikwijls gaat dit gepaard met sociale fraude in het land van herkomst, hetgeen hun concurrentiepositie met betrekking tot de Belgische ondernemingen nog extra begunstigt.

Het netwerk heeft bijgevolg als blijvende taak de controles van die buitenlandse ondernemingen goed te organiseren en ze op een efficiënte manier te laten doorgaan.
De expertise, die het netwerk opbouwt, is nuttig voor de controleurs van de algemene directies; de directies moeten op dit vlak dan ook verder geactiveerd worden door :
- het geven van voorlichting in de directies
- het geven van ondersteuning aan de directies

10.1.2. Hoe werd de doelstelling gerealiseerd en georganiseerd?

10.1.2.1. Personeel

In 2010 werden voor het netwerk 4 nieuwe sociaal controleurs aangeworven.
Sedert september 2010 werken vijf netwerkinspecteurs en 14 sociaal controleurs voor de vijf regio's in Vlaanderen.
In Wallonië werd het netwerk uitgebreid; het opereerde met 2 netwerkinspecteurs en 2 sociaal controleurs. Er werd in 2010 verder gewerkt aan de uitbreiding van het netwerk Wallonië, dat vanaf 2011 met een grotere ploeg aan de slag zal gaan.

Het is belangrijk te vermelden dat slechts enkele medewerkers van het netwerk voltijds aan "Covron"-dossiers worden tewerkgesteld.
De andere netwerkcontroleurs werken ook mee aan onderzoeken, die door de "cel mensenhandel" of de "Arrondissementele Cel" worden georganiseerd.

10.1.2.2. Handleiding

De methodiek, die in oktober 2008 werd geactualiseerd, werd in mei 2010 geactualiseerd naar aanleiding van het in voege treden van de Europese Verordening 883/2004.
Dit geldt ook voor de vertaling ervan ten behoeve van het netwerk Wallonië en de Franstalige directies.

10.1.2.3. Vorming

In het kader van de ondersteuning aan de algemene directies voor de controles op dienstverlenende buitenlandse ondernemingen werd in de permanente vorming een les opgenomen, waarin de methodiek wordt uiteengezet, met het oog op de realisatie van de doelstelling door de directies.

10.1.3. Wat wordt vastgesteld? Welke zijn de knelpunten?

10.1.3.1. Lonen

De loonkost is nog steeds een nationale aangelegenheid, hetgeen tot een groeiende concurrentie tussen de lidstaten leidt.

De richtlijn 96/71 van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten voorziet een gemeenschappelijke "harde kern" van dwingende bepalingen (inzake minimumloon, arbeidsduur e.a.), die in elke ontvangende lidstaat door de dienstverlenende ondernemingen zou moeten worden nageleefd.

Overweging 5 van de voormelde richtlijn beoogt eerlijke mededinging en maatregelen die een garantie vormen voor de eerbiediging van de rechten van de werknemers.

Niettemin stellen we vast dat de lonen van gedetacheerde werknemers heel vaak onder het niveau van de Belgische minimumbarema's liggen.

Nog steeds worden we geconfronteerd met buitenlandse werkgevers, die van oordeel zijn dat hun gedetacheerde werknemers in België kunnen worden tewerkgesteld overeenkomstig de loons- en arbeidsvoorwaarden van het thuisland.
Vele buitenlandse werkgevers betalen een "per diem"-vergoeding, die zelfs tot 55 Euro per kalenderdag kan oplopen en die in het thuisland vrijgesteld is van belastingen en sociale bijdragen.
Deze dagvergoedingen dekken de reis- en verblijfskosten die met de detachering samenhangen en maken dus geen deel uit van het loon.
Niettemin roepen werkgevers dergelijke dagvergoedingen vaak in als loon; op basis van informatie van de arbeidsinspectiediensten in de nieuwe EU-lidstaten aanvaardt de netwerk-cel deze stellingname niet en dus vragen de netwerkcontroleurs om de lonen te regulariseren.
De bedragen hieromtrent vormen een onderdeel van de regularisaties inzake de naleving van de collectieve arbeidsovereenkomsten.

Wetgeving	Gevolgen	Waarschuwing	Regularisatie	PV	Totaal
Collectieve arbeidsover-eenkomsten	vaststellingen werknemers bedrag	11 56	106 1.038 961.597 €	75 1.144 600.995 €	**192** **2.238** **1.562.592 €**

10.1.3.2. Delokalisatie

Er wordt vastgesteld dat Belgische ondernemers constructies opzetten, waarbij ze hun eigen personeel in België laten afvloeien en in één van de nieuwe EU-lidstaten een onderneming oprichten.

Dit fenomeen merken we op in de sector van het internationaal goederenvervoer, maar ook in andere sectoren zoals bouw, elektriciteitswerken, metaalconstructiebedrijven enz.
De buitenlandse dochtervennootschap werft dan werknemers aan, die naar België worden gedetacheerd om hier zogenaamd in "onderaanneming" te werken voor het Belgische moederbedrijf.

In dergelijke gevallen is het belangrijk na te gaan of de "gedelokaliseerde" onderneming effectief activiteiten van betekenis uitvoert in de staat, waar ze werd opgericht. Immers ingeval het enkel om postbusbedrijven gaat, kan er geen sprake zijn van een correcte detachering.

Dergelijke constructies lijken op het eerste gezicht interessant, omdat de gedetacheerde werknemers meestal een lager loon ontvangen dan de Belgische collega's, met wie ze samenwerken.

Krachtens de richtlijn 96/71 heeft een gedetacheerde werknemer inderdaad enkel recht op de minimale bepalingen, die in de harde kern zijn voorzien (o.a. in algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten), hetgeen impliceert dat een lokale werknemer een hoger loon kan ontvangen of van betere loonsvoorwaarden kan genieten op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst, die afgesloten werd op ondernemingsvlak.

Dat is dan wel goedkoper, maar er dient toch ook rekening gehouden te worden met de specifieke kosten, die grensoverschrijdende tewerkstelling met zich meebrengt, zoals de reis- en verblijfskosten, zodat – bij correcte naleving van de Belgische loon- en arbeidsvoorwaarden - het uiteindelijke prijsverschil minimaal wordt.

10.1.3.3. Inbreuken arbeidsduur

De grote troef van de massaal "aangeboden" gedetacheerde werknemers is hun "arbeidsflexibiliteit". Dit impliceert wekelijkse prestaties van 6 tot soms 7 dagen/week (vaak 60 u/week), prestaties 's nachts of op Belgische feestdagen.
Overuren worden zeer zelden met de wettelijke toeslag betaald.

Aangezien de nationale bepalingen inzake de maximale werkperiodes en minimale rustperiodes tot de harde kern van de richtlijn 96/71 van 16 december 1996 behoren, betekent dit dat de gedetacheerde werknemer recht heeft op inhaalrust en een toeslag voor de gepresteerde overuren.

Op dit vlak worden dan ook regelmatig regularisaties opgelegd.

Wetgeving	Gevolgen	Waarschuwing	Regularisatie	PV	Totaal
Arbeidswet	vaststellingen werknemers bedrag	12 312	58 361 349.680 €	23 221 35.569 €	**93** **894** **385.249 €**

10.1.3.4. Problematiek van de paritaire comités

Bij de controles wordt regelmatig vastgesteld dat de buitenlandse ondernemingen in hun thuisland onder een ander paritair comité ressorteren dan in België, bv. Nederlandse en Duitse bedrijven kunnen in hun eigen land onder de metaalsector vallen, maar voor dezelfde activiteit in België onder de bouwsector ressorteren.

Dit is vaak een bron van veel discussies voor wat betreft de uit te voeren loonregularisaties of de aansluiting bij het Fonds voor Bestaanszekerheid voor de Bouw.

10.1.3.5. Schijnzelfstandigen

Het definiëren van de begrippen "werknemer" en "zelfstandige" is voor de meeste lidstaten niet eenvoudig. Het probleem wordt nog acuter als gevolg van grensoverschrijdende dienstverleningen.

Op het vlak van sociale zekerheid gebeurt de kwalificatie of iemand als zelfstandige dan wel als werknemer wordt aanzien overeenkomstig het recht van de lidstaat van waaruit hij wordt gestuurd.
Op arbeidsrechtelijk vlak daarentegen geschiedt de kwalificatie van de arbeidsverhouding, zelfstandige of werknemer, overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het werkland, in casu België.
Dit betekent dat een dienstverlener tezelfdertijd werknemer kan zijn in het werkland en zelfstandige in het land van oorsprong.

Bij de controles treffen we steeds meer gedetacheerde werknemers aan, die aan het werk zijn onder het statuut van "zelfstandige".
Er wordt een overeenkomst opgesteld, waarin wordt "gesimuleerd" dat de samenwerking op zelfstandige basis gebeurt, terwijl uit de feitelijke omstandigheden heel duidelijk blijkt dat de werken onder gezag worden uitgeoefend. Het gaat dus om "schijnzelfstandigen".

Hiermee probeert de eigenlijke werkgever aan elke arbeidsrechtelijke controle te ontsnappen.
Meestal weet de betrokken gedetacheerde werknemer zelfs niet dat hij onder een schijnstatuut werkt. Hij tekent blindelings een aantal aansluitingsdocumenten voor de Verzekeringskas voor Zelfstandigen, die zijn opgesteld in een taal, die hij meestal niet verstaat.
Het bestaan van een gezagsverhouding is onverenigbaar met een overeenkomst op zelfstandige basis en sluit de kwalificatie van zelfstandige samenwerking uit.

10.1.3.6. Fraude met documenten

Bij werfcontroles stellen controleurs af en toe vast dat buitenlandse werknemers aan het werk zijn met valse identiteitskaarten, verblijfstitels, A1 / E 101 en a fortiori valse loonfiches.

Het circuit van de illegale Braziliaanse werknemers, die als "Portugezen" worden voorgesteld, is voldoende gekend; doch zij zijn niet de enigen. Bij werfcontroles vinden we ook Europese werknemers, die nog geen EU-onderdaan zijn en die hier in België met valse documenten aan het werk worden gezet.

10.1.3.7. Detacheringsfraude

De detacheringsregeling heeft een dubbel doel:

- het sociaal zekerheidsstatuut van de grensoverschrijdende werknemer te verankeren in het land van herkomst en zo te vermijden dat tweemaal sociale bijdragen worden betaald (Verordening 1408/71 en 883/2004 of bilaterale verdragen)
- de werknemer te beschermen (EU-Richtlijn 96/71)

De detachering beantwoordt niet altijd aan de voorwaarden van de Europese Verordeningen 1408/71 en 883/2004 en de Richtlijn 96/71, omdat de gedetacheerde niet “gewoonlijk” in het thuisland is tewerkgesteld en geen organische band meer heeft met zijn werkgever.
De sociale zekerheidsinstellingen van het land van herkomst hebben misschien wel een sterk vermoeden dat hun sociale zekerheid wordt opgelicht, maar hebben weinig middelen om deze fraude te controleren of te stoppen. De tewerkstelling gebeurt immers buiten de landsgrenzen, daar waar zij geen controlebevoegdheid hebben.
Tegenover de detacheringen die strijdig zijn met de Europese Richtlijn staat de Belgische overheid min of meer machteloos. Annuleren van de detachering kan slechts door de buitenlandse instelling die de detachering verleende (zie Arrest HERBOSCH-KIERE – E.H.J. 26 januari 2006).

Annulering houdt echter ook in dat de werkgever bijdrageplichtig is in het land van tewerkstelling.
De werknemers verkrijgen bij intrekking van de detachering misschien rechten in België, alhoewel de bijdragen voor de RSZ wellicht nooit zullen worden betaald.

De detacheringsfraude kan onderverdeeld worden in drie vormen van sociale fraude:

a) De bijdragefraude:
Het gaat om een correcte detachering, maar in het thuisland worden niet alle gepresteerde uren aan de sociale zekerheid en de belastingen aangegeven. Soms worden enkel de overuren niet gemeld, maar vaak doet men geen aangifte van de gehele periode van tewerkstelling. De niet meegedeelde prestaties worden in het zwart uitbetaald.

b) De constructies:
Het betreft fraude via bedrijven of filialen van bedrijven, die in meerdere Europese landen zijn gevestigd en die gepaard gaat met fraude inzake aangifte van de prestaties.

Voorbeeld:

a. Een Belgische onderneming “1” doet beroep op een onderneming in Groot-Brittannië “2”. Deze laatste heeft enkel een postadres in Groot-Brittannië en wordt in feite bestuurd door Nederlanders.

Exemple

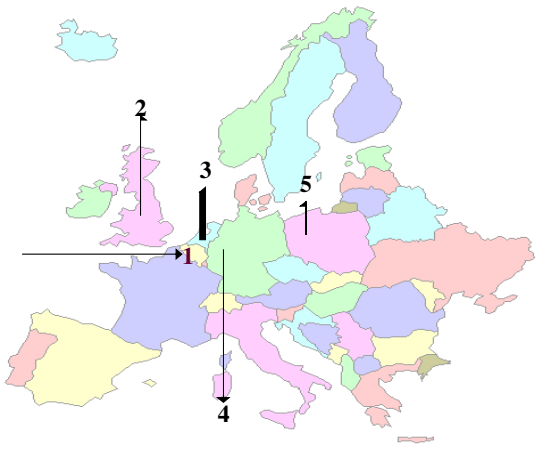

1 = execution of the contract in Belgium
2 = official contractor/ employer (only post adress in UK= fiction, Cy lead by Dutch people)
3 = Dutch Cy specialised in “recruting & posting people”= go-between
4 = German “sister” Cy of the Dutch one (lead by the same Dutch people), subcontractor for Nr. 2
5 = Poland: workers - some of them also only officially residing in Poland , but practically living AND WORKING in Belgium for prolongued + uninterrupted periods.

b. De Engelse onderneming heeft zelf geen personeel in dienst en richt zich dus tot een Nederlands “detacheringsbureau “3”.
c. Dit kantoor wordt geleid door dezelfde personen als bij “2” en treedt op als “go-between” om te bemiddelen bij het vinden van een onderaannemer, die de werken kan uitvoeren.

d. Het Nederlands detacheringsbureau heeft een zusteronderneming “4” in Duitsland. Deze Duitse onderneming zal optreden als “onderaannemer” van “2”, maar is in realiteit de enige contractant/aannemer.
e. In Polen gaat men personeel rekruteren; sommigen van deze Poolse arbeiders zijn officieel gedomicilieerd in Polen, maar sedert langere periodes verblijven en werken zij in België

c) De fictieve detacheringen - uitkeringsfraude:
Werknemers uit een andere Europese lidstaat wonen permanent in België (bv. grote concentraties aan Polen en Portugezen), maar worden **fictief ingeschreven** in een buitenlandse firma en worden dan **fictief gedetacheerd** naar België. Zij gaan over van de ene werkgever naar de andere; soms zijn deze ondernemingen slechts postbusfirma’s of zijn ze fictief in het buitenland gevestigd.
Op die manier kan de werknemer gemakkelijk uitkeringen ontvangen in het land waar hij effectief woont.
Deze bedrijven maken ook misbruik van de detacheringsrichtlijn.

10.1.3.8. Terbeschikkingstelling – koppelbazen

Het ter beschikking stellen van personeel wordt geregeld door de wet van 24 juli 1987, nl. artikel 31 e.v.
Inzake het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers heeft de wet van 12 augustus 2000 (B.S. 31 augustus 2000) in artikel 31§1 van voormelde wet een tweede lid ingevoegd. Niettegenstaande deze wijziging is het **“zuiver inhuren**” van personeel nog steeds **niet toegelaten**.

Inmiddels werden reeds – NA de wetswijziging – een aantal belangrijke vonnissen en arresten geveld,nl.

- Hof van Beroep Antwerpen, achtste kamer, 21 oktober 2004
- Hof Van Beroep Gent, derde kamer, 18 september 2008
- Correctionele Rechtbank Gent, 2 september 2009

Het ging telkens om duidelijke, flagrante gevallen waarin de enige activiteit van de uitleners bestond in het zuiver verhuren van personeel (Polen, Turken, Bulgaren), gepaard gaande met zwartwerk.

Volgens deze rechtspraak blijft terbeschikkingstelling van werknemers verboden. Dit verbod geldt zowel voor het opzetten van een onderneming met als enig doel de terbeschikkingstelling van werknemers als voor het onregelmatig en geïsoleerd uitoefenen van een terbeschikkingstelling van werknemers ten behoeve van een gebruiker.

Het principieel verbod blijft dus gelden voor alle situaties, waarin werknemers door een onderneming worden aangeworven met als enig doel ter beschikking gesteld te worden van één of meer gebruikers.

Deze rechtspraak heeft duidelijk de grenzen van een te beperkt geïnterpreteerd artikel 31 (na de wetswijziging van 2000) afgebakend en toont aan dat nog steeds toepassing kan worden gemaakt van het verbod op terbeschikkingstelling om malafide ondernemingen te weren.
De wetswijziging van 12 augustus 2000 kan dus als een verfijning worden beschouwd om meer rechtszekerheid te brengen. Als bewijs van verboden terbeschikkingstelling volstaat het immers niet meer om een klein feit aan te duiden als een overdracht van enig gedeelte van het gezag. De beoordeling in concreto moet nu in een ruimer kader gebeuren.

INTERNATIONALE DETACHERING

Belgische ondernemingen worden overspoeld met aanbiedingen van buitenlandse bedrijven die voorstellen om met gedetacheerde werknemers werken te komen uitvoeren.

Zeer vaak gaat het om buitenlandse detacheringsbureaus, arbeidsbemiddelaars, uitzendkantoren of uitleenbedrijven, waarvan de activiteiten niet voldoen aan de wet uitzendarbeid of het decreet private arbeidsbemiddeling.

In de praktijk is het aanwerven en verhuren van werknemers grotendeels de enige activiteit van die buitenlandse werkgevers.
In de meeste gevallen beschikken zij hiervoor weliswaar niet over de nodige erkenningen in België en daarom trachten zij de verbintenis tussen de Belgische opdrachtgever en henzelf een wettelijk aspect te geven door hun personeel aan te bieden onder de vorm van een aannemingsovereenkomst.

De samenwerking gebeurt dan op basis van “raamovereenkomsten” of zeer summier opgestelde bestelbons.

Het verbod tot terbeschikkingstelling van werknemers geldt echter niet alleen voor Belgische ondernemingen, maar is ook van toepassing in internationale dossiers.

Indien A1 / E 101-formulieren werden afgeleverd, kan evenwel enkel arbeidsrechtelijk worden opgetreden voor de lonen en overlonen, maar kunnen geen sociale bijdragen worden geëist.

Ondanks de wetswijziging van 12 augustus 2000 kan artikel 31 dus nog steeds worden aangewend in de gevallen, waarin blijkt dat men duidelijk personeel heeft geronseld om het ter beschikking te stellen van Belgische ondernemingen.

10.1.3.9. Bemiddelaars – “go-betweens” voor bedrijven uit andere lidstaten

Vaak bemiddelen bedrijven of personen, soms boekhoudkantoren, voor buitenlandse goedkope ondernemingen. In feite gaat het om tussenpersonen die vraag en aanbod samenbrengen en hiervoor een percentage van de aannemingssom vragen.
Veelal gaat het om duistere constructies, waar ook de reglementering inzake de erkenning als bureau voor private arbeidsbemiddeling niet wordt nageleefd.

10.1.3.10. Betrokken sectoren?

Het fenomeen van de detachering vinden we in allerlei sectoren: naast de bouwsector en de metaalbouw, treffen we ook gedetacheerde arbeidskrachten aan in de horeca, de land- en tuinbouw, de schoonmaaksector, de vleessector, de binnenscheepvaart, de evenementensector, het internationaal goederenvervoer, de uitzendarbeid enz.

10.1.3.11. Medewerking buitenlandse werkgevers

De buitenlandse werkgever zit vaak in het buitenland en is meestal niet bereid tot medewerking. Indien de buitenlandse werkgever zijn sociale of vergelijkbare documenten niet bezorgt, kan proces-verbaal worden opgesteld voor verhindering van toezicht of wegens inbreuken inzake de sociale documenten.

10.1.3.12. De controle

De Administratie Toezicht Sociale Wetten heeft als doelstelling de regularisatie van lonen en vergoedingen.
Bij de buitenlandse ondernemingen is het niet altijd gemakkelijk regularisaties te bekomen, omdat de controles vaak zeer moeizaam verlopen omwille van verschillende problemen:

- het taalprobleem, hetgeen de ondervraging van werknemers en werkgever fel bemoeilijkt
- documenten zijn er niet of zijn in een andere taal opgesteld en zijn voor ons zeer moeilijk leesbaar of verstaanbaar; het is niet steeds duidelijk wat onder een begrip dient verstaan te worden
- de werkgever is een buitenlandse onderneming, meestal zonder vestiging in België. Het inwinnen van informatie is zeer moeilijk en onze opsporingsambtenaren kunnen geen onderzoeksdaden verrichten in het buitenland

- werkgevers en ook werknemers werken niet altijd mee om informatie te verstrekken

Zodoende is het allesbehalve eenvoudig om goede vaststellingen te doen of om het onderzoek vlot te laten verlopen.
De internationale samenwerking met inspectiediensten verloopt niet even vlot met alle betrokken landen (ut infra).

10.1.3.13. Sanctionering

Grensoverschrijdende sociale fraude is duidelijk een vorm van sociale fraude, waar het klassieke handhavingsysteem weinig doeltreffend werkt.
Strafvervolging voor de rechtbank of het innen van een administratieve geldboete zijn zeer problematisch.

Aangezien reeds werd vastgesteld dat de huidige juridische middelen niet toereikend zijn, gaat men over tot de toepassing van alternatieve sancties om de onderzoeken ten laste van buitenlandse ondernemingen meer succesvol te laten verlopen.

ALTERNATIEVE SANCTIES

- Werfmelding:
  controle van de werfmeldingen aan de RSZ (via de portaalsite van RSZ). Er is een boete voorzien van 5 % van de aannemingssom.

- Terbeschikkingstelling:
  toepassing van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987, zodat lonen, overloon en vergoedingen op de Belgische gebruiker kunnen worden afgewenteld.

- A1 / E 101:
  indien deze vals is of ontbreekt wordt de RSZ hiervan ingelicht.

- Vaststellingen (prestaties en lonen) en de bekomen regularisaties:
  deze gegevens worden meegedeeld aan de inspectiediensten of diensten voor sociale zekerheid in het land van herkomst.
  De regularisatie kan dan wel fictief zijn, maar indien het betalingsbewijs wordt bijgevoegd, kunnen de buitenlandse diensten van de sociale zekerheid en de fiscus de bijdragen berekenen, wat een gedeeltelijke rechtzetting van de toestand betekent.
  Ook in 2010 deelde de Poolse Arbeidsinspectie ons in verschillende dossiers na onderzoek in Polen mee dat de betaling van de zogenaamde regularisatie niet effectief was uitgevoerd, ondanks de zogenaamde betalingsbewijzen, die ons waren voorgelegd. Na een aanvullend onderzoek in België werd de situatie dan toch in orde gebracht.

- Bedrijfsvoorheffing:
  er wordt nagegaan of de buitenlandse werknemers niet langer dan 183 kalenderdagen op Belgisch grondgebied hebben gewerkt. In dat geval zijn zij belastingplichtig in België en moet de buitenlandse werkgever op het loon bedrijfsvoorheffing inhouden en doorstorten. Dergelijke vaststellingen worden voor verder onderzoek doorgestuurd naar de FOD Financiën.

- Registratienummer:
  indien de onderneming een registratienummer heeft, kan de procedure tot schrapping worden ingezet.

- Tewerkstelling van illegalen:
  indien vreemde werknemers illegaal worden tewerkgesteld, wordt de Dienst Vreemdelingenzaken ingelicht, zodat de repatriëringkosten eventueel op de werkgever-gebruiker kunnen worden verhaald.

10.1.4. omvang van de "buitenlandse tewerkstelling"

Aan de hand van diverse universitaire studies werd reeds in de vorige jaarverslagen aangetoond dat de deloyale concurrentie, die heel vaak voorkomt bij de activiteiten van buitenlandse ondernemingen, een gevaar inhoudt voor de Belgische tewerkstelling en de arbeidsvoorwaarden van de werknemers.
De deloyale concurrentie vloeit voort uit het niet correct toepassen van de Belgische loon- en arbeidsvoorwaarden voor de buitenlandse werknemers.

10.1.5. Controleactiviteiten en analyse van de resultaten

10.1.5.1. Onderzoeken buitenlandse ondernemingen

Dit overzicht vermeldt de globale cijfers, d.w.z. alle dossiers betreffende buitenlandse ondernemingen, die zowel door het netwerk als door de algemene directies per regio werden afgehandeld:

REGIO	DIRECTIES	NETWERK	TOTAAL
PROVINCIE ANTWERPEN	185	159	**344**
ROVINCIE LIMBURG	90	45	**135**
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	110	143	**253**
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	109	61	**170**
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	56	51	**107**
BRUSSEL + WALLONIE	366	68	**434**
EINDTOTAAL	**916**	**527**	**1.443**

10.1.5.2. Onderzoeken buitenlandse ondernemingen door netwerkmedewerkers

Deze tabel geeft een overzicht van de dossiers van buitenlandse ondernemingen die door het netwerk werden afgehandeld.

REGIO	DOSSIERS	WAARSCHU-WINGEN	REGULARI-SATIES	PROCES-VERBAAL
PROVINCIE ANTWERPEN	159	54	70	37
PROVINCIE LIMBURG	45	5	22	8
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	143	42	87	99
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	61	4	16	12
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	51	4	13	24
WALLONIE	68	3	30	56
TOTAAL	**527**	**112**	**238**	**236**

10.1.5.3. Overzicht van de gecontroleerde materies en resultaten (dossiers netwerk)

BUITENLANDSE ONDERNEMINGEN 526 DOSSIERS		**GEVOLGEN**			
WETGEVING	**Gegevens**	**Waarschuwing**	**Regularisatie**	**Proces-verbaal**	**TOTAAL**
Loonbescherming	vaststelling	1	9	14	**24**
	werknemers	33	152	140	**325**
	bedrag		142.430 €	49.803 €	**192.233 €**
Feestdagen	vaststelling	2	5	11	**18**
	werknemers	7	24	78	**109**
	bedrag		3.620 €		**3.620 €**
Arbeidswet	vaststelling	12	58	23	**93**
	werknemers	312	361	221	**894**
	bedrag		349.680 €	35.569 €	**385.249 €**
LIMOSA	vaststelling	66	42	18	**126**
	werknemers	213	108	103	**424**
Vreemdelingen	vaststelling			1	**1**
	werknemers			1	**1**
Sociale zekerheid (DO)	vaststelling		4		**4**
	werknemers		35		**35**
	bedrag		282.362		**282.362 €**
Collectieve arbeids-overeenkomsten	vaststellingen	11	106	75	**192**
	werknemers	56	1.038	1.144	**2.238**
	bedrag		961.597 €	600.995 €	**1.562.592 €**
Sociale documenten	vaststelling	1	1	43	**45**
	werknemers	5	1	1.280	**1.286**
Terbeschikking-stelling	vaststelling	3		6	**9**
	werknemers	12		50	**62**
Uitzendarbeid	vaststelling	15		5	**20**
	werknemers	137		26	**163**
Verhindering toezicht	werknemers			40	**40**
	vaststelling			1.094	**1.094**
Aantal vaststellingen		**111**	**225**	**236**	**574**
Aantal werknemers		**775**	**1.719**	**4.137**	**6.631**
Totaal bedrag			**1.739.689 €**	**686.367 €**	**2.426.056 €**

10.1.5.4. Met welke problematiek wordt TSW geconfronteerd bij buitenlandse ondernemingen?

Naar orde van belangrijkheid krijgen we de volgende rangschikking van de oorsprong van het land van de dienstverleners:

Polen	141
Nederland	137
Duitsland	73
Portugal	24
Frankrijk	22
Roemenië	20
Groot-Brittannië	19
Hongarije	18
Slowakije	15
Bulgarije	14
Luxemburg (Groothertogdom)	11
Slovenië	7
Spanje	5
Italië	4
Litouwen	3
Ierland	3
Tsjechië	3
Kroatië	1
Cyprus	1
Letland	1
Liechtenstein	1
Canada	1
India	1
Maleisië	1
TOTAAL	**526**

Op basis van de gecontroleerde materies en vaststellingen kunnen we concluderen dat het netwerk in de controles bij buitenlandse ondernemingen vooral wordt geconfronteerd met inbreuken op gebied van:

- loonsvoorwaarden
- arbeidstijd
- Limosa-meldingen
- sociale documenten

Ook het aantal inbreuken voor “verhindering van toezicht” is niet te verwaarlozen. Vele buitenlandse ondernemingen weigeren immers aan de controles mee te werken.

Naar orde van belangrijkheid krijgen we de volgende rangschikking van de vastgestelde inbreuken:

Collectieve arbeidsovereenkomsten	192
Limosa	126
Arbeidswet	93
Sociale documenten	45
Verhindering toezicht	40
Loonbescherming	24
Uitzendarbeid	20
Feestdagen	18
Terbeschikkingstelling	9
Sociale zekerheid (DO)	4
Vreemdelingen	1

10.1.5.5. In welke materies en welke sectoren worden regularisaties uitgevoerd bij buitenlandse werkgevers?

De controles hadden hoofdzakelijk plaats in de sectoren bouw, industriële metaalbouw, tuinbouw.

Er worden vooral regularisaties uitgevoerd met betrekking tot:
- de niet-naleving van de Belgische loonsvoorwaarden
- de reglementering inzake de prestaties van overuren en het overloon

Naar orde van belangrijkheid krijgen we de volgende rangschikking:

Collectieve arbeidsovereenkomsten	106
Arbeidswet	58
Limosa	42
Loonbescherming	9
Feestdagen	5
Sociale zekerheid (DO)	4
Sociale documenten	1

10.1.6. De Limosa cijfers voor 2010

Voor 2010 werden in totaal 260.595 meldingen geregistreerd, nl.

- 229.251 werknemers
- 30.436 zelfstandigen
- 799 stagiairs
- 109 zelfstandige stagiairs

Wat de groep zelfstandigen betreft (+/- 13 % van de meldingen) merken we een lichte stijging t.o.v. 2009.

Welke zijn de belangrijkste nationaliteiten?

Nederland	65.230 meldingen
Polen	39.089 meldingen
Duitsland	36.460 meldingen
Frankrijk	30.908 meldingen
Roemenië	17.328 meldingen
België	3.103 meldingen

We stellen dus vast dat Roemenië voor 2010 op de vijfde plaats is gekomen met een stijging van +/- 60 % t.o.v. 2009.

Over de meldingen door België blijft de verklaring dezelfde als de vorige jaren, nl.:

(1) In een aantal gevallen gaat het om correcte meldingen: het geval van een in België gevestigde onderneming, die een werknemer normaal in het buitenland tewerkstelt maar waarbij die werknemer voor een tijdelijke opdracht naar België komt werken, bv. een Belgische NGO stelt een werknemer tewerk in Rusland, maar deze moet plots voor een periode van 3 maanden een opdracht uitvoeren in een in België gevestigde VZW.

(2) In andere gevallen gaat het om vergissingen, bv. meldingen uitgevoerd door afdelingen van multinationals die in België zijn gelegen; zij doen de melding in naam van de buitenlandse afdeling, maar "per vergissing" vullen zij hun gegevens in de rubriek "onderneming" in.
Hiervoor werd de webtoepassing door de RSZ reeds met een aantal waarschuwingen aangepast, doch met weinig resultaat.
Omtrent het percentage van de gevallen (1) en (2) kunnen geen gegevens worden verstrekt.

LIMOSA-MELDINGEN vanuit OUDE EU-lidstaten	Aantal meldingen	LIMOSA-MELDINGEN vanuit NIEUWE EU-lidstaten	Aantal meldingen
Nederland	65.230	Polen	39.089
Duitsland	36.460	Roemenië	17.328
Frankrijk	30.908	Slowakije	5.519
Luxemburg	14.269	Hongarije	5.182
Portugal	12.167	Tsjechië	2.181
België	3.103	Bulgarije	3.779
UK	3.413	Litouwen	1.487
Italië	4.677	Malta	9
Spanje	1.594		
Oostenrijk	836		
Ierland	501		
Zweden	237		
Finland	248		
TOTAAL	**173.643**		**74.574**

Voor 2010 zijn er vanuit de oude EU-lidstaten 173.643 meldingen, tegenover 74.574 vanuit de nieuwe EU-lidstaten, hetzij ongeveer 43 %.
In 2008 lag het aandeel van de nieuwe EU-lidstaten heel wat lager, nl. 32 % (164.135 t.o.v. 53.018). In 2009 bedroeg het aandeel 37 % (152.495 t.o.v. 56.781).
We stellen dus een blijvende stijging vast van het aantal meldingen van gedetacheerden vanuit de nieuwe EU-lidstaten.

10.1.7. Wat met de zelfstandigen?

Naast de tewerkstelling
- van buitenlandse arbeidskrachten via detachering en
- van buitenlandse arbeidskrachten bij Belgische werkgevers via een arbeidsvergunning

heeft in 2010 ook een grote groep zelfstandigen via detachering in België gewerkt.

In 2010 werden immers 30.436 LIMOSA-meldingen voor zelfstandigen gedaan.
Zoals reeds vroeger opgemerkt gaat het vaak om “schijnzelfstandigen”, nl. om te ontsnappen aan de administratieve verplichtingen voor werknemers en de controles op de naleving van de loons- en arbeidsvoorwaarden, sluiten partijen een overeenkomst, die niet met de werkelijkheid overeenstemt (ut supra – rubriek 3.3.5.).

De nationaliteiten die bij de buitenlandse zelfstandigen het sterkst zijn vertegenwoordigd zijn Polen, Bulgaren en Roemenen.

10.1.8. De vordering van tolken

Het aantal vorderingen van tolken geeft een aanduiding van de nationaliteiten waarmee men tijdens de controles wordt geconfronteerd.
In 2010 werd 95 keer een tolk gevorderd voor vertaalwerk tijdens de controles.

Pools	26
Roemeens	21
Arabisch	10
Bulgaars	9
Chinees	6
Portugees	5
Turks	5
Frans	2
Russisch	2
Slovaaks	2
Tsjechisch	2
Albanees	1
Duits	1
Spaans	1
Macedonisch	1
Oekraïens	1
TOTAAL	**95**

Hieruit blijkt dat vooral de controles bij Poolse werkgevers en werknemers de tussenkomst van een tolk vergen. Dit hangt uiteraard nog steeds samen met de grote aanwezigheid van Poolse werknemers op het terrein.

10.1.9. Toepassing handleiding en resultatenblad

Aan de hand van het uitgewerkte resultatenblad stelt men vast dat de netwerkcontroleurs het vooropgestelde doel bereiken en de alternatieve sancties behoorlijk toepassen, met name het versturen van gegevens naar diverse inspectiediensten.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van doorzendingen naar andere diensten:

BETROKKEN DIENSTEN	MEDEDELING	TOTAAL
Melding Financiën	AOIF – geen inhoudingen	**4**
	BNI - belastingsplicht	**33**
Melding RSZ	Geen werfmelding 30 BIS	**63**
	Inhouding op facturen	**9**
	E101	**53**
RSVZ		**10**
Melding IWSE	Uitzendkantoren / arbeidsbemiddeling geen erkenning	**29**
Melding buitenlandse inspecties	Meldingen regularisaties en vragen omtrent buitenlandse ondernemingen	**41**
PDOK – inschrijving		**17**
Voorstel schrapping registratienummer		**1**
TOTALEN		**260**
Limosa door buitenlandse werkgever		**62**
Limosa door Belgische eindgebruiker		**17**
Dossier overgemaakt aan andere directie		**5**
Stopzetting van de werken ingevolge controle TSW		**9**
Info verstrekt aan Belgische opdrachtgevers/hoofdaannemers		**93**

10.2. Andere activiteiten van het netwerk

Naast hoger vermelde dossiers behandelt het netwerk nog andere dossiers, nl. :
- de onderzoeken, die worden opgestart in het kader van de strijd tegen de zware sociale fraude bij Belgische ondernemingen, waarbij men vaststelt dat de frauduleuze activiteiten over verschillende directies zijn verspreid
- dossiers van Belgische ondernemingen die worden behandeld naar aanleiding van een onderzoek inzake buitenlandse ondernemingen.

Hieronder volgt een overzicht van alle dossiers, die door het netwerk in 2010 werden afgehandeld.

REGIO	DOSSIERS	WAARSCHU-WINGEN	REGULARI-SATIES	PROCES-VERBAAL
PROVINCIE ANTWERPEN	106	17	37	20
PROVINCIE LIMBURG	390	29	60	98
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	45	5	10	30
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	53	1	2	9
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	165	12	26	49
WALLONIË + BRUSSEL	92	6	12	26
TOTAAL	**851**	**70**	**147**	**232**

Overzicht van de gecontroleerde materies en resultaten

ALLE NIET-BUITENLANDSE ONDERNEMINGEN 851 dossiers		**GEVOLGEN**			
WETGEVING	**GEGEVENS**	**WETGEVING**	**GEGEVENS**	**WET-GEVING**	**GEGEVENS**
Loonbescherming	vaststellingen	1	16	11	**28**
	werknemers	2	253	125	**380**
	bedrag		142.139 €	112.633 €	**254.772 €**
Feestdagen	vaststellingen	3	5	1	**9**
	werknemers	2	100	1	**103**
	bedrag		12.063 €	131 €	**12.194 €**
Arbeidswet	vaststellingen	21	28	34	**83**
	werknemers	26	572	76	**674**
	bedrag		141.352 €	28 €	**141.380 €**
Vreemdelingen	vaststellingen			23	**23**
	werknemers			53	**53**
Arbeidsreglement	vaststellingen	23	16	13	**52**
	werknemers	16	20	25	**61**
Sociale zekerheid (DO)	vaststellingen		50	2	**52**
	werknemers		150	3	**153**
	bedrag		313.253 €	7.500 €	**320.573 €**
Collectieve arbeidsovereen-komsten	vaststellingen	4	19	12	**35**
	werknemers	18	194	85	**397**
	bedrag		123.225 €	40.211 €	**163.436 €**
Sociale documenten	vaststellingen	9	11	93	**113**
	werknemers	116	18	332	**466**
	bedrag			22.500 €	**22.500 €**
Limosa	vaststellingen	7		9	**16**
	werknemers	26		57	**83**
Terbeschikking-stelling	vaststellingen			22	**22**
	werknemers			93	**93**
Uitzendarbeid	vaststellingen			6	**6**
	werknemers			28	**28**
Verhindering toezicht	vaststellingen			5	**5**
	werknemers			13	**13**
Aantal vaststellingen		**68**	**145**	**231**	**444**
Aantal werknemers		**206**	**1.307**	**991**	**2.504**
BEDRAG			**732.032 €**	**183.003 €**	**915.035 €**

10.3. Samenwerking met andere diensten

10.3.1. Buitenlandse inspectiediensten

Met de buitenlandse inspectiediensten voert men correspondentie:

- enerzijds om informatie te bekomen betreffende de dossiers in behandeling, met name vragen om ons gegevens over bedrijven, strafrechtelijke verantwoordelijken of werknemers mee te delen
- anderzijds om hen mee te delen dat bepaalde ondernemingen uit hun land loonregularisaties voor hun werknemers hebben uitgevoerd als gevolg van de controle op de loons- en arbeidsvoorwaarden van Toezicht Sociale Wetten, zodat zij kunnen nagaan of aanvullende bijdragen inzake sociale zekerheid en bedrijfsvoorheffing worden betaald.

Bijgevoegde tabel toont aan met welke landen in 2010 een uitwisseling van gegevens bestond (degressief):

	Periode 01/01/2010 - 31/12/2010	
LAND	AANTAL MELDINGEN / VRAGEN	AANTAL ANTWOORDEN
Polen	32	25
Duitsland	11	8
Nederland	11	8
Roemenië	10	5
Portugal	9	7
Slovakije	7	6
Bulgarije	7	7
Hongarije	6	3
Luxemburg	2	1
Litouwen	2	2
Letland	2	0
Italië	1	0
Tsjechië	1	0
TOTALEN	**101**	**72**

Besluit:

- de samenwerking en uitwisseling van gegevens met Polen verloopt optimaal
- er bestaat een vrij goede communicatie met Nederland en Duitsland
- de communicatie met andere landen verloopt toch wel problematischer, nl.de voorziene termijn om op onze vragen te antwoorden wordt niet gerespecteerd en er moeten herinneringsbrieven worden gestuurd
- Italië, Tsjechië antwoordden niet

10.3.2. Samenwerking met Belgische diensten

Er bestaat een goede samenwerking met de Sociale Inspectie, de RSZ, de RVA en de Politiediensten, hetzij via doorzending van gegevens hetzij via samenwerking bij acties

10.4. Wat is de meerwaarde van het netwerk?

10.4.1. Knowhow

Op het vlak van de controle van buitenlandse ondernemingen werd dankzij de oprichting van een cel ad hoc en de vorming van specialisten de nodige kennis opgedaan om de controles op efficiënte wijze te kunnen uitvoeren teneinde een maximaal resultaat te behalen.

De constructies, de samenwerkingsverbanden en de fraudetechnieken evolueren voortdurend. De specialisatie van een groep controleurs en inspecteurs blijft dus noodzakelijk.

Het is voor de inspectie ook noodzakelijk om via een goede communicatie met de verschillende inspectiediensten de opgedane kennis op peil te houden.
De controleurs en inspecteurs van het netwerk moeten hun knowhow aan de controleurs en inspecteurs van de directies verder blijven overdragen.

10.4.2. Resultaten

Dank zij de verworven knowhow, de specialisatie en de communicatie tussen de netwerkcontroleurs, o.a. via netwerkvergaderingen, werden behoorlijke resultaten geboekt.

Het TSW-netwerk is geëvolueerd tot een gespecialiseerde dienst op gebied van buitenlandse tewerkstelling.
Deze dienst heeft een grote expertise opgebouwd inzake de misbruiken van buitenlandse arbeidskrachten en kan een vrij nauwkeurig beeld schetsen van deze problematiek en de impact van de buitenlandse tewerkstelling.

De activiteiten van het netwerk zijn inmiddels gedeeltelijk geëvolueerd tot meer dan de “eenvoudige” controle van een buitenlandse onderneming.
Het netwerk houdt zich vooral bezig met de strijd tegen de sociale dumping, het onderzoek van fraudetechnieken, constructies en netwerken.

Er wordt op het TSW-netwerk beroep gedaan door:

- Arbeidsauditoraten
- Andere inspectiediensten (Sociale Inspectie, RSZ, Vlaamse Gemeenschap)
- Politiediensten

10.4.3. Eindbalans

Inspectiediensten moeten zich aan nieuwe fenomenen op het vlak van tewerkstelling aanpassen.
Het zwartwerk, de grootschalige fraude bij grensoverschrijdende tewerkstelling aan dumpingprijzen en de uitbuiting van gedetacheerde werknemers moesten door de Administratie Toezicht Sociale Wetten grondig worden aangepakt.

De problematiek van de werknemers, die sedert 2004 uit de nieuwe EU-lidstaten naar België worden gedetacheerd, moest nauwkeurig opgevolgd worden, maar de traditionele structuur van Toezicht Sociale Wetten voldeed hiervoor niet. De geografische indeling in directies met elk een begrensd actiegebied laat immers niet toe om op efficiënte wijze de grensoverschrijdende fraudefenomenen te onderzoeken.

Dank zij de oprichting van het netwerk in 2006 kunnen specifieke onderzoeken worden uitgevoerd.
Het netwerk moet zeker behouden worden om de specialisatie in stand te houden en de steeds wijzigende werkmethodes van internationale fraudeurs in kaart te brengen.
De knowhow moet op regelmatige wijze aan de directies overgedragen worden, zodat ook zij in staat zijn een grondig onderzoek te verrichten en zich niet beperken tot oppervlakkige controles, zoals het nazicht van een Limosa-melding.

De organisatie die op punt werd gesteld, beantwoordt zeer goed aan de verwachtingen en het vooropgestelde doel, nl.

- voldoende controles verzekeren
- de controles beter structureren
- voldoende efficiëntie brengen in de controles
- expertise verwerven die ook dienstig kan zijn voor de andere controleurs

De doelstellingen werden in ieder geval bereikt en met een aangepaste personeelsbezetting kunnen zelfs betere resultaten worden behaald.

Hoofdstuk 11: Partnerschapsovereenkomsten

Met het doel efficiënt te strijden tegen het zwartwerk heeft de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg een aangepaste politiek per sector ontwikkeld. In dit kader werden er partnerschapsovereenkomsten afgesloten met vertegenwoordigers van specifieke sectoren.
Het basisidee is een uitwisseling en kruising van informatie die van alle partners komt met het doel de bouwsector te saneren langs 3 welomschreven assen: preventie, opsporing en bestraffing.
Doelstelling: een gemeenschappelijke strategie uitwerken in de bouwsector om de partijen te responsabiliseren in de strijd tegen illegale tewerkstelling en sociale fraude , waarbij rekening wordt gehouden met plaatselijke gevoeligheden.

Partnerschapscommissie

Deze overeenkomsten hebben een wettelijk en structureel kader gekregen door de oprichting van een partnerschapscommissie. Deze laatste heeft als opdracht de partnerschapsovereenkomsten voor te bereiden die worden gesloten tussen de bevoegde ministers en de professionele organisaties. Daardoor worden de sociale partners betrokken bij de drie stadia van de strijd tegen het zwartwerk: preventie, opsporing en bestraffing. Deze commissie voorziet in een uniform model van overeenkomst en in een procedure.
De SIOD heeft als opdracht te waken over de partnerschapsovereenkomsten, gesloten door de ministers.

Deze partnerschapscommissie heeft voor het eerst vergaderd op 8 juni 2010.
Zij is samengesteld uit de voorzitters van de RVA, de RSZ, de Sociale Inspectie, de dienst Toezicht op de Sociale Wetten, de Nationale Arbeidsraad en Financiën.
Tijdens deze vergadering werd besloten een evaluatie te voorzien in juni 2011.

Patnerschapsovereenkomsten met de sociale partners in de bouwsector

1. *Provincie Namen en Waals-Brabant*
   Op 1 april 2009 werd er een partnerschapsovereenkomst gesloten tussen de 4 inspectiediensten, de bouwfederatie en de sociale partners ABVV en ACV.

2. *Provincie Henegouwen*
   Deze overeenkomst werd op 1 april 2009 getekend in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de RSZ, de RVA, de bouwfederaties van Henegouwen (Charleroi, Le Roeulx, Bergen, Doornik), de vakbonden ABVV (Algemene Centrale van Henegouwen) en ACV (Bouw en Industrie Henegouwen).

3. *Provincie Luxemburg*
   Deze is toegetreden tot de partnerschapsovereenkomst voor de provincies Waals-Brabant en Namen door de ondertekening van een tekst op 18 september 2009.

Het gaat vooral om de uitwisseling van informatie met het doel de concurrentie in de bouwsector te verbeteren of te versterken.
Deze overeenkomsten hebben niet als doel te concurreren met de arrondissementscellen, maar zijn een bijkomend middel dat toelaat de controles meer gericht te laten verlopen.
De dienst Toezicht op de Sociale Wetten verzekert het secretariaat. De oprichting van een permanent orgaan in het kader van de overeenkomst is een garantie voor een dynamische werking.
De kracht van deze regionale overeenkomsten is dat zij rekening houden met plaatselijke gevoeligheden.

Een gestructureerde uitwisseling van informatie

Om gemakkelijk informatie uit te wisselen werd in 2010 een typeformulier opgesteld. Dit laat toe om informatie door te geven, indien dit nodig is, zonder op de volgende vergadering te moeten

wachten en het garandeert de anonimiteit voor de verstrekker van de inlichtingen, als dit gewenst is.
Het formulier werd opgesteld uit bekommernis om de gegevens te verkrijgen die belangrijk zijn voor een snelle en efficiënte behandeling van de informatie. De elektronische weg krijgt de voorkeur.

Geregelde vergaderingen van het secretariaat

Deze vergaderingen worden bijgewoond door een afgevaardigde van TSW, RVA, RSZ, de Sociale Inspectie en de sociale partners. Het gaat om een werkgroep die bij elke vergadering bestaat uit dezelfde personen.

Deze geregelde vergaderingen laten toe:
- dat de partners elkaar leren kennen
- dat de verwachtingen en noden van iedereen gekend zijn, evenals de problemen, de manieren van werken en methodes en de ervaringen
- dat er gesproken kan worden over nieuwe fraudefenomenen (grensoverschrijdende fraude in het kader van detachering, onderaanneming en cascade, valse documenten, valse statuten …)

1. Provincie Henegouwen

De ondertekenende partijen hebben een secretariaat opgericht, waarvan de zetel zich bevindt in de lokalen van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten in Bergen.
Het secretariaat fungeert als permanent contact, beheerd door de vertegenwoordigers van de ondertekenende partijen.
Het is samengesteld uit 16 afgevaardigden van de ondertekenende partijen: één voor elke arbeidsinspectiedienst en het coördinatieorgaan (TSW, KBO, SI, RVA, RSZ en het Federale Comité), vier van de representatieve werknemersorganisaties en vier werkgeversorganisaties.
Zij vergaderen één keer per maand.

Er komen vele onderwerpen aan bod tijdens deze vergaderingen: promotie van de partnerschapsovereenkomst, lijst van spookondernemingen, belettering van professionele voertuigen, de wet van 6 april 1960 betreffende de uitvoering van bouwwerkzaamheden, het formulier om onderzoeken aan te vragen, opleidingen, aanwezigheidslijsten – openbare werven.

Het secretariaat van de overeenkomst heeft in 2010 opleidingen georganiseerd inzake een aantal materies die door de diverse inspectiediensten worden geïnspecteerd:
- de reglementering van het gebruik van de controledocumenten C3.2 (werkloosheid)
- de reglementering 30bis
- de wet van 6 april 1960 over de bouwwerken en het Koninklijk Besluit nr. 213
- de mensenhandel en de limosa-aangifte

Deze opleidingen werden gegeven door ambtenaren die bevoegd zijn voor deze materies in de lokalen van de vakbonds- en patroonsorganisaties.

Verder werd er een formulier in gebruik genomen voor de uitwisseling van informatie.
Het bevat informatie die nuttig is om te worden onderzocht.
Dit formulier moet worden ingevuld door de vakbonds- en patroonsorganisaties en naar het secretariaat gestuurd.
Het secretariaat onderzoekt de vragen en stuurt ze naar de inspectiediensten die bevoegd zijn om het onderzoek te voeren. Tijdens elke vergadering geeft de voorzitter een overzicht van de gevolgen die aan elk van deze vragen gegeven zijn.

Eind 2010 heeft het secretariaat beslist een omzendbrief te sturen met de herinnering aan de aanbestedende instanties van de provincie dat er een aanwezigheidslijst op de werven moet worden bijgehouden. Er werden controles gepland.

Het secretariaat kreeg in 2010 twintig vragen toegestuurd.
Deze dossiers werden voor verder onderzoek doorgezonden naar de Sociale Inspectie, RVA en TSW.

Doordat deze groep maandelijks bijeenkomst worden er banden gesmeed en heeft zich een dynamiek ontwikkeld tussen inspectiediensten en vakbonds- en patroonsorganisaties. Aangezien er reeds opleidingen zijn gegeven en er reeds formulieren zijn uitgewisseld komt deze groep nu sterker voor de dag. Er is een sterke wil tot partnerschap.

2. Provincie Namen

Hier wordt driemaandelijks vergaderd.
Er wordt over verschillende thema's gepraat, vooral over de economische werkloosheid.
Een onderwerp dat bij elke vergadering wordt aangesneden is het probleem van coherentie tussen bepaalde paritaire comités en het paritair comité 124 (paritair comité voor de bouwsector).
De bouwfederatie heeft zich geëngageerd om een document op te stellen over de bevoegdheidsomschrijving, dat zal worden voorgelegd aan de partners van de overeenkomst.
Er werd reeds een eerste project voorgelegd aan de leden. Het gaat om een analyse van de groepering van bepaalde paritaire comités en het paritair comité voor de bouw.

De andere partnerschapsovereenkomsten zijn geïnteresseerd in dit document omdat er veel problemen zijn bij de bepaling van het paritair comité in bepaalde ondernemingen.

In mei 2010 werden tijdens een grote controle 30 werven gecontroleerd, maar er waren slechts een twaalftal actief. Het resultaat is ontgoochelend. In de toekomst moet dit soort controles beter georganiseerd worden.

3. Provincie Brabant

Tot deze provincie behoren het gewest Brussel-Hoofdstad en Nijvel.
Er wordt driemaandelijks vergaderd.
Een lid van deze groep die aan de 3 vergaderingen deelneemt geeft een kleine samenvatting van wat er gebeurt in de andere partnerschapsvergaderingen.
Tijdens elke vergadering wordt herinnerd aan de noodzaak om het formulier te gebruiken.
Er werden verschillende uiteenzettingen gehouden, vooral over de tijdelijke werkloosheid, over zaterdagwerk in de bouw en over onderwerpen die de deelnemers zouden kunnen interesseren.
De inspectiediensten zijn de motor bij deze vergaderingen.
De groep betreurt het gebrek aan investering en uitwisseling vanwege de vakbondsorganisaties.

4. Provincie Luxemburg

De controle op zaterdagprestaties wordt georganiseerd via de arrondissementscellen.
Er werd oneerlijke concurrentie vastgesteld vanwege buitenlandse ondernemingen.
Het secretariaat stelt vast dat het partnerschap niet geleid heeft tot meer uitwisseling van informatie tussen de leden.

Statistieken & bijlagen

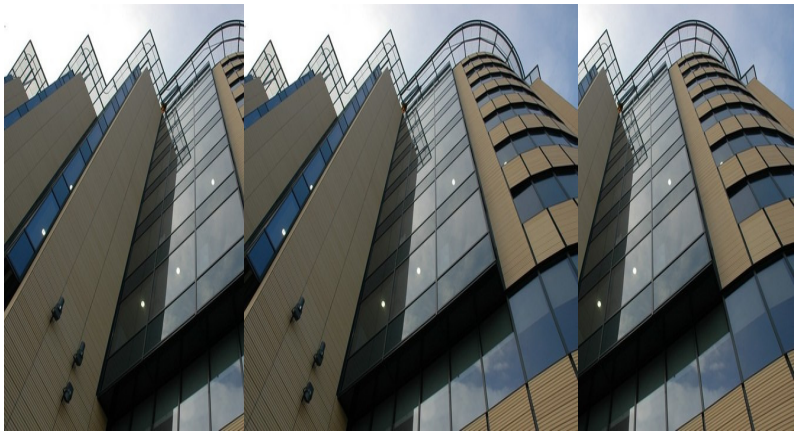

Deel drie

DERDE DEEL : Statistieken en bijlagen

Hoofdstuk 1 : Uitvoering van de algemene controleopdracht

Tabel 1 : Aard van de onderzoeken

Afgesloten opdrachten	2009	2010
Controles	**31.245**	**31.970**
- op initiatitief van TSW	9.346	9.267
- in het kader van de strijd tegen de sociale fraude	3.624	5.951
- Op verzoek van andere diensten	13.034	13.196
Vragen om inlichtingen	**288**	**384**
Toelatingen, afwijkingen en adviezen	**2.774**	**2.433**
- C.A.O. nr 26	91	88
- Registratiecommissie aannemers	1.274	988
- Bepaling paritair comité.	1.279	1.357
Verzoeningen.	**289**	**279**
Totaal	**34.609**	**35.066**

Overzicht van de bezoeken	2009	2010
Opgelegde opdrachten	40.239	41.289
Gewone controle	15.521	15.448
Inlichtingen	2.084	1.898
Vruchteloze	2.882	3.207
Totaal	**60.726**	**61.842**

Voor een aantal tabellen in dit jaarverslag kunnen de cijfers voor 2010 niet worden vergeleken met voorgaande jaren. Klachten worden voortaan immers niet langer afzonderlijk geregistreerd, maar samen met andere ander onderzoeken samengenomen onder de noemer « controles ».

Totaal aantal onderzoeken

De rendementsdoelstelling die werd opgelegd aan de sociaal controleurs vanaf 2002 maakt het mogelijk een hoog aantal controles te handhaven.
Het totaal bedroeg 34.609 in 2009 en voor 2010 is er een totaal van 35.066 afgesloten onderzoeken.

Evolutie van de verdeling van de onderzoeken

De onderzoeken van de AD Toezicht op de Sociale Wetten kunnen opgedeeld worden in zes soorten dossiers op basis van de beweegredenen van het onderzoek:

- onderzoeken uitgevoerd op basis van een klacht
- vragen om inlichtingen
- andere onderzoeken
- vragen om toelating
- advies
- verzoeningen.

Tabel 2 : Aantal vastgestelde onregelmatigheden en andere gevolgen gegeven aan de onderzoeken

	2008	2009	2010
Onregelmatigheden	**34.762**	**36.944**	**36.713**
Geen inbreuk	**20.789**	**22.418**	**23.352**
Andere gevolgen			
* positief gevolg	**14.153**	**11.667**	**11.314**
* negatief gevolg	**751**	**886**	**959**
Totaal	**70.455**	**71.915**	**72.338**

Bij elk onderzoek worden de vaststellingen van de controleurs en de eraan gegeven gevolgen op een daartoe bestemd formulier aangeduid.

Onregelmatigheden - Geen inbreuk :

Wanneer het onderwerp van de controle de naleving van één of meerdere reglementeringen betreft (welke tot de bevoegdheid van de dienst behoren) waarbij al dan niet onregelmatigheden worden vastgesteld.

Andere gevolgen :

In bepaalde dossiers heeft de tussenkomst van TSW niet tot doel inbreuken vast te stellen. Het betreft hier hoofdzakelijk volgende dossiers: vragen om inlichtingen, toelatingen, adviezen en verzoeningen.

In deze dossiers wordt:

- een positief gevolg genoteerd wanneer de inlichtingen werden verstrekt of de toelating of het advies werd verleend;
- een negatief gevolg genoteerd wanneer geen inlichtingen kunnen worden verstrekt (bijv. in materies welke niet tot de bevoegdheid van de dienst behoren) of een toelating wordt geweigerd.

Tabel 3 : Onregelmatigheden per wetgeving

	2008	2009	2010
Bescherming van het loon	4.318	4.689	4.708
Feestdagen	641	818	909
Arbeidswet	1.252	1.221	1.179
Collectieve arbeidsovereenkomsten	6.607	6.434	6.268
Totalen	**12.818**	**13.162**	**13.064**
Vreemde werknemers	662	617	788
Sociale documenten (zware inbreuken)	3.412	3.569	3.501
Deeltijdse arbeid	2.275	2.403	2.712
Totalen	**6.349**	**6.589**	**7.001**
Arbeidsreglement	8.030	7.839	7.727
Sociale documenten (andere inbreuken)	2.076	2.308	2.170
Andere	5.489	7.046	6.751
Algemeen totaal	**34.762**	**36.944**	**36.713**

Tabel 4 : Gevolgen gegeven aan de vaststellingen

	2008		2009		2010	
		%		%		%
Onregelmatigheden	**34.762**		**36.944**		**36.713**	
Waarschuwingen	**7.242**	**20%**	**7.283**	**20%**	**6.957**	**19%**
Regularisaties	**21.062**	**60%**	**22.940**	**62%**	**22.706**	**62%**
Bedrag van de geldelijke regularisaties	**30.122.211 (euro)**		**29.126.104 (euro)**		**28.586.833 (euro)**	
Processen-verbaal	**6.458**	**18%**	**6.721**	**18%**	**7.050**	**19%**
Bedrag van de vastgestelde schade	**3.858.227 (euro)**		**5.587.882 (euro)**		**3.847.501 (euro)**	

Tabel 5 : Onregelmatigheden en gegeven gevolgen (sociale fraude)

	2009		2010	
Waarschuwingen	2.042	11,28%	2.080	11,49%
Regularisaties	2.977	16,44%	2.806	15,50%
Processen-verbaal	3.805	21,01%	4.248	23,46%
Regularisaties zonder bezoek	89	0,49%	60	0,33%
Totalen	**8.913**	**49,22%**	**9.194**	**50,78%**

Tabel 6 : Onregelmatigheden en gegeven gevolgen (specifieke materies TSW)

Deze tabel betreft volgende specifieke materies: bescherming loon, feestdagen, collectieve arbeidsovereenkomsten (gesloten in een paritair comité; de CAO's gesloten in de NAR zijn niet in deze cijfers inbegrepen) en arbeidsovereenkomsten.

	2009		2010	
Waarschuwingen	2.055	6,68%	2.054	6,68%
Regularisaties	10.837	35,24%	11.310	36,78%
Processen-verbaal	1.938	6,30%	1.886	6,13%
Regularisaties zonder bezoek	371	1,21%	300	0,98%
Totalen	**15.201**	**49,43%**	**15.550**	**50,57%**

Tabel 7: Geldelijke regularisaties in verschillende materies

(volgens de materies bij inschrijving van het dossier)

	2008		2009		2010	
Wetgeving	aantal	Bedrag (eruo)	aantal	Bedrag (euro)	aantal	Bedrag (euro)
Arbeidsovereenkomsten	91	125.380	105	404.203	76	110.408
Bescherming van het loon	1.873	5.329.487	1.927	5.249.450	1.931	6.413.119
Feestdagen	537	1.652.125	697	1.656.975	788	1.041.746
Arbeidswet (overloon)	601	4.948.426	675	5.251.278	567	4.869.911
Deeltijdse arbeid	32	118.011	21	28.017	30	70.857
Collectieve arbeidsovereenkomsten	5.377	16.401.876	5.207	13.292.650	5.172	11.573.810
Bedragen die niet aan de RSZ werden aangegeven	3.033	19.615.446	3.992	24.649.545	4.081	25.780.345
Andere	264	1.546.925	264	3.243.531	250	4.506.976
Totalen	11.808	49.737.657	12.888	53.775.649	12.895	54.367.178
Aantal betrokken werknemers regularisaties	61.470		68.377		64.666	

Ten opzichte van 2008 kan worden vastgesteld dat zowel het totaalbedrag van de geldelijke regularisaties als het aantal betrokken werknemers is gestegen.

Tabel 8 : Aard van de bezoeken

	2008	2009	2010
Opgelegde bezoeken	40.521	40.239	41.289
Gewone bezoeken	15.126	15.521	15.448
Inlichtingen	2.724	2.084	1.898
Vruchteloze	2.261	2.882	3.207
Bijstand	6.327	6.342	6.048
Systematische	1.927	1.882	1.805
Total	**68.886**	**68.950**	**69.695**

Tabel 9 : Klachten volgens wetgeving

(volgens de materie bij inschrijving van het dossier)

Wetgeving	**2008**	**2009**	**2010**
Sociale fraude			
Vreemde arbeidskrachten	**81**	**90**	**67**
Sociale documenten	**1.257**	**1.183**	**1.229**
Deeltijdse arbeid	**79**	**58**	**64**
Totaal sociale fraude	**1.417**	**1.331**	**1.360**
Belangrijke specifieke materies onder Toezicht van TSW			
Bescherming van het loon	**3.204**	**3.191**	**3.306**
Collectieve arbeidsovereenkomsten	**1.570**	**1.533**	**1.603**
Arbeidswet	**619**	**585**	**566**
Feestdagen	**71**	**76**	**92**
Arbeidsreglement	**116**	**122**	**107**
Tijdelijke en interim-arbeid	**49**	**54**	**71**
Totaal specifieke materies	**5.629**	**5.561**	**5.745**
Andere wetgevingen	**332**	**278**	**262**
Algemeen totaal	**7.378**	**7.170**	**7.367**

Hier dient te worden opgemerkt dat klachten vaak betrekking hebben op meerdere wetgevingen, maar dat zij slechts éénmaal worden ingeschreven en dit op basis van de materie die volgens het districtshoofd de belangrijkste is. Uiteraard wordt elke in de klacht vermelde wetgeving behandeld. De keuze van inschrijving in een bepaalde materie kan kleine schommelingen van jaar tot jaar in de verdeling van de klachten over de materies verklaren.

Tabel 10: Overzicht van de resultaten in de drie belangrijkste wetgevingen die tot de bevoegdheid van de TSW behoren

Aantal dossiers en klachten in deze materies

Wetgeving	Aantal dossier	Klachten	Andere
Bescherming van het loon	3.935	3.306	629
Arbeidswet	1.087	554	533
Arbeidsduur	28	10	18
CAO's Nationale Arbeidsraad	81	39	42
CAO's gesloten in Paritair comité	5.504	1.418	4.086
Totaal	**10.635**	**5.327**	**5.308**

Resultaat

Wetgeving	Vaststel-lingen	Geen inbreuk	Onregel-matig-heden	Waar-schuwing	Regulari-satie	Bedrag Regul	PV	Bedrag PV
Bescherming van het loon	6.569	1.254	5.307	964	3.439	7.102.766	904	1.870.213
Arbeidsduur	1.594	488	1.104	187	808	4.838.437	109	137.563
CAO's NAR	134	65	69	9	57	49.492	3	76.203
CAO's gesloten in PC	12.803	5.554	7.247	456	6.339	14.893.435	452	1.656.953
Totaal	**21.100**	**7.361**	**13.727**	**1.616**	**10.643**	**26.884.130**	**1.468**	**3.740.931**

Tabel 11: Inbreuken op drie specifieke materies die tot de bevoegdheid van de TSW behoren en de eraan gegeven gevolgen

Bescherming van het loon

Sectoren	Vaststelling	Onregelmatigheden	Waarschuwing	Regularisatie	WN Regul.	Bedrag Regul.	PV	WN PV	Bedrag PV
Confectie	7	4	0	1	1	0	3	3	462
Garages	144	105	27	64	83	124.888	14	27	16.836
Handel in voedingswaren	138	125	30	76	987	126.026	19	38	20.090
Schoonmaak	207	146	28	92	115	69.535	26	147	129.266
Bouw	1.107	849	190	491	1.526	1.412.895	166	766	704.551
Vervoer	360	302	43	205	595	965.242	54	196	86.582
Land- en tuinbouw	70	54	13	35	109	35.769	6	45	1.772
Kleinhandel	623	506	100	318	1.437	351.381	88	188	107.271
Groothandel	285	202	37	141	.483	498.218	24	56	60.709
Horeca	1.052	919	183	576	1.574	439.885	160	461	119.618
Subtotalen	**3.989**	**3.210**	**651**	**1.999**	**6.910**	**4.023.838**	**600**	**1.938**	**1.247.157**
Andere industrieën	443	345	76	240	2.142	1.062.745	58	134	123.741
Andere sectoren	1.647	1.153	220	768	1.951	1.326.536	200	1.011	499.315
Totalen	**6.079**	**4.708**	**947**	**3.007**	**11.003**	**6.413.119**	**754**	**3.083**	**1.870.213**

Bedragen in euro

Arbeidsduur

Sectoren	Vaststelling	Onregelmatigheden	Waarschuwing	Regularisatie	WN Regul.	Bedrag Regul.	PV	WN PV	Bedrag PV
Confectie	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Garages	32	27	5	20	170	74.950	2	4	2.329
Handel in voedingswaren	14	9	3	6	11	3.375	0	0	0
Schoonmaak	75	66	0	5	9	9.609	61	61	0
Bouw	172	116	22	86	731	1.181.896	8	44	9.322
Vervoer	68	48	6	39	210	247.686	3	6	3.179
Land- en tuinbouw	14	13	3	9	68	11.473	1	0	0
Kleinhandel	137	106	27	61	274	95.537	14	48	57
Groothandel	86	61	12	42	294	243.203	7	49	64.212
Horeca	125	89	29	53	282	93.005	7	11	0
Subtotalen	**724**	**535**	**107**	**321**	**2.049**	**1.960.734**	**107**	**223**	**79.099**
Andere industrieën	212	149	28	102	1.911	1.408.761	19	143	26.446
Andere sectoren	293	206	39	150	2.831	752.525	17	236	32.018
Totalen	**1.229**	**890**	**174**	**573**	**6.791**	**4.122.020**	**143**	**602**	**137.563**

Bedragen in euro

Collectieve arbeidsovereenkomsten

Sectoren	Vast stel lingen	Onregel matig heden	Waar schuwing	Regulari satie	WN Regul.	Bedrag Regul.	PV	WN PV	Bedrag PV
Confectie	12	2	1	0	0	0	1	1	1.616
Garages	326	154	2	145	324	436.771	7	38	55.663
Handel in voedingswaren	195	94	2	89	283	99.304	3	24	0
Schoonmaak	279	107	9	92	1.447	79.753	6	150	4.280
Bouw	3.582	2.202	122	1.855	18.250	4.691.623	225	2.731	1.058.949
Vervoer	425	239	17	194	1.142	491.794	28	308	89.786
Land- en tuinbouw	156	82	1	76	388	68.958	5	18	2.931
Kleinhandel	854	394	28	352	2.106	782.203	14	45	8.347
Groothandel	681	287	12	271	814	800.248	4	24	12.806
Horeca	1.629	1.226	55	1.144	5.645	1.499.006	27	197	10.606
Subtotalen	**8.139**	**4.787**	**249**	**4.218**	**30.399**	**8.949.660**	**320**	**3.536**	**1.244.265**
Andere industrieën	1.080	509	26	463	2.369	1.178.368	20	187	110.784
Andere sectoren	2.449	1.047	63	932	8.362	1.635.382	52	705	378.107
Totalen	**11.668**	**6.343**	**338**	**5.613**	**41.130**	**11.763.410**	**392**	**4.428**	**1.733.156**

Bedragen in euro

Hoofdstuk 2: Controles in het kader van de strijd tegen de sociale fraude

Tabel 1 : Onderzoeken (in het algemeen) - verdeling per activiteitssector

Sectoren	Aantal ondernemingen			
	2009	%	2010	%
Confectie	40	0,12%	37	0,11%
Garages	826	2,39%	693	1,98%
Handel in voedingswaren	461	1,33%	531	1,51%
Schoonmaak	717	2,07%	835	2,38%
Bouw	8.639	24,96%	8.578	24,46%
Vervoer	2.801	8,09%	2.450	6,99%
Land- en tuinbouw	758	2,19%	677	1,93%
Kleinhandel	2.455	7,09%	2.698	7,69%
Groothandel	1.734	5,01%	1.711	4,88%
Horeca	5.191	15,00%	5.800	16,54%
Andere industrieën	3.230	9,33%	3.153	8,99%
Andere sectoren	7.757	22,41%	7.903	22,54%
Totalen	**34.609**	**100,00%**	**35.066**	**100,00%**

Tabellen 2 en 3 : Specifieke onderzoeken "sociale fraude" - Sociale documenten

Sectoren	Onregelmatigheden		PV		Aantal WN betrokken bij de PV	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Confectie	14	**8**	4	**6**	7	**6**
Garages	177	**138**	41	**60**	61	**106**
Handel in voedingswaren	144	**139**	58	**74**	90	**120**
Schoonmaak	116	**226**	40	**154**	117	**232**
Bouw	857	**837**	332	**392**	1.360	**2.288**
Vervoer	353	**270**	151	**117**	722	**340**
Land- en tuinbouw	132	**104**	63	**59**	304	**248**
Kleinhandel	575	**575**	201	**219**	643	**369**
Groothandel	190	**202**	42	**51**	271	**196**
Horeca	1.891	**1.836**	975	**1.048**	2.432	**2.493**
Andere industrieën	384	**396**	145	**134**	517	**832**
Andere sectoren	1.060	**963**	331	**311**	888	**910**
Totalen	**5.893**	**5.694**	**2.383**	**2.625**	**7.412**	**8.140**

Detail van de resultaten voor het jaar 2010

Sectoren	Vast-stel-lingen	Onre-gelma-tig-heden	Waar-schuwing	Regula-risatie	WN regul.	Bedrag regul.	Aantal PV	WN PV	Bedrag PV
Confectie	11	8	1	1	0	0	6	6	0
Garages	400	138	22	56	148	0	60	106	0
Handel in voedingswaren	296	139	21	44	873	0	74	120	0
Schoonmaak	456	226	27	45	69	0	154	232	0
Bouw	3.997	837	143	302	948	7.058	392	2.288	0
Vervoer	1.262	270	49	104	523	0	117	340	22.500
Land- en tuinbouw	477	104	11	34	255	0	59	248	0
Kleinhandel	1.392	575	138	218	509	0	219	369	0
Groothandel	734	202	44	107	507	412	51	196	0
Horeca	3.956	1.836	220	568	15.624	44.795	1.048	2.493	5.000
Andere industrieën	1.180	396	60	202	1.239	6.310	134	832	0
Andere sectoren	3.005	963	232	420	1.544	0	311	910	2.500
Totalen	**17.166**	**5.694**	**968**	**2.101**	**22.239**	**58.575**	**2.625**	**8.140**	**30.000**

Bedragen in euro

Tabellen 4 en 5: Specifieke onderzoeken "sociale fraude" - buitenlandse werknemers

Sectoren	Onregelmatigheden		PV		Aantal WN betrokken bij de PV	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Confectie	0	**1**	0	**1**	0	**1**
Garages	15	**20**	11	**16**	12	**15**
Handel in voedingswaren	2	**14**	2	**14**	4	**15**
Schoonmaak	12	**32**	9	**25**	20	**55**
Bouw	191	**220**	108	**120**	240	**264**
Vervoer	19	**11**	17	**8**	30	**15**
Land- en tuinbouw	31	**30**	23	**23**	40	**44**
Kleinhandel	37	**71**	33	**51**	39	**67**
Groothandel	19	**19**	11	**13**	12	**18**
Horeca	132	**154**	119	**143**	142	**196**
Andere industrieën	67	**106**	37	**57**	126	**139**
Andere sectoren	92	**110**	55	**67**	78	**108**
Totalen	**617**	**788**	**425**	**538**	**743**	**937**

Detail van de resultaten voor het jaar 2010

Sectoren	Vast-stel-lingen	Onre-gelma-tig-heden	Waar-schu-wing	Regula-risatie	WN regul.	Bedrag regul.	Aantal PV	WN PV
Confectie	1	0	0	0	0	0	0	0
Garages	51	20	0	4	27	0	16	15
Handel in voedingswaren	26	14	0	0	3	0	14	15
Schoonmaak	48	32	5	2	2	0	25	55
Bouw	630	220	60	40	177	2.219	120	264
Vervoer	31	11	1	2	34	0	8	15
Land- en tuinbouw	198	30	4	3	17	0	23	44
Kleinhandel	114	71	7	13	33	0	51	67
Groothandel	40	19	4	2	2	0	13	18
Horeca	312	154	6	5	75	0	143	196
Andere industrieën	265	106	33	16	47	0	57	139
Andere sectoren	232	110	26	17	54	0	67	108
Totalen	**1.948**	**788**	**146**	**104**	**471**	**2.219**	**538**	**937**

Bedragen in euro

Tabellen 6 en 7: Specifieke onderzoeken "sociale fraude" – deeltijdse tewerkstelling werknemers

Sectoren	Onregelmatigheden		PV		Aantal WN betrokken bij de PV	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Confectie	0	**0**	0	**0**	0	**0**
Garages	40	**55**	22	**23**	43	**37**
Handel in voedingswaren	95	**128**	28	**56**	38	**83**
Schoonmaak	97	**92**	32	**37**	143	**189**
Bouw	85	**97**	19	**23**	25	**49**
Vervoer	97	**96**	48	**50**	96	**71**
Land- en tuinbouw	19	**11**	9	**6**	13	**6**
Kleinhandel	303	**417**	98	**126**	224	**250**
Groothandel	59	**95**	20	**20**	21	**23**
Horeca	996	**1.054**	554	**602**	1.100	**987**
Andere industrieën	176	**177**	64	**47**	105	**68**
Andere sectoren	428	**490**	103	**95**	242	**197**
Totalen	**2.403**	**2.712**	**997**	**1.085**	**2.050**	**1.960**

Detail van de resultaten voor het jaar 2010

Sectoren	Vast-Stel-lingen	Onre-Gelma-Tig-heden	Waar-Schu-wing	Regula-risatie	WN Regul.	Bedrag Regul.	Aantal PV	WN PV	Bedrag PV
Confectie	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Garages	89	55	19	13	41	295	23	37	0
Handel in voedingswaren	165	128	41	31	82	206	56	83	0
Schoonmaak	146	92	37	18	110	839	37	189	0
Bouw	145	97	27	47	59	656	23	49	0
Vervoer	130	96	34	12	27	5.973	50	71	0
Land- en tuinbouw	25	11	1	4	12	0	6	6	0
Kleinhandel	562	417	175	116	170	6.654	126	250	0
Groothandel	144	95	33	42	72	15.932	20	23	0
Horeca	1.578	1.054	289	163	770	16.575	602	987	0
Andere industrieën	237	177	73	57	164	601	47	68	0
Andere sectoren	766	490	237	158	498	23.126	95	197	0
Totalen	**3.988**	**2.712**	**966**	**661**	**2.005**	**70.857**	**1.085**	**1.960**	**0**

Bedragen in euro

Commentaar: Sociale fraude

De sociale fraude kent in België een onrustwekkende omvang.Deze fraudepraktijken brengen niet alleen de financiering van het sociale zekerheidstelsel in gevaar, maar zijn ook een vorm van oneerlijke concurrentie t.o.v. de werkgevers die de reglementering wel naleven. De werknemers die in het zwart tewerkgesteld worden, genieten dan weer dikwijls geen enkele sociale bescherming.

De voornaamste manieren waarop gefraudeerd wordt, zijn :

- de tewerkstelling van werknemers die niet aangegeven worden aan de RSZ (clandestiene vreemdelingen, werklozen, gepensioneerden, bruggepensioneerden, zieke werknemers ten laste van de mutualiteit die verder werken, of werknemers die reeds gedekt zijn door een andere vorm van sociale zekerheid zoals diegenen die het bestaansminimum van het O.C.M.W. genieten, of werknemers die bijklussen);
- de ontduiking van sociale zekerheidsbijdragen door koppelbazen;
- het niet aangeven aan de sociale zekerheid van al de uitgevoerde prestaties (deeltijdse werknemers, overuren van de reguliere werknemers);
- de vele vormen van sociale "spitstechnologie", bedoeld om de betaling van bijdragen te ontwijken (verdoken bezoldigingen, schijnzelfstandigen ...)..

Hieronder vindt u het totaal van de gecontroleerde instellingen met personeel in het kader van het zwartwerk gedurende de twee laatste jaren. Onder zwartwerkcontroles dient te worden verstaan de dossiers die **bij inschrijving** werden gecodeerd als betrekking hebbend op één van de vier volgende materies: sociale documenten, vreemde arbeidskrachten, deeltijdse arbeid of mensenhandel.

2009	14.639
2010	14.603

Hoofdstuk 3: Resultaten van de controles in het kader van het samenwerkingsprotocol

In het kader van deze onderzoeken controleert de dienst Toezicht van de Sociale Wetten de illegale tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit, de regelmatige inschrijving van de werknemers in de sociale documenten, hetgeen hand in hand gaat met de aangifte van deze werknemers aan de sociale zekerheid, en, ten slotte, de regelmatige aangifte van de prestaties van deeltijdse werknemers. Andere vormen van sociale fraude (zoals de tewerkstelling van werklozen en schijnzelfstandigen) behoren tot het specifiek controlegebied van andere inspectiediensten (R.S.Z., R.V.A., Sociale inspectie).

De controles uitgevoerd in het kader van het samenwerkingsprotocol leiden er dikwijls toe dat bijkomende onderzoeken moeten uitgevoerd worden door één of meerdere diensten. Indien dit gebeurt in samenwerking met twee of meerdere inspectiediensten spreekt men van “gemeenschappelijk behandelde dossiers”. Iedere inspectiedienst, belast met een onderzoek, kan steeds de medewerking vragen van één of meerdere andere inspectiediensten, bevoegd voor de vastgestelde of op te sporen inbreuken (vb. klacht waarin diverse inbreuken worden aangeklaagd). Dergelijke gemeenschappelijk behandelde dossiers staan los van de “systematische gemeenschappelijke controles” die meestal door de arrondissementscellen worden georganiseerd.

Naast de eventuele strafrechtelijke of administratieve gevolgen die uit de vastgestelde inbreuken voortvloeien, zijn er de voor elke dienst specifieke regularisaties :

- loonregularisaties door de dienst Toezicht van de Sociale Wetten;
- regularisaties van de sociale bijdragen of opheffing van sociale voordelen door de Sociale Inspectie (Ministerie van Sociale Zaken) en de Inspectie van de R.S.Z.;
- administratieve sancties, schorsing of terugbetaling van werkloosheidsuitkeringen door de R.V.A.;
- regularisaties in fiscale zaken door Financiën.

Gemeenschappelijk behandelde dossiers

De gemeenschappelijk behandelde dossiers (samenwerking tussen minstens twee verschillende diensten) zijn, hetzij bijkomende onderzoeken die door één of meerdere diensten worden uitgevoerd in opvolging van een gemeenschappelijke systematische controle, hetzij gemeenschappelijke onderzoeken die door een dienst zijn aangevraagd in het kader van een bepaald dossier (bijvoorbeeld een klacht of vraag uitgaande van een Arbeidsauditoraat). In tegenstelling tot de systematische controles die volgens een vooraf vastgestelde kalender worden uitgevoerd kunnen gemeenschappelijke onderzoeken gedurende meerdere maanden worden voortgezet. Het aantal processen-verbaal betreft enkel deze welke door onze inspectiedienst werden opgesteld (ook andere diensten zijn bevoegd en maken proces-verbaal op tijdens de gemeenschappelijke acties).

Hoofdstuk 4: Gevolgen gegeven aan de processen-verbaal van de dienst Toezicht op de Sociale Wetten

Verdeling per gerechtelijk arrondissement van de inbreuken meegedeeld aan de Arbeidsauditoraten en de Studiedienst

Totaal aantal PV opgesteld per directie (2010)		
Aalst	219	3,98%
Antwerpen	5.864	10,64%
Arlon	53	0,96%
Brugge	359	6,52%
Bruxelles/Brussel	619	11,24%
Charleroi	317	5,76%
Gent	278	5,05%
Halle-Vilvoorde	369	6,70%
Hasselt	183	3,32%
Kortrijk	55	1,00%
Leuven	205	3,72%
Liège	223	4,55%
Mechelen	214	3,89%
Mons	248	4,50%
Namur	151	2,74%
Nivelles	183	3,32%
Roeselare	116	2,11%
Sint-Niklaas	421	7,65%
Tongeren	308	5,60%
Tournai	181	3,29%
Turnhout	114	2,07%
Verviers	48	0,87%
Directie van het vervoer	56	1,02%
Totaal	**5.506**	100%

Overzicht van het aantal inbreuken medegedeeld door TSW aan de Arbeidsauditoraten en de Studiedienst en de eraan gegeven gevolgen

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de Studiedienst niet alleen de processen-verbaal opgesteld door TSW ontvangt, maar ook deze opgesteld door andere sociale inspectiediensten (de AD Toezicht van het Welzijn op het werk van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, ,de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid en de inspectiediensten van RVA en RSZ), door de inspectiediensten van Gewesten evenals door de politiediensten.

Jaar	Totaal aantal inbreuken vastgesteld door de inspectie-diensten	Aantal inbreuken gesanctioneerd door een strafrechtelijke geldboete	Aantal inbreuken waarvoor nog geen definitieve beslissing werd genomen door de arbeidsauditeur	Aantal inbreuken gesanctioneerd door een administratieve geldboete	Aantal inbreuken geklasseerd zonder gevolg	Aantal inbreuken nog te behandelen door de juristen van de Studiedienst	Totaal aantal door de studiedienst behandelde inbreuken
2008	6.399	1.743	771	2.088	1.062	738	3.888
2009	6.636	1.603	1.427	1.031	554	2.026	3.611
2010	6.744	1.672	1.659	578	332	2.503	3.413
Totaal	**19.779**	**5.018**	**3.857**	**3.697**	**1.948**	**5.267**	**10.912**

De inbreuken, vastgesteld door de dienst Toezicht van de Sociale Wetten, maken een belangrijk deel uit van het totaal aantal inbreuken die aan de Studiedienst werden meegedeeld.

Voor de jaren 2008 tot 2010 bedroeg het aandeel van TSW :

- in 2008: 6.406 inbreuken op een totaal van 17.324 hetzij 36,98%.
- in 2009: 6.636 inbreuken op een totaal van 16.049 hetzij 41,34%
- in 2010: 5.570 inbreuken op een totaal van 12.295 hetzij 45,30 %

Bijlage 1: Toezicht op de Sociale Wetten in cijfers

Overzicht van de opdrachten naar wetgeving en aard

Aard	01	02	03	04	Totaal
Uitzendarbeid, dienstencheque	461	3	2		**466**
tijdelijke arbeid, terbeschikkingstelling	3	1			**4**
Leerovereenkomst	3				**3**
Arbeidsovereenkomsten	159	7	2		**168**
Studentencontracten	23				**23**
Niet recurente voordelen	5	107		5	**117**
Loonbescherming	3.920	12	3		**3.935**
Feestdagen	163				**163**
Diamantnijverheid en sociaal fonds	55		1	.	**56**
Arbeidswet	1.035	24	28		**1.087**
Zondagsrust	1				**1**
Arbeidsduur	28				**28**
Nachtarbeid	1				**1**
Nieuwe Arbeidsregelingen	5	1			**6**
Deeltijdse arbeid	508	12			**520**
Deeltijdse arbeid (programmawet 22/12/1989)	5				**5**
Wet bouwwerken	70				**70**
Registratie werfcontrole	330		988		**1.318**
Mensenhandel	50		1		**51**
Arbeidsreglement	1.677	23	15	271	**1.986**
Buitenlandse arbeidskrachten (CG)	1.103	4	9		**1.116**
Buitenlandse arbeidskrachten (wet van 15/12/1980)	1				**1**
Limosa	2				**2**
Vervoer EEG reglementering	1.335	38			**1.373**
EEG-verordening 3820/85	1				**1**
EEG-verordening 3821/85 Discriminatie	1				**1**
havenarbeid	3				**3**
Gelijke behandeling (M/V) discriminatie	25				**25**
Extra-legaal pensioen	63				**63**
Organisatie bedrijfsleven	1.247	28			**1.275**
Wet CAO's en PC's	373	14	1357	1	**1.745**
CAO's afgesloten in NAR	68	2	10	1	**81**
CAO's afgesloten in PC's	5.463	34	7	1	**5.504**
Andere	39	1			**40**
Sociale documenten	13.600	70	6		**13.676**
Arbeidsinspectie	49				**49**
Brugpensioen	5				**5**
Coördinatiecentra	71		3		**74**
Stagiairs	4	1			**5**
Loopbaanonderbreking	11	1			**12**
Educatief verlof	4	1	1	1	**7**
Totaal	**31.970**	**384**	**2433**	**279**	**35.066**

Legende

01 Klacht
02 verzoek om toelating
03 toelatingen en afwijkingen
04 verzoek om verzoening

Overzicht van de klachten volgens oorsprong

Oorsprong	00-01	10-11-20	30-32	40-41	50-59	70-79	80	81	90	95	99	Totaal
Wet												
Uitzendarbeid, dienstencheque	54	0	0	0	0	0	0	0	0	10	6	**70**
tijdelijke arbeid, terbeschikkingstelling	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Leerovereenkomst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Arbeidsovereenkomsten	115	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	**121**
Studentencontracten	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Niet recurente voordelen	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**2**
Loonbescherming	3.247	0	0	0	0	0	0	0	0	30	29	**3.306**
Feestdagen	87	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	**92**
Diamantnijverheid en sociaal fonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Arbeidswet	442	0	0	0	0	0	0	0	0	86	26	**554**
Zondagsrust	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Arbeidsduur	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**10**
Nachtarbeid	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Nieuwe Arbeidsregelingen	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
Deeltijdse arbeid	37	0	0	0	0	0	0	0	0	18	9	**64**
Deeltijdse arbeid (programmawet 22/12/1989)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Wet bouwwerken	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	**6**
Registratie werfcontrole	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	**3**
Mensenhandel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Arbeidsreglement	92	0	0	0	0	0	0	0	0	6	9	**107**
Buitenlandse arbeidskrachten (CG)	16	0	0	0	0	0	0	0	0	29	26	**66**
Buitenlandse arbeidskrachten (wet van 15/12/1980)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Limosa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**1**
Vervoer EEG reglementering	15	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**16**
EEG-verordening 3820/85	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
EEG-verordening 3821/85 Discriminatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Havenarbeid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Gelijke behandeling (M/V) discriminatie	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**14**
Extra-legaal pensioen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	**1**
Organisatie bedrijfsleven	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**53**
Wet CAO's en PC's	137	0	0	0	0	0	0	0	0	7	2	**146**
CAO's afgesloten in NAR	38	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**39**
CAO's afgesloten in PC's	1.348	0	0	0	0	0	0	0	0	49	21	**1.418**
Andere	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**30**
Sociale documenten	551	0	0	0	0	0	0	0	0	450	228	**1.229**
Arbeidsinspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Brugpensioen	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**4**
Coördinatiecentra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Stagiairs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Loopbaanonderbreking	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Educatief verlof	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Totaal	**6.312**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**699**	**356**	**7.367**

Legende

00 – 01 werknemers en werknemersorganisaties
10 – 11 werkgevers en werkgeversorganisaties
20 Sociaal secretariaat
30 – 32 Fondsen voor bestaanszekerheid
40 – 41 Rechterlijke machten
50 – 59 FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
70 – 79 Andere openbare diensten
80 Arrondissementscel
95 Anoniem
99 Andere

Overzicht van de andere opdrachten naar wetgeving en oorsprong

Oorsprong	00-01	10-11-20	30-32	40-41	50-59	70-79	80	81	90	95	99	Totaal
Wet												
Uitzendarbeid, dienstencheque	0	19	0	45	123	196	13	0	0	0	0	**396**
tijdelijke arbeid, terbeschikkingstelling	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	**3**
Leerovereenkomst	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	**3**
Arbeidsovereenkomsten	1	13	0	13	14	6	0	0	0	0	0	**47**
Studentencontracten	0	0	0	0	12	0	8	0	0	0	0	**20**
Niet recurente voordelen	0	8	0	0	107	0	0	0	0	0	0	**115**
Loonbescherming	4	8	0	492	99	24	0	0	0	0	2	**629**
Feestdagen	0	3	0	5	42	21	0	0	0	0	0	**71**
Diamantnijverheid en sociaal fonds	0	0	56	0	0	0	0	0	0	0	0	**56**
Arbeidswet	2	51	0	72	299	49	58	0	0	0	2	**533**
Zondagsrust	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Arbeidsduur	0	0	0	3	15	0	0	0	0	0	0	**18**
Nachtarbeid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Nieuwe Arbeidsregelingen	0	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	**4**
Deeltijdse arbeid	1	14	0	111	209	19	100	2	0	0	0	**456**
Deeltijdse arbeid (programmawet 22/12/1989)	0	0	0	3	0	0	2	0	0	0	0	**5**
Wet bouwwerken	0	1	0	0	23	4	36	0	0	0	0	**64**
Registratie werfcontrole	1	2	0	6	228	1.043	35	0	0	0	0	**1.315**
Mensenhandel	0	0	0	5	0	3	43	0	0	0	0	**51**
Arbeidsreglement	42	773	0	41	949	46	27	0	0	1	9	**1.879**
Buitenlandse arbeidskrachten (CG)	1	0	0	120	376	162	378	12	1	0	0	**1.050**
Buitenlandse arbeidskrachten (wet van 15/12/1980)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Limosa	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	**1**
Vervoer EEG reglementering	0	1	0	24	66	3	9	1254	0	0	0	**1.357**
EEG-verordening 3820/85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
EEG-verordening 3821/85 Discriminatie	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**
havenarbeid	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	**3**
Gelijke behandeling (M/V) discriminatie	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	**11**
Extra-legaal pensioen	0	0	61	0	0	0	1	0	0	0	0	**62**
Organisatie bedrijfsleven	13	16	0	2	1.191	0	0	0	0	0	0	**1.222**
Wet CAO's en PC's	51	109	4	20	1.363	41	2	0	0	4	5	**1.599**
CAO's afgesloten in NAR	1	17	0	3	10	11	0	0	0	0	0	**42**
CAO's afgesloten in PC's	8	37	526	233	3.148	101	27	0	5	0	1	**4.086**
Andere	0	0	0	0	3	1	6	0	0	0	0	**10**
Sociale documenten	2	45	1	1.493	3.481	720	6187	508	9	0	1	**12.447**
Arbeidsinspectie	0	0	0	38	11	0	0	0	0	0	0	**49**
Brugpensioen	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Coördinatiecentra	0	0	0	0	74	0	0	0	0	0	0	**74**
Stagiairs	0	1	0	0	4	0	0	0	0	0	0	**5**
Loopbaanonderbreking	0	1	0	0	4	4	0	0	0	0	0	**9**
Educatief verlof	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	**4**
Totaal	**129**	**1.122**	**648**	**2.733**	**1.1867**	**2.457**	**6.936**	**1.776**	**15**	**5**	**11**	**27.699**

Sinds 1 januari 2009 werden « klachten » en « andere onderzoeken » samengebracht onder de noemer « controle»

Legende

00 – 01 werknemers en werknemersorganisaties
10 – 11 werkgevers en werkgeversorganisaties
20 Sociaal secretariaat
30 – 32 Fondsen voor bestaanszekerheid
40 – 41 Rechterlijke machten
50 – 59 FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
70 – 79 Andere openbare diensten
80 Arrondissementscel
95 Anoniem
99 Andere

Aantal opdrachten per activiteitssector

Sector	Dossiers
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten	677
Bosbouw en de exploitatie van bossen	26
Visserij en aquacultuur	3
Overige winning van delfstoffen	26
Ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw	1
Vervaardiging van voedingsmiddelen	893
Vervaardiging van dranken	42
Vervaardiging van tabaksproducten	4
Vervaardiging van textiel	76
Vervaardiging van kleding	37
Vervaardiging van leer en van producten van leer	8
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk	95
Vervaardiging van papier en papierwaren	32
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	64
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten	5
Vervaardiging van chemische producten	111
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	19
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	92
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten	182
Vervaardiging van metalen in primaire vorm	57
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	643
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	50
Vervaardiging van elektrische apparatuur	77
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	213
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers	59
Vervaardiging van andere transportmiddelen	11
Vervaardiging van meubelen	129
Overige industrie	43
Reparatie en installatie van machines en apparaten	101
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	30
Winning, behandeling en distributie van water	7
Afvalwaterafvoer	14
Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	147
Sanering en ander afvalbeheer	6
Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	2.855
Weg- en waterbouw	425
Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	5.298
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	693
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen	1.711
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen	3.229
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	2.450
Vervoer over water	103
Luchtvaart	21
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten	288

Posterijen en koeriers	143
Verschaffen van accommodatie	326
Eet- en drinkgelegenheden	5.474
Uitgeverijen	43
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen	43
Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	13
Telecommunicatie	77
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten	198
Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	27
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	132
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen	30
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen	126
Exploitatie van en handel in onroerend goed	272
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening	140
Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	240
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	269
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	32
Reclamewezen en marktonderzoek	148
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	57
Veterinaire diensten	11
Verhuur en lease	154
Terbeschikkingstelling van personeel	899
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	72
Beveiligings- en opsporingsdiensten	144
Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	1.095
Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	221
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	122
Onderwijs	317
Menselijke gezondheidszorg	330
Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	423
Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	770
Creatieve activiteiten, kunst en amusement	103
Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	48
Loterijen en kansspelen	23
Sport, ontspanning en recreatie	293
Verenigingen	286
Reparatie van computers en consumentenartikelen	25
Overige persoonlijke diensten	704
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	46
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	48
Extraterritoriale organisaties en lichamen	86
	35.066

Overzicht van de vaststellingen naar wetgeving en gevolgen

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	Totaal
Wet	**Aant**	**Aant**	**Aant**	**Aant**	**Aant**	**Aant**	**Aant**	**Aant**	**Aant**	**Aant**
Uitzend-, tijdelijke arbeid, terbeschikkingstelling	86	15	64	160	141	2	44	2	5	**519**
AO Betaalde sportbeoefenaars			1							**1**
Dienstencheque	7	7		83	88	4	4	1	7	**201**
Leerovereenkomst		2		12	1					**15**
Arbeidsovereenkomsten	36	138		54	130	13	10	4	5	**390**
Studenten contracten	11	8	2	10	4	1			2	**38**
Niet recurente voordelen		3		1	114		1			**119**
Loonbescherming	947	2.951	754	1.366	1.326	285	224	56	5	**7.914**
Feestdagen	50	807	46	406	53	9	12	6		**1.389**
Bestaans zekerheid (zie ED0206)		2	6	1	17	2				**28**
Sluiting van ondernemingen					1		1			**7**
Diamantnijverheid en sociaal fonds		38	1	1	15		1			**56**
Verplaatsingskosten (geen CAO)		1		1		1				**3**
Arbeidswet	47	65	17	150	179	8	45	1		**512**
Kinderarbeid	8		16	1	5	2				**32**
Verbod arbeid te verrichten	2				1		1			**4**
Zondagsrust	23	11	64	18	23	3	2			**144**
Arbeidsduur	174	570	143	337	210	13	75	3	2	**1.527**
Arbeid jeugdige werknemers	6		4	1	1		1			**13**
Nachtarbeid	9	4	10	5	3		1	2		**34**
Nieuwe Arbeidsregelingen	5	5		1	2		1			**14**
Deeltijdse arbeid	966	659	1085	943	269	28	56	2	333	**4.341**
Uitvoering bouwwerken	7	3	16	35	11		17		1	**90**
Arbeidsduur bouwwerken	2	1	3	7	1					**14**
Registratie van aannemers	3			25	978	69	17	2	1	**1.095**
30ter	2	175		217	94	1	12	1	99	**601**
Mensenhandel				17	18	1				**36**
Arbeidsreglement	2.346	4.709	639	985	601	97	72	33	6	**9.482**
CG00	21	11	376	501	153	17	15	2	101	**1.197**
Buitenlandse arbeidskrachten	2	2	56	27	19	3	2	1	15	**127**
Limosa	123	79	84	444	70	2	13	5	31	**851**
Arbeidskaart		2	22	33	21		1	2	8	**89**
Taxi	2			4						**6**
EEG-verordening 3820/85	35	5	6	604	658	3	12		41	**1.365**
EEG-verordening 3821/85	34	6	25	80	30		40		10	**225**
Havenarbeid	1		2							**3**
Gelijke behandeling (M/V)					4		1	2		**7**
Discriminatie	3	1		4	16					**24**
Extra-legaal pensioen		31	2	4	22		2			**61**
Sociale zekerheid	4	4.098	12	21	49	2	7	13	68	**4.274**
Organisatie bedrijfsleven		3		7	20	2	1	1	1	**35**
Bescherming werknemer in OR en CPBW	1			1	1	1	1			**5**
Informatie aan de ondernemingsraad		1			1		1		.	
EB04	678	116		755	170			247		**1.966**
Wet CAO's en PC's	2	26		50	1.593	16	77	6	1	**1.771**
CAO's afgesloten in NAR	17	50	6	47	56		5	2		**183**

CAO's afgesloten in PC	321	5.320	386	5.273	1418	160	231	241	5	**13.355**
Sociale documenten	968	2.053	2625	10.646	2.587	207	317	48	826	**20.077**
Arbeidsinspectie	7	6	575	4	44	13	1	1	3	**654**
Brugpensioen		1		2	5					**8**
Coördinatiecentra				2	72		2			**76**
Stagiairs	1		1	1	1				1	**5**
Startbanen			1		3					**4**
Loopbaanonderbreking		3		4	6					**13**
Educatief verlof				1	6					**7**
ZA		32			3		4	2	9	**50**
TOTAAL	**6.957**	**22.020**	**7.050**	**23.352**	**11.314**	**959**	**1.331**	**686**	**1.586**	**75.255**

Legende

01 = waarschuwing
02 = regularisatie
03 = pro justitia
04 = geen inbreuk
05 = gunstig afgesloten
06 = ongunstig afgesloten
07 = doorzending
08 = regularisatie zonder bezoek

Overzicht van de regularisaties per wetgeving

Wet	Regul	WN regul	Nt geld. regul-	WN nt geld	Geld. regul	WN geld. regul	Bedrag Regul
Uitzend-, tijdelijke arbeid, terbeschikkingstelling	17	37	15	18	2	3	**10.550**
Dienstencheque	8	76	7	61	1	1	**153**
Leerovereenkomst	2	2	2	2	0	0	**0**
Arbeidsovereenkomsten	142	6.391	66	6.243	76	144	**110.408**
Studentencontracten	8	17	8	9	0	0	**0**
Niet recurente voordelen	3	0	3	0	0	0	**0**
Loonbescherming	3.007	1.003	1.076	6.438	1.931	4.556	**6.413.119**
Feestdagen	813	5.590	25	39	788	5.551	**1.041.746**
Bestaanszekerheid	2	2	1	1	1	1	**35**
Diamantnijverheid en sociaal fonds	38	393	28	392	10	1	**5.760**
Verplaatsingskosten (geen CAO)	1	2	0	0	1	2	**1.753**
Arbeidswet	66	533	18	196	48	337	**741.875**
Zondagsrust	11	24	6	5	5	19	**1.998**
Arbeidsduur	573	6.791	62	780	511	6.009	**4.122.020**
Nachtarbeid	6	12	3	4	3	8	**4.018**
Nieuwe Arbeidsregelingen	5	139	5	139	0	0	**0**
Deeltijdse arbeid	661	2.005	631	1.410	30	82	**70.857**
Uitvoering bouwwerken	3	14	1	0	2	13	**29.827**
Arbeidsduur bouwwerken	1	1	1	1	0	0	**0**
Registratie van aannemers	2	0	2	0	0	0	**0**
30ter	176	704	48	505	128	123	**3.263.104**
Arbeidsreglement	4.742	24.109	4.742	24.089	0	0	**0**
Cg00	13	160	12	15	1	0	**1.587**
Buitenlandse werknemers	3	21	3	1	0	0	**0**
Limosa	84	286	84	209	0	0	**0**
Arbeidskaart	4	4	3	1	1	0	**632**
EEG-verordening 3820/85	5	30	2	2	3	3	**669**
EEG-verordening 3821/85	6	59	6	52	0	0	**0**
Gelijke behandeling (M/V)	2	0	2	0	0	0	**0**
Discriminatie	1	0	1	0	0	0	**0**
Extra-legaal pensioen	31	143	13	40	18	103	**37.048**
Sociale zekerheid	4.111	21.438	30	595	4.081	20.627	**25.780.345**
Organisatie bedrijfsleven	4	47	4	46	0	0	**0**
Bescherming werknemer in OR en CPBW	1	81	1	81	0	0	**0**
Informatie aan de ondernemingsraad	363	0	363	0	0	0	**0**
Eb04	32	292	28	275	4	3	**389.505**
Wet CAO's en PC's	52	488	15	197	37	291	**189.593**
CAO's afgesloten in NAR	5.561	40.642	389	14.078	5.172	26.543	**11.573.816**
CAO's afgesloten in PC	2.101	22.239	2.092	7.656	9	35	**58.575**
Sociale documenten	7	7	7	6	0	0	**0**
Arbeidsinspectie	1	1	0	0	1	1	**585**
Brugpensieon	0	1	0	0	0	0	**0**
Loopbaanonderbreking	3	2	3	2	0	0	**0**
Za	34	247	3	2	31	207	**517.599**
TOTAL	**22.706**	**144.033**	**9.811**	**63.590**	**12.895**	**64.666**	**54.367.178**

Overzicht van de bezoeken

Type bezoek	Onderneming	Sociaal Secretariaat	andere	Totaal
	Aant. bez	Aant.bez.	Aant. bez	Aant.bez.
Opgelegde opdracht	30.314	2.435	8.540	41.289
Gewone opdracht	8.949	329	6.170	15.448
Inlichtingen	872	207	819	1.898
Vruchteloos	2.969	27	211	3.207
Bijstand				6.048
Systematisch				1.805
Totaal	**43.104**	**2.998**	**15.740**	**69.695**

Overzicht van de systematische controlebezoeken naar wetgeving en oorsprong

	00–01	10–11 –20	30–3 2	40–41	50–59	70–79	80	81	95	Total
Uitzendarbeid, AO sportbeoefenaar, dienstencheques						1				**1**
Arbeidsovereenkomsten	3									**3**
Loonbescherming	1	1								**2**
Arbeidswet	1				6					**7**
Wet Bouwwerken					2		6			**8**
Registratie werfcontrole					27		4			**31**
Mensenhandel	1						1			**2**
Arbeidsreglement					1					**1**
Buitenlandse werknemers					8	4	22			**34**
Vervoer								5		**5**
Wet CAO's en PC's					1					**1**
CAO's afgesloten in PC					5					**5**
Sociale documenten	5		1	3	445	95	1.135	12	9	**1.705**
TOTAAL	**11**	**1**	**1**	**3**	**495**	**100**	**1.168**	**17**	**9**	**1.805**

Legende

00 – 01 werknemers en werknemersorganisaties
10 – 11 werkgevers en werkgeversorganisaties
20 Sociaal secretariaat
30 – 32 Fondsen voor bestaanszekerheid
40 – 41 Rechterlijke machten
50 – 59 FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
70 – 79 Andere openbare diensten
80 Arrondissementscel
95 Anoniem
99 Andere